

AAA_2004#01#Q16#01 testinin sualları

Fənn : 2004 idarəetmə təhlili

1 Materialların gətirilməsi və saxlanması üzrə məsrəflər necə bölünür ?

- Məsrəflər iki qrupa materialların gətirilməsinə və saxlanması üzrə məsrəflərə bölünür .
- Məsrəflər birdəfəlik partiyalarla gətirilir
- Məsrəflər heç bir qrupa bölünmür
- Məsrəflər bir neçə qrupa bölünür
- Məsrəflər fasilələrlə gətirilmələrə ayrılır

2 Məhsul istehsalı həcmində dəyişməsinə təsir edən material amilləri :

- Materialların çeşidinin dəyişməsi
- Materialların qiymətinin dəyişməsi
- Material tullantılarının dəyişməsi
- İstehsalın material resursları ilə təmin olunması ahəngdarlığın pozulmaması
- Zalı məhsulun artması

3 Material resurslarından istifadənin təhlilinin vəzifələri hansılardır?

- material resurslarından səmərəsiz istifadənin səbəbləri və buna məsuliyyət daşıyan işçiləri müəyyən etmək;
- istehsalata buraxılan material resurslarının keyfiyyətini müəyyənləşdirmək;
- material resurslarının tərkibi və strukturunu öyrənmək;
- material resurslarından istifadə və onun məhsul istehsalı həcmində, keyfiyyətində, maya dəyərində təsirini qiymətləndirmək;
- material resurslarından istifadə zamanı mənimsəmələrə, əskikgəlmələrə və israfçılığa yol verilməsi hallarını müəyyən etmək;

4 Material resurslarından istifadənin təhlilinin əsas informasiya mənbələri hansılardır?

- təftiş aktının məlumatları;
- maddi-texniki təchizat şöbəsinin məlumatları, cari və mühasibat uçotu məlumatları, material sərfi normativləri;
- istehsalatdan anbara mal daxil olması, mal buraxılmasına dair anbar müdirinin hesabatı;
- kütləvi informasiya vasitələrinin məlumatları;
- istehsal müşavirələrinin materialları;

5 Müəssisənin material resursları ilə təmin olunmasına təsir edən amillər hansılardır?

- alınan xammal-materialın keyfiyyətinin aşağı olması.
- məhsul istehsalına olan tələbatın artması;
- alınan xammal-materialın tərkibi və çeşid quruluşunun dəyişməsi;
- material resurslarının alınması üzrə müqavilə öhdəlikləri şərtlərinin yerinə yetirilməsi;
- məhsul istehsalı və satışı üzrə planın yerinə yetirilməməsi;

6 Material resurslarından istifadəni xarakterizə edən göstəricilər hansılardır?

- məhsul satışından əldə olunan məbləğ ilə satılan məhsulun maya dəyəri arasındakı fərq;
- məhsul istehsalının həcmi və dinamikası;
- istehsal olunan məhsulların tərkibində materialın xüsusi çəkisinin dəyişməsi;
- material təchizatı üzrə planın kəsrlə, yaxud artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi;
- materialtutumu, materialverimi, məhsulun maya dəyərində material məsrəflərinin xüsusi çəkisi;

7 Məhsulun materialtutumu nəyi səciyyələndirir?

- Xammal-material daxil olması üzrə planın yerinə yetirilməsini.
- Sərf olunan xammal-materialın hər manatına düşən ümumi məhsullu;
- İstifadə olunan materialın hər manatına düşən mənfəətli;
- İstehsal olunan məhsulun hər manatına düşən xammal-materialın dəyərini;
- Xammal-materiallardan istifadənin rentabelliğini;

8 Ehtiyatların yaradılmasının qiymətləndirilməsində məqsəd ənədir?

- materiallara tələbatın müəyyən olunması, dövriyyə vəsaitlərinə tələ tələbatın dəyişməsinin təyin edilməsi, əsas vəsaitlərə tələbatın öyrənilməsi.
- materiala, əmək resurslarına və əsas fondlara tələbatın planlaşdırılmasının zəruriliyi;
- materiallardan istifadənin səmərəliliyinin, ehtiyatların maliyyə nəticələrinə təsirinin müəyyən edilməsi;
- anbar təsərrüfatına, dövriyyə vəsaitlərinə tələbatın müəyyən edilməsi, materialların planlaşdırılması və göndərişi qrafikinə icrasına nəzarət;
- maliyyə vəsaitlərinə tələbatın təyin olunması, məhsul istehsalı həcmində tələbatın, məhsul buraxılışı qrafikinə hazırlanması;

9 Material resurslarından istifadənin səmərəliliyinə təsir edən əsas amillər hansılardır?

- tədarük edilmiş xammalın miqdarı, material tutumu, ümumi məhsulun həcmi, udel xammal sərfi, müstəqim material məsrəfləri üzrə materialtutumunun dəyişməsi.
- tədarük edilmiş xammalın miqdarı, məhsul vahidinə xammal sərfi, ümumi material tutumu, ümumi məhsulun həcmi, məcmu material və müstəqim material məsrəflərinin nisbəti;
- tədarük edilmiş xammalın miqdarı, material tutumu, məhsulun həcmi, müstəqim material məsrəfləri, məcmu material və müstəqim material məsrəflərinin nisbəti;
- tədarük edilmiş xammalın miqdarı materialtutumu, xammalın keyfiyyətinin aşağı olması ilə bağlı plandan artıq itgilər;
- tədarük edilmiş xammalın miqdarı, xammalın keyfiyyətinin aşağı olması səbəbindən plandan artıq itgilər, məhsul vahidinə xammal sərfi.

10 Material resurslarından istifadənin səmərəliliyinə təsir edən birinci səviyyə amilləri hansılardır?

- tədarük edilmiş xammalın miqdarı, xammalın keyfiyyətinin aşağı olması səbəbindən plandan artıq itgilər.
- ümumi materialtutumu, məhsulun həcmi;
- xammal sərfi norması, müstəqim material məsrəfləri üzrə materialtutumu;
- tədarük edilmiş xammalın miqdarı, məhsul vahidinə xammal sərfi;
- tədarük edilmiş xammalın miqdarı, müstəqim material məsrəfləri üzrə materialtutumu;

11 Material resurslarından istifadənin səmərəliliyinə təsir edən ikinci səviyyə amilləri hansılardır?

- tədarük edilmiş xammalın miqdarı, ümumi materialtutumu, məhsulun həcmi;
- xammal sərfi norması, müstəqim material məsrəfləri üzrə materialtutumu;
- tədarük edilmiş xammalın miqdarı, məhsul vahidinə xammal sərfi;
- müstəqim material məsrəfləri üzrə materialtutumu, ümumi material və müstəqim material məsrəflərinin nisbəti;
- tədarük edilmiş xammalın miqdarı, xammalın keyfiyyətinin aşağı olması səbəbindən plandan artıq itgilər.

12 Material resurslarından istifadənin səmərəliliyinə təsir edən üçüncü səviyyə amilləri hansılardır?

- məhsulun strukturu, udel materialtutumu, materialların qiyməti, məhsulun qiyməti.
- tədarük edilmiş xammalın miqdarı, ümumi materialtutumu, məhsulun həcmi;
- xammal sərfi norması, müstəqim material məsrəfləri üzrə materialtutumu;
- tədarük edilmiş xammalın miqdarı, məhsul vahidinə xammal sərfi;
- müstəqim material məsrəfləri üzrə materialtutumu, ümumi material və müstəqim material məsrəflərinin nisbəti;

13 Ümumi materialtutumu hansı amillərdən asılıdır?

- istehsalın artırılması ehtiyatlarından istifadə olunmaması, əmək haqqı fondu.
- məhsulun həcmi, material resurslarının qiyməti, məhsulun qiyməti;
- material məsrəfləri, material resurslarının qiyməti, materialların əvəz olunması, elmi-texniki tərəqqi;
- itgilərin azalması, mövcud sərf norması, əmək məhsuldarlığı, materialların qiyməti;
- xammal tullantıları, materialların kütləsi, materialların qiyməti, məhsul vahidinin maya dəyəri;

14 Ehtiyatların hərəkətinin təhlili üzrə XYZ nəzarət sistemindən istifadə zamanı X kateqoriyasına nə aiddir?

- istehlakı gələcək dövrə aid olan materiallar.
- istehlakı daimi xarakter daşıyan materiallar;
- istehlakı mövsümi xarakter daşıyan materiallar;
- istehlakı ardıcıl xarakter daşımayan materiallar;
- istehlakı qeyri müəyyən xarakter daşıyan materiallar;

15 Ehtiyatların hərəkətinin təhlili üzrə XYZ nəzarət sistemindən istifadə zamanı Y kateqoriyasına nə aiddir?

- istehlakı gələcək dövrə aid olan materiallar.
- istehlakı daimi xarakter daşıyan materiallar;
- istehlakı mövsümi xarakter daşıyan materiallar;
- istehlakı ardıcıl xarakter daşımayan materiallar;
- istehlakı qeyri müəyyən xarakter daşıyan materiallar;

16 Ehtiyatların hərəkətinin təhlili üzrə XYZ nəzarət sistemindən istifadə zamanı Z kateqoriyasına nə aiddir?

- istehlakı gələcək dövrə aid olan materiallar.
- istehlakı daimi xarakter daşıyan materiallar;
- istehlakı mövsümi xarakter daşıyan materiallar;
- istehlakı ardıcıl xarakter daşımayan materiallar;
- istehlakı qeyri müəyyən xarakter daşıyan materiallar;

17 Müəssisənin material tələbatının hesablanması əsasını təşkil edir?

- material tullantılarının mövcudluğu və həcmi.
- sərf normativləri və normaları;
- əsas fəaliyyətin ehtiyacları üçün material resurslarına tələbat;
- köməkçi fəaliyyətin ehtiyacları üçün material resurslarına tələbat;
- material resurslarından istifadə əmsalı;

18 Material resurslarına olan tələbatın ödənilməsinin daxili mənbələrinə aiddir:

- qənaət edilmiş materiallar, kənardan gətirilmiş materiallar, öz istehsalı olan materiallar.
- hesabat dövrünün əvvəlinə gözlənilən material qalıqları, müqavilə üzrə daxil olan materialların həcmi;
- tullantılar, bitməmiş istehsal, kənardan alınmış materiallar, tullantılar;
- qənaət edilmiş materiallar, kənardan gətirilmiş materiallar, tullantılar, bitməmiş istehsal;
- qənaət edilmiş materiallar, bitməmiş istehsal nəzərə alınmaqla gözlənilən material qalıqları, tullantılar, öz istehsalı olan materiallar.

19 Maddi-texniki təhcizatın təşkilinin hansı amilləri məhsul istehsalı planının icrasına təsir edir?

- anbar ehtiyatlarının, anbar təsərrüfatının, maliyyə vəsaitlərinin, ixtisasla kadrların çatışmazlığı, materialların qiymətinin dəyişməsi.

- dövrün sonuna anbar ehtiyatının plandan çox olması, materialdan qeyri səmərəli istifadə, maliyyə vəsaitlərinin çatışmazlığı;
- dövrün əvvəlinə anbar ehtiyatlarının çatışmazlığı, materialların daxil olması planının yerinə yetirilməməsi;
- dövrün əvvəlinə anbar ehtiyatlarının artıqlığı, anbar təsərrüfatından tam istifadə olunmaması, yükləmə-boşaltma maşınlarının çatışmaması;
- məhsul istehsalı və satışı planının təkmil olmaması, anbar təsərrüfatının çatışmazlığı;

20 Material resuslarından istifadənin təhlili zamanı istifadə olunan informasiya mənbələri

- Maşın və avadanlıqlardan istifadə haqqında forma . Texniki vəziyyətləri haqqında Məhsulun istehsalı üçün alınmış yarım fabrikatların vəziyyəti haqqında arayış
- 1Nli forma “ Mühasibat balansı”
- 2Nli forma “Maliyyə nəticələri və onlardan istifadə haqqında” hesabat
- 5Nli forma “ Mühasibat balansına əlavə” , 53 Nli forma “ Məhsulstehsalı və satışına müəssəsinin məsrəfləri haqqında hesabat
- Müəssisə fəaliyyəti haqqında əsas məlumat, statistik forma

21 Müəssisənin material resusları ilə təmin olunmasının təhlili nəyi müəyyən edir?

- Anbarda satılmamış məhsul qalığının miqdarını
- Əsas fondların texniki və vəziyyətini
- İş maşınlarının istehsal gününün gündəlik məhsul istehsalı miqdarını
- İstehsal tullantılarının əsas istehsala nisbətən miqdarını
- Göndərmələrin ahəngdarlığının pozulması və material resusları ilə təmin olunma səviyyəsinin aşağı olunmasını, materialların keyfiyyətini

22 Materiallardan səmərəli istifadə hansı göstəricilərə birbaşa təsir edir ?

- Qeyri – istehsal xərclərinin azalmasına
- İstehsalın həcminə və genişlənməsinə
- əsas fondların artmasına
- maya dəyəri və maliyyə nəticələrinə
- Köməkçi istehsalın artmasına

23 Material resurslarının təminatı üzrə planın pozulması hansı göstəricilərə təsir edir ?

- İdaxil-ixarc əməliyyatlarına mənfi təsir edə bilər .
- Anbarda material ehtiyatlarının azalmasına səbəb olur .
- Əsas fondların boş dayanmasına səbəb olur.
- Materialların keyfiyyətinin dəyişməsinə səbəb olur
- Ahəngdarlıq planının pozulmasına və istehsal planını kəsirlə yerinə yetirilməsinə səbəb ola bilər

24 Material resurslarına olan tələbatın ödənilməsinin xarici mənbələrinə aiddir:

- tullantılar, bitməmiş istehsal, kənardan alınmış materiallar, tullantılar;
- müqavilə əsasında kənardan gətirilmiş materiallar;
- qənaət edilmiş materiallar, bitməmiş istehsal nəzərə alınmaqla gözlənilən material qalıqları, öz istehsalı olan materiallar.
- qənaət edilmiş materiallar, kənardan gətirilmiş materiallar, öz istehsalı olan materiallar.
- hesabat dövrünün əvvəlinə gözlənilən material qalıqları, müqavilə üzrə daxil olan materialların həcmi;

25 Materialtutumu, materialverimi, material məsrəfləri əmsalı nəyi səciyyələndirir?

- müəssisənin istehsal resurslarından istifadənin səmərəliliyini.
- müəssisənin materiallarla təhciz olunmasını;
- materialların hərəkətini;
- müəssisədə normalaşdırmanın vəziyyətini;

- material resurslarından istifadənin səmərəliliyini;

26 Materiallardan istifadə üzrə ümumiləşdirilmiş göstərici hansıdır?

- metaltutumu.
 xammaltutumu;
 materialtutumu;
 enerjitutumu;
 yanacaqtutumu;

27 Materiallardan istifadə üzrə fərdi göstərici hansıdır?

- materialın qiyməti.
 materialverimi;
 materialtutumu;
 enerjitutumu;
 material məsrəfləri əmsalı;

28 Məhsulun ümumi materialtutumuna hansı amillərin dəyişməsi təsir göstərir?

- məhsulun həcmi, strukturu, materialların qiyməti, materiallarla təmin olunma səviyyəsi, maya dəyəri.
 bazarın konyukturası, alıcılıq tələbi, məhsulun qiyməti, əmək məhsuldarlığı;
 məhsulun həcmi, keyfiyyəti, materialların qiyməti, işçilərin sayı, materialverimi, avadanlıqların dəyəri;
 məhsulun qiyməti, material sərfi norması, materialların keyfiyyət-ti, fəhlələrin sayı, saatlıq hasilat;
 məhsulun həcmi, strukturu, qiyməti, məhsul vahidinə material sərfi norması, materialların qiyməti;

29 Normaların progressivliyi səviyyəsi səciyyələnir?

- bazis dövrü ilə müqayisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəlməsi ilə
 bazis dövrü ilə müqayisədə məhsulun nisbi kəmiyyət artımı ilə;
 material məsrəflərinin azalmasının nisbi həcmi ilə;
 texniki cəhətdən əsaslandırılmış material sərfi normasının xüsusi çəkisi ilə;
 bazis dövrü ilə müqayisədə material məsrəflərinin mütləq artımı ilə;

30 Normaların əsaslı olması necə müəyyən olunur?

- bazis dövrü ilə müqayisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəlməsi ilə.
 bazis dövrü ilə müqayisədə məhsulun nisbi kəmiyyət artımı ilə;
 material məsrəflərinin azalmasının nisbi həcmi ilə;
 texniki cəhətdən əsaslandırılmış material sərfi normasının xüsusi çəkisi ilə;
 bazis dövrü ilə müqayisədə material məsrəflərinin mütləq artımı ilə;

31 Yanacaqtutumu, metaltutumu, enerjitutumu nəyi səciyyələndirir dirir?

- müəssisənin istehsal resurslarından istifadənin səmərəliliyini.
 materialların hərəkətini;
 müəssisənin materiallarla təhciz olunmasını;
 materiallardan istifadənin ümumi göstəricilərini;
 materialtutumunun fərdi göstəricilərini;

32 Məhsulun materialtutumunun səviyyəsinə hansı amillər təsir göstərir?

- istehsalda çalışanların peşəkarlıq səviyyələrinin dəyişməsi;
 xammal-material sərfi norması, yeni texnologiyanın tətbiqi;
 istifadə olunan xammal-materialın keyfiyyəti, fəhlələrin ixtisas səviyyəsi;
 istehsal avadanlıqlarının və istifadə olunan xammal-materialların keyfiyyəti;

- məhsulun həcmi, strukturu və qiyməti, sərf olunan xammal-materialın həcmi, qiyməti;

33 Material resurslarından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən fərdi göstəricilər hansılardır?

- materiallarda istifadə üzrə planın yerinə yetirilmə faizi;
 xammaltutumu, metaltutumu, yanacaqtutumu,;
 məhsulun əməktutumu, əmək məhsuldarlığı;
 materialların hər manatına düşən məhsul satışı məbləği;
 məhsul istehsalında materiallardan istifadə əmsalı;

34 Məhsul növləri üzrə materialtutumuna hansı amillər təsir göstərir?

- materialların keyfiyyəti, avadanlıqların qiyməti;
 məhsulun həcmi, materialların keyfiyyəti;
 məhsulun həcmi, material məsrəfləri;
 avadnlıqların miqdarı, işçilərin sayı;
 avadanlıqların keyfiyyəti, material sərfi norması;

35 Material resurslarından istifadənin təhlilinin nəticələri necə ümumiləşdirilir?

- materialların daxil olmasının ahəngdarlığı qiymətləndirilir.
 material resurslarının strukturu və keyfiyyəti qiymətləndirilir;
 material resurslarından istifadə ilə bağlı amillərin təsir dərəcələri qiymətləndirilir;
 material resurslarından istifadə ilə bağlı bütün amillərin təsir dərəcələri hesablanır;
 materiallardan istifadənin təhlilinin nəticələri əsasında təkliflər hazırlanır;

36 Boş dayanma hallarının baş verməməsi üçün

- Avadanlıqların sayı azalmalıdır.
 Tullantıların sayı azalmalıdır
 Köməkçi istehsalda məhsul istehsal olunmalıdır
 Ahəngdarlıq pozulmamalıdır
 Materialın qiyməti dəyişməməlidir

37 Material resurslarından səmərəli istifadənin təhlilinin məqsədi nədən ibarətdir?

- Material resurslarına çəkilən xərcləri müəyyən etmək
 İstehsala cəlb olunan materialların miqdarını bilmək
 Sərf olunan materiallardan qənaətlə istifadə etməklə onların dəyərini aşağı salmaq
 Onların qiymətinə və nomenklaturalarına görə fərqi müəyyən etmək
 Materialları çeşidinə görə qruplaşdırmaq

38 Materiallardan səmərəli qənaətlə istifadənin əsas istiqamətləri .

- Boşdayanma hallarının aradan qaldırılması, təkrar istehsalda tullantılardan istifadə
 Daha bahalı və müasir materiallardan istifadə
 Tullantısız məhsul istehsalı
 Elmi- texniki tərəqqinin maliyyətlərindən istifadə, qənaətlə məhsul istehsalı, mütərəqqi material növündən istifadə
 Keyfiyyətli məhsul istehsalı üçün yeni məhsul çeşidlərinin hazırlanması

39 Müəssisənin material resursları ilə təmin olunmasının təhlili nəyi müəyyən edir?

40 Materialverimi və material tutumu hansı göstəriciyə aiddir .

- İstehsalın həcmində dəyişməsinə

- Materiallardan istifadənin səmərəlilik göstəricisinə
- Materialların azalması göstəricisinə
- Materialların dəyişməsi göstəricisinə
- Maşın və avadanlıqlardan səmərəli istifadə göstəricisinə

41 Material resursları ehtiyatlarının optimallaşdırılması nəyə səbəb ola bilər ?

- Material resurslarının saxlanması və istehsal buraxılması xərclərinin maksimuma qaldırılmasına
- Material resurslarının ehtiyatlarının normadan artıq əmələ gəlməsinə
- Dövrüyyə kapitalının dövrüyyəsinin azalmasına
- Dövrüyyə kapitalının dövrüyyəsinin sürətlənməsinə və onun müəyyən hissəsinin cari təsərrüfat dövrüyyəsində azad olunmasına
- Material resurslarının çoxalması xərclərinin artmasına

42 Materialların qiymətinin artması hansı göstəricilərə təsir edir .

- Fondverimi, fondtutumu, fondlasiləhlənmə
- Material təcizatı planının yerinə yetirilməsinə
- İş vaxtından qənatlı istifadəyə
- Dövrüyyə vəsaitlərinin dövür sürətinə
- Maya dəyərinin və mənfəətin dəyişməsinə

43 Artıq material resurslarının olması nəyə səbəb olur.

- Bitməmiş istehsalın əmələ gəlməsinə
- Anbarda artıq materialların yığılmasına və onların xarab olmasına
- Anbar xərclərinin artmasına
- Daha çox məhsul istehsalına
- Satış planının artıqlaması ilə yerinə yetirilməsinə

44 Materialgöndərmələri üzrə aylıq ahəngdarlığın pozulması ayın sonunda hansı xərclərin artmasına səbəb olur

- Qiymətlərin dəyişməsinə, qeyri istehsal xərclərinin artmasına
- Ayın sonunda fəhlələrin normadan artıq işlədiyinə görə əmək haqqı xərclərinin artmasına, yanacaq və enerji xərclərinin artmasına köməkçi istehsalın artmasına
- Materialların çatışmamasına
- Boşdayanmalara görə
- Fəhlə və qulluqçuların boş dayanmasına

45 Material xərclərinin dəyişməsinə təsir edən amillər :

- Materialların tullantılarının miqdarının dəyişməsi amilləri
- Materialların kəmiyyətə şərti amilləri
- Materialların çeşidlərinin və növlərinin dəyişməsi amilləri
- Materialların göndərilmə müddətinin və miqdarının dəyişməsi amilləri
- Materialların hər növünün tədarükünün maya dəyərini müəyyən edən amillər

46 Ümumi material tutumuna təsir edən amillər ?

- Anbarda material qalığının artması
- Maşın və avadanlıqların artması
- Tullantıların artması
- Köməkçi materialların artması
- Məhsul buraxılışı həcmünün, məhsul vahidinə material xərclərinin dəyişməsi

47 Material ehtiyatlarının təhlilinin əsas göstəricisi olan dövretmə vaxtını neçə hesablamaq olar ?

- Dövr ərzində ehtiyatların orta qalığının həmin dövrdə onların bir günlük dövriyyəsinə nisbəti kimi
- Ehtiyatların daha uzun müddət dondurulması kimi
- Materialların ləngidilməsi kimi
- Materialların dövriyyədən çıxması kimi
- Dövriyyəyə əlavə cəlb edilmiş vəsaitlərin azaldılması kimi

48 Ümumi məhsul nəyə deyilir?

- Anbarda olan ümumi məhsul qalığı
- Satışa çıxarılan məhsul
- İstehsalda olan məhsul
- Köməkçi istehsal məhsulları
- Müəyyən dövr ərzində sənaye istehsalının ümumi həcmi

49 əmtəlik məhsul nəyə deyilir ?

- Yardımcı istehsal məhsulu
- Satış məqsədi ilə hazırlanan məhsulun həcmi
- Köməkçi istehsalda olan məhsullar
- İstehsalda olan məhsullar
- Malgöndərənlərdən alınan məhsullar

50 Normativ əmək tutumu nədir ?

- Əmək məhsuldarlığının artması
- Məhsulun hazırlanması üçün zəruri olan canlı əməyin miqdarı
- Məhsulun hazırlanmasına sərf olunan enerji tutumu
- Əməyin miqdarının dəyişməsi
- Əməyin ödənilməsi göstəricisi

51 Material xərclərinin bir manatına düşən mənfəət nədir ?

- Material ehtiyatlarından istifadənin səmərəliliyi göstəricisi
- Yardımcı təsərrüfatdan gələn gəlir.
- Gəlirdən xərclər çıxıldıqdan sonra qalan hissə
- Materialların satışından əldə olunan gəlir
- Məhsul satışından əldə olunan mənfəət göstəricisi

52 Normativ əmək haqqı göstəricisi neçə ölçülür ?

- Əmək haqqına əlavə olunmuş vəsaitlərlə
- Əlavə və əsas əmək haqqı göstəricilərinin cəmiyyə
- Göndərilmiş məhsullara çəkilən əmək haqqı xərcləri ilə
- Məhsul vahidinə sərf olunan əmək haqqının miqdarı ilə
- Müxtəlif məhsul növlərini və istehsal əməliyyatlarını normativ əmək haqqı üzrə tutuşdurularaq ölçülür.

53 Satışın həcmindən asılı olan əsas göstəricilər :

- İstehsalın həcmi , qeyri-istehsal xərcləri, köməkçi istehsal xərcləri
- Dövriyyə vəsaiti, dövriyyə vəsaitinin dövr sürəti
- Maya dəyəri, əmək haqqı xərcləri, ezamiyyət xərcləri
- Qeyri istehsal xərcləri, köməkçi istehsal xərcləri
- Maliyyə vəziyyəti, maliyyə nəticələri , ödəmə qabiliyyəti

54 Material göndərmələri üzrə ahəngdarlığın pozulması hansı proseslərə səbəb olur.

- Məhsul vahidinə düşən xərcləri azaldır.
- İşçi axını göstəricisinə səbəb olur.
- İstehsala yanacaq və enerjinin verilməsini azaldır.
- İstehsal tsiklinin pozulmasına boşdayanma hallarının artmasına səbəb olur.
- Fondverimini artırır

55 Məhsul istehsalı həcmnin material xərcləri məbləğinə nisbəti neçə adlanır ?

- Material qalığı
- Materialverimi
- Material qoyuluşu
- Material tullantısı
- Material qiymətliləri

56 Material xərcləri məbləğinin məhsul buraxılışı həcminə nisbəti neçə adlanır?

- Material tullantısı
- Zay məhsul
- Material xərcləri
- Material tutumu
- Material qalığı

57 Müəssisədə işləyənlərin sayı 80 nəfərdən 120 nəfərədək artması, nəticəsində istehsalın həcmi 1500 ədəddən 2000 ədədədək artmışdır. Bu halda əmək məhsuldarlığı necə dəyişmişdir?

- 10 faiz azalmışdır;
- 40 faiz yüksəlmişdir;
- 36 faiz yüksəlmişdir;
- 20 faiz yüksəlmişdir;
- dəyişilməz qalmışdır.

58 Hansı əmsal işə qəbul olunmuş işçilərin sayının dövrün sonuna bütün işçilərin ümumi sayına nisbəti kimi hesablanır?

- heyətin daimililiyi əmsalı;
- növbəlik əmsalı;
- kadr axıcılığı əmsalı;
- işçilərin işdən çıxma əmsalı;
- işçilərin daxil olması əmsalı.

59 Hansı əmsal işdən çıxmış işçilərin sayının dövrün əvvəlinə bütün işçilərin sayına nisbəti kimi hesablanır?

- işçilərin daxil olması əmsalı.
- növbəlik əmsalı;
- kadr axıcılığı əmsalı;
- işçilərin işdən çıxma əmsalı;
- heyətin daimililiyi əmsalı;

60 Hansı əmsal öz xahişi və əmək intizamını pozması səbəbindən işdən çıxmış işçilərin sayının dövrün əvvəlinə bütün işçilərin sayına nisbəti kimi hesablanır?

- kadr axıcılığı əmsalı;

- növbəlik əmsalı;
- işçilərin daxil olması əmsalı.
- heyətin daimliliyi əmsalı;
- işçilərin işdən çıxma əmsalı;

61 Bütün hesabat dövründə işləyən işçilərin sayının heyətin ümumi sayına nisbətini hansı əmsal səciyyələndirir?

- işçilərin daxil olması əmsalı
- növbəlik əmsalı;
- kadr axıcılığı əmsalı;
- işçilərin işdən çıxma əmsalı;
- heyətin daimliliyi əmsalı;

62 Təqvim iş vaxtı fondu necə hesablanır?

- bütün işçilər tərəfindən işlənmiş adam-günlərin miqdarı+günlük boş-dayanmalar bayram və istirahət günləri.
- bütün işçilər tərəfindən işlənmiş adam-günlərin miqdarı+günlük boş-dayanmalar+işə çıxmamalarbayram və istirahət günləri;
- bütün işçilər tərəfindən işlənmiş adam-günlərin miqdarı+günlük boş-dayanmalar+işə çıxmamalar+bayram və istirahət günləri;
- bütün işçilər tərəfindən işlənmiş adam - günlərin miqdarı+günlük boş-dayanmalar işə çıxmamalarbayram və istirahət günləri;
- bütün işçilər tərəfindən işlənmiş adam-günlərin miqdarı günlük boş-dayanmalar işə çıxmamalar;

63 Tabel iş vaxtı fondu necə hesablanır?

- bütün işçilər tərəfindən işlənmiş adam - günlərin miqdarı+günlük boşdayanmalar işə çıxmamalarbayram və istirahət günləri;
- bütün işçilər tərəfindən işlənmiş adam-günlərin miqdarı+günlük boşdayanmalar+işə çıxmamalar+bayram və istirahət günləri;
- bütün işçilər tərəfindən işlənmiş adam-günlərin miqdarı+günlük boşdayanmalar+işə çıxmamalarbayram və istirahət günləri;
- bütün işçilər tərəfindən işlənmiş adam-günlərin miqdarı+günlük boşdayanmalar bayram və istirahət günləri.
- bütün işçilər tərəfindən işlənmiş adam-günlərin miqdarı günlük boşdayanmalar işə çıxmamalar;

64 Maksimum mümkün iş vaxtı fondu necə hesablanır?

- bütün işçilər tərəfindən işlənmiş adam-günlərin miqdarı+günlük boşdayanmalar+işə çıxmamalar+bayram və istirahət günləri;
- bütün işçilər tərəfindən işlənmiş adam-günlərin miqdarı günlük boşdayanmalar işə çıxmamalar;
- bütün işçilər tərəfindən işlənmiş adam-günlərin miqdarı+günlük boşdayanmalar bayram və istirahət günləri.
- bütün işçilər tərəfindən işlənmiş adam - günlərin miqdarı+günlük boşdayanmalar işə çıxmamalarbayram və istirahət günləri;
- bütün işçilər tərəfindən işlənmiş adam-günlərin miqdarı+günlük boşdayanmalar+işə çıxmamalarbayram və istirahət günləri;

65 Məhsul vahidinin əmək tutumu necə hesablanır?

- məhsul istehsalına sərf olunmuş ümumi iş vaxtı fondunun onun həcminə nisbəti kimi;
- məhsulun həcmnin iş vaxtı fonduna hasili kimi.
- fəhlələrin orta illik əmək haqqı məbləğinin məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- ümumi iş vaxtı fondunun fəhlələrin orta illik əmək haqqı məbləğinə nisbəti kimi;
- məhsulun həcmnin onun istehsalına sərf olunmuş ümumi iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;

66 əmək haqqı fondu üzrə mütləq kənarlaşma necə hesablanır:

- plan üzrə və ötən ilin əmək haqqı fondları arasında fərq kimi.
- mümkün və faktiki əmək haqqı fondları arasında fərq kimi;
- plan və faktiki əmək haqqı fondları arasında fərq kimi;
- faktiki və plan əmək haqqı fondları arasında fərq kimi;
- faktiki və mümkün əmək haqqı fondları arasında fərq kimi;

67 əmək haqqı fondu üzrə nisbi kənarlaşma hesablanır:

- plan və ötən ilin əmək haqqı fondları arasında fərq kimi.
- plan və faktiki əmək haqqı fondları arasında fərq kimi;
- faktiki və plan əmək haqqı fondları arasında fərq kimi;
- faktiki və korrektə edilmiş plan əmək haqqı fondları arasında fərq kimi;
- mümkün və faktiki əmək haqqı fondları arasında fərq kimi;

68 Zaydan mütləq itgi məbləği necə hesablanır?

- zay məhsulun maya dəyəri ilə istifadə dəyəri və tutulmalar çıxılmaqla onların düzəldilməsi üzrə xərclərin cəmi;
- zay məhsulun düzəldilməsi xərcləri və tutulmaların cəmi;
- zay məhsulun düzəldilməsi xərcləri ilə istifadə dəyərinin fərqi.
- zay məhsulun maya dəyəri ilə istifadə dəyəri və tutulmaların cəmi;
- zay məhsulun maya dəyəri ilə istifadə dəyəri və tutulmaların fərqi;

69 Zaydan itginin nisbi həcmi necə hesablanır?

- zayın düzəldilməsinə bütün xərclərin zaydan itginin ümumi məbləğinə nisbəti.
- mütləq zay məhsulun dəyərinin istehsal maya dəyərinə nisbəti;
- zaydan itginin ümumi məhsulun dəyərinə nisbəti;
- zaydan itginin əmtəlik məhsulun dəyərinə nisbəti;
- zaydan itginin satılmış məhsulun dəyərinə nisbəti;

70 Məhsul istehsalı biznes plan üzrə 100 min man, faktiki – 90 min man. olmuşdur. Biznes planın icra səviyyəsini tapın.

- 100%.
- 90%;
- 111%;
- 105%;
- 80 %;

71 Plan üzrə əmtəlik məhsulun həcmi 96000 man, faktiki 100800 manat təşkil etmişdir. Çeşid üzrə satış planının həcmi 92064 min manat təşkil edirsə orta faiz üsulundan istifadə etməklə çeşid üzrə satış planının icra səviyyəsi təşkil edir:

- 95,9%.
- 109%;
- 104%;
- 105%;
- 87,5%;

72 əmtəlik məhsulun həcmi plan üzrə 15000 man, faktiki – 15150 man, ahəngdarlıq dərəcəsi nəzərə alınmaqla – 14343 man təşkil etmişdir. Ahəngdardıq əmsalını hesablayın:

- 1
- 1,05;
- 0,99;

- 0,95;
 0,87;

73 Müəssisədə fəhlələrin orta siyahı sayı 30 nəfərdən 33 nəfərədək, məhsul buraxılışının həcmi isə 4500 min manatdan 5800 min manatadək artmışdır. Bu halda fəhlələrin sayının artması hesabına məhsul buraxılışı həcmi nə qədər artmışdır?

- 740 min manat.
 950 min manat;
 840 min manat;
 450 min manat;
 550 mint manat;

74 Müəssisədə satışdan pul gəlirin artımı 106.18 faiz, işçilərin orta siyahı sayının artımı tempi 104,18 % olmuşdur. İşləyənlərin sayının dəyişilməsi hesabına məhsul istehsalı necə dəyişmişdir?

- azalma gözlənilmir.
 dəyişməz qalmışdır;
 artma gözlənilmir;
 artmışdır;
 azalmışdır;

75 Məhsul istehsalının həcminə əsas istehsal fondları ilə təmin olunmanın təsiri necə hesablanır?

- əsas fondların orta illik dəyəri faktiki fondveriminə vurulur;
 əsas istehsal fondlarının ilin əvvəlinə və sonuna olan dəyəri arasındakı fərq plan üzrə fondveriminə vurulur;
 əsas istehsal fondlarının ilin əvvəlinə və sonuna olan dəyəri arasındakı fərq faktiki fondveriminə vurulur;
 əsas istehsal fondlarının ilin əvvəlinə və sonuna olan dəyəri arasındakı fərq 100-ə vurulur
 əsas fondların faktiki dəyəri onun plan dəyərində bölünərək 100-ə vurulur;

76 Fondveriminin dəyişməsinin məhsul istehsalına təsiri necə hesablanır?

- fondveriminin plan həcmi 100-ə vurularaq faktiki fondveriminə bölünür
 fondveriminin faktiki və plan həcmi arasındakı fərq əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərində vurulur;
 fondveriminin faktiki və plan həcmi arasındakı fərq əsas fondların ilin sonuna olan dəyərində vurulur
 faktiki fondveriminin plan üzrə fondveriminə nisbəti 100-ə vurulur;
 fondveriminin faktiki həcmi ilə plan həcmi arasındakı fərq 100-ə vurulur;

77 İstehsal avadanlıqlarının sayının dəyişməsinin məhsul istehsalına təsiri necə hesablanır?

- istehsal avadanlıqlarının plan məhsuldarlığı ilə faktiki məhsuldarlığı arasındakı fərq 100-ə vurularaq plan məhsuldarlığına bölünür.
 istehsal avadanlıqlarının faktiki sayı 100-ə vurularaq plan sayına bölünür;
 istehsal avadanlıqlarının plan üzrə sayı 100-ə vurularaq onların faktiki sayına bölünür;
 istehsal avadanlıqlarının faktiki və plan sayı arasındakı fərq avadanlığın plan məhsuldarlığına vurulur;
 istehsal avadanlıqlarının faktiki və plan sayı arasındakı fərq avadanlığın faktiki məhsuldarlığına vurulur;

78 İstehsal avadanlıqlarının məhsuldarlığının məhsul istehsalı həcminə təsiri necə hesablanır?

- avadanlıqların plan məhsuldarlığı faktiki məhsuldarlığa bölünür;
 istehsal avadanlıqlarının faktiki məhsuldarlığı 100-ə vurularaq onun plan məhsuldarlığına bölünür
 avadanlıqların plan məhsuldarlığı 100-ə vurularaq onun faktiki məhsuldarlığına bölünür;
 avadanlıqların faktiki məhsuldarlığı plan məhsuldarlığına bölünür;
 avadanlıqların faktiki və plan məhsuldarlığı arasındakı fərq avadanlıqların faktiki sayına vurulur;

79 Xammal-materiallarla təmin olunmanın məhsul buraxılışına təsiri necə hesablanır?

- məhsul istehsalına sərf olunan materialın faktiki və plan məbləği arasındakı fərq plan üzrə material məsarifi normasına bölməklə.
- xammal-materialla təmin olunma faizini məhsul istehsalının yerinə yetirilməsi faizi ilə müqayisə etməklə;
- xammal-materialla təmin olunma səviyyəsini hesablamaqla;
- ayrı-ayrı xammal-materiallarla təmin olunma səviyyəsini hesablamaqla;
- məhsul istehsalının artım tempi ilə xammalla təmin olunmanın artım tempələrini müqayisə etməklə;

80 Material sərfi normasının dəyişməsinin məhsulun həcminə təsiri necə hesablanır?

- cəmi istehsalda sərf olunan materialın dəyərinin plan üzrə material sərfi normasına nisbəti kimi.
- məhsul vahidinə material sərfinin faktiki və plan həcmi arasındakı fərqin məhsul istehsalının faktiki həcminə hasili kimi;
- məhsul vahidinə material sərfinin faktiki və plan həcmi arasındakı fərqin məhsul istehsalının plan həcminə hasili kimi;
- məhsul vahidinə material sərfinin faktiki və plan həcmi arasındakı fərqin məhsul istehsalının faktiki həcminə nisbəti kimi;
- məhsul vahidinə material sərfinin faktiki və plan həcmi arasındakı fərqin məhsul istehsalının plan həcminə nisbəti kimi;

81 Məhsul istehsalının dinamikası hansı məqsədlə qiymətləndirilir?

- istehsal resurslarından istifadənin vəziyyətini qiymətləndirmək üçün
- hesablaşmaları həyata keçirmək üçün;
- malalan və malsatanlarla müəssisənin əlaqələrini qurmaq üçün;
- xammal-materiala olan tələbatı öyrənmək üçün;
- gələcəkdə məhsul istehsalının həcmi planlaşdırmaq üçün;

82 Bitməmiş istehsalın həcmi dəyişməsi məhsul istehsalına necə təsir edir?

- məhsul satışının həcminə mənfi təsir göstərir
- satışın həcminə müsbət təsir göstərir
- bitməmiş istehsal qalığı ümumi məhsulun tərkibinə daxil edildikdə məhsulun həcmi artırır;
- bitməmiş istehsal qalığının artması istehsalın həcminə mənfi, azalması isə müsbət təsir göstərir
- bitməmiş istehsal qalığının artması debitor borclarının artmasına şərait yaradır;

83 Məhsul istehsalının həcminə bitməmiş istehsalın dəyişməsinin təsiri necə hesablanır?

- Bitməmiş istehsal qalığının dəyişməsi anbara mal daxil olmasına təsir göstərmir
- Bitməmiş istehsal ümumi məhsulun tərkibinə daxil olduqda məhsulun həcmi artırır və ya azaldır
- Bitməmiş istehsal qalığının artması istehsalın həcminə mənfi, azalması isə müsbət təsir göstərir
- Məhsul satışının həcminə müsbət təsir göstərir;
- Bitməmiş istehsal qalığının artması debitor borclarının artmasına şərait yaradır;

84 Zay (brak) məhsulun həcmi dəyişməsi məhsul istehsalına necə təsir edir?

- zay məhsulun artması istehsal xərclərinin və məhsul istehsalının artmasına təsir göstərir;
- müsbət təsir göstərir;
- məhsul istehsalı həcminə təsir göstərmir;
- anbara daxil olan malın artmasına şərait yaradır;
- zay məhsulun azalması istehsalın həcminə müsbət, artması isə mənfi təsir göstərir;

85 Müəssisədə son iki ildə əmək haqqı məsrəfləri 120 min manat və 160 min manat, satışdan pul gəliri isə müvafiq surətdə 800 min manat və 900 min manat olmuşdur. əməyin ödənişinin artması hesabına satışdan pul gəliri necə dəyişmişdir?

- dəyişilməz qalmışdır.

- 167 min manat azalmışdır;
- 88,80 min manat azalmışdır;
- 267 min manat artmışdır;
- 180,44 min manat artmışdır;

86 Son ardıcıl dövrün iki ilində əməyin ödənişi üzrə məsrəflər 120 min manat və 160 min manat, məhsul satışından pul gəliri müvafiq olaraq 800 min manat və 900 min manat olmuşdur. əməyin ödənişinin intensivliyi hesabına satışdan pul gəliri neçə dəyişmişdir?

- 35,5 min manat.
- 167 min manat azalmışdır;
- dəyişilməz qalmışdır;
- 102 min manat azalmışdır;
- 88,4 min manat artmışdır;

87 Ümumi məhsul dedikdə nə başa düşülür:

- satılmış məhsulların, yüklənmiş və dövrün əvvəlinə və sonuna məhsul saxlanmada olan mal qalıqının dəyəri;
- bitməmiş istehsal da daxil olmaqla istehsal olunmuş bütün məhsulların dəyəri;
- hesabat dövründə hazırlanmış, yüklənmiş və dəyər ödənilmiş yarım-fabrikatların dəyəri.
- yüklənmiş və bağlanmış müqaviləyə uyğun ödənilmiş məhsulların dəyəri;
- satış üçün hazır məmulatın, yarımfabrikatın və öz ehtiyacı üçün məhsul və yarımfabrikatların dəyəri;

88 əmtəlik məhsul kimi qəbul edilir:

- yüklənmiş və ödənmə vaxtı çatmamış malların dəyəri.
- bitməmiş istehsal istisna olmaqla istehsal olunmuş bütün məhsulun (işin xidmətin) dəyəri;
- bitməmiş istehsal və təsərrüfatdaxili dövriyyə istisna olmaqla istehsal olunmuş bütün məhsulun dəyəri;
- təsərrüfatdaxili dövriyyə daxil olmaqla istehsal olunmuş bütün məhsulların dəyəri;
- öz istehlakı üçün yarımfabrikatların və məhsul saxlanmada olan mal qalıqlarının dəyəri;

89 Məhsul satışını səciyyələndirir:

- bitməmiş istehsal da daxil olmaqla istehsal olunmuş məhsulların dəyəri.
- təsərrüfatdaxili dövriyyə, məhsul saxlanmada olan malların dəyəri;
- təsərrüfatdaxili dövriyyə də daxil olmaqla bütün məhsulların dəyəri;
- öz tələbatı üçün malların və yarımfabrikatların dəyəri;
- müqaviləyə uyğun miqdarda, müddətdə, çeşiddə yüklənmiş və alıcı tərəfindən ödənilmiş məhsulun dəyəri;

90 əmtəlik əmsalı dedikdə nə başa düşülür?

- ümumi məhsulun həcmində yüklənmiş və ödənilmiş məhsulların payı.
- ümumi məhsulun həcmində satılmış məhsulun payı;
- ümumi məhsulun həcmində əmtəlik məhsulun payı;
- ümumi məhsulun həcmində yüklənmiş və məhsul saxlanmada olan malların payı;
- ümumi məhsulun həcmində bitməmiş istehsal istisna olmaqla istehsal olunmuş bütün məhsulların dəyəri;

91 Məhsul buraxılışı üzrə planın icrasının operativ təhlili səciyyələndirir:

- ilin əvvəlindən artım yekunla hesabat ilində məhsul buraxılışının ötən ilin müvafiq məlumatları ilə müqayisəsini.
- rübün əvvəlindən artım yekunla rüb ərzində məhsul buraxılışı haqqında faktiki məlumatların ötən rübün müvafiq göstəriciləri ilə müqayisəsini;
- ilin əvvəlindən artım yekunla il ərzində məhsul buraxılışı haqqında faktiki və plan məlumatlarının müqayisəsini;
- ayın əvvəlindən artım yekunla gündəlik məhsul buraxılışı haqqında plan və faktiki məlumatların müqayisəsini;

- rübün əvvəlindən artan yekunla rüb ərzində plan və faktiki plan məlumatlarının ötən dövrün məlumatları ilə müqayisəsini;

92 Ritmiklik göstəricisi xarakterizə edir:

- məhsul istehsalında plandan gündəlik müsbət və mənfi kənarlaşmaların cəmi
 faktiki istehsalın plan üzrə istehsalın həcminə nisbəti;
 plan həcmində faktiki məhsul istehsalının onun plan həcminə nisbəti;
 plan üzrə istehsalın həcminin faktiki istehsal həcminə nisbəti;
 gün ərzində plan üzrə məhsul istehsalının onun ortaqünlük həcminə nisbəti;

93 Variasiya əmsalı necə hesablanır?

- günlük faktiki istehsalın həcminin plan üzrə orta günlük istehsalın həcminə nisbəti kimi.
 plan üzrə günlük tapşırıqdan orta kvadrat kənarlaşmanın plan üzrə ortaqünlük məhsul buraxılışına nisbəti kimi;
 plan səviyyəsində faktiki istehsalın plan üzrə məhsul istehsalı həcminə nisbəti kimi;
 faktiki istehsalın plan üzrə istehsalın həcminə nisbəti kimi;
 plan üzrə istehsalın həcminin faktiki istehsal həcminə nisbəti kimi;

94 Arifmetik əmsalı necə hesablanır:

- plan səviyyəsində faktiki istehsalın həcminin plan üzrə məhsul istehsalı həcminə nisbəti.
 məhsul istehsalında plandan gündəlik müsbət və mənfi kənarlaşmaların cəmi
 plan üzrə günlük tapşırığın plan üzrə ortaqünlük məhsul buraxılışına nisbəti;
 faktiki istehsalın həcminin plan üzrə istehsalın həcminə nisbəti;
 plan üzrə istehsalın həcminin faktiki istehsal həcminə nisbəti

95 əmtəə balansına daxildir:

- ilin əvvəlinə anbarlarda hazır məhsul qalıqları, müxtəlif daxilolmalar, ilin sonuna hazır məhsul qalıqları.
 ilin əvvəlinə və sonuna anbarlarda hazır məhsul qalığı, əmtəəlik məhsul, müxtəlif daxilolmalar, satış;
 ilin əvvəlinə anbarlarda hazır məhsul qalığı, ümumi məhsul, müxtəlif daxilolmalar, satış, ilin sonuna hazır məhsul qalığı;
 satışdan sonra hazır məhsul qalıqları, müxtəlif daxilolmalar, ilin sonuna hazır məhsul qalıqları;
 ilin əvvəlinə və sonuna anbarlarda hazır məhsul qalıqları, müxtəlif daxilolmalar, satış;

96 Məhsul yüklənməsi üzrə planın icrasının operativ təhlili necə aparılır:

- ayın əvvəlindən artan yekunla gün ərzində məhsul satışının faktiki və plan məlumatlarını müqayisə etməklə.
 ayın əvvəlindən artan yekunla gün ərzində məhsul yüklənməsinin plan və faktiki məlumatlarını müqayisə etməklə;
 ayın əvvəlindən artan yekunla gün ərzində məhsul yüklənməsinin faktiki və plan məlumatlarını müqayisə etməklə;
 ayın əvvəlindən artan yekunla gün ərzində məhsul istehsalının faktiki və plan məlumatlarını müqayisə etməklə;
 ayın əvvəlindən artan yekunla gün ərzində məhsul satışının plan və faktiki məlumatlarını müqayisə etməklə;

97 Ahəngdarlığın dolayı göstəriciləri hansılardır?

- anbarda hazır məhsul qalıqlarının mövcudluğu, zaydan itki, variasiya əmsalı.
 variasiya əmsalı, ahəngdarlıq əmsalı, aritmiklik miqdarı,
 iş vaxtından artıq işlərə görə ödəmələr, müəssisənin asılı olmayan boşdayanmaların ödənilməsi, zaydan itki;
 variasiya əmsalı, növbəlik əmsalı, növlük əmsalı, məhsulların vaxtında göndərilməməsinə görə cərimələr;
 növbəlik əmsalı, məhsulun ümumi həcmində zay məhsulun payı;

98 Keyfiyyətsiz məhsullara görə cərimələr, zay məhsulun həcminin xüsusi çəkisi hansı göstəricilərə

aiddir?

- keyfiyyətin fərdi göstəricilərinə
- keyfiyyətin axın göstəricilərinə;
- keyfiyyətin birbaşa göstəricilərinə;
- keyfiyyətin dolaylı göstəricilərinə;
- keyfiyyətin ümumi göstəricilərinə;

99 Müəssisə vəsaitlərinin dövriyyəsinin son mərhələsi:

- məhsulun sortlaşdırılması;
- məhsul satışı;
- məhsulun yüklənməsi;
- məhsul buraxılışı;
- məhsulun sertifikatlaşdırılması.

100 Məhsul çeşidləri üzrə planın icrasına təsir edən xarici amillər hansılardır?

- inflyasiya, qiymətin dəyişməsi, avadanlıqların boşdayanması, avadanlıqların texniki vəziyyətinin aşağı olması, zay məhsul buraxılışı
- məhsula tələbin dəyişməsi, inflyasiya, fəhlələrin sayının dəyişməsi, istehlak olunan material resurslarının kəmiyyətinin dəyişməsi;
- bazarın konyukturası, əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsi, məhsulun materialtutumunun dəyişməsi, qiymətin dəyişməsi;
- bazarın konyukturası, ayrı-ayrı məhsul növlərinə tələbin dəyişməsi, maddi-texniki təminatın vəziyyəti;
- istehsal və idarəetmənin təşkilində çatışmazlıqlar, avadanlıqların texniki vəziyyətinin aşağı olması, aşağı istehsal mədəniyyəti və s.

101 Məhsul çeşidləri üzrə planın icrasına təsir edən daxili amillərə aiddir:

- inflyasiya, qiymətin dəyişməsi, avadanlıqların boşdayanması və qəzalar, avadanlıqların texniki vəziyyətinin aşağı olması, zay məhsul buraxılışı.
- məhsula tələbin dəyişməsi, inflyasiya, fəhlələrin sayının dəyişməsi, istehlak olunan material resurslarının kəmiyyətinin dəyişməsi;
- bazarın konyukturası, əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsi, məhsulun materialtutumunun dəyişməsi, qiymətin dəyişməsi;
- bazarın konyukturası, ayrı-ayrı məhsul növlərinə tələbin dəyişməsi, maddi-texniki təminatın vəziyyəti;
- istehsal və idarəetmənin təşkilində çatışmazlıqlar, avadanlıqların texniki vəziyyətinin aşağı olması, onların boşdayanması, aşağı istehsal mədəniyyəti və s.

102 Hansı göstəricilər məhsulun keyfiyyətini səciyyələndirir?

- estetiklik, yararlıq, keyfiyyətsiz məhsullara görə cərimə.
- keyfiyyətsiz məhsullara görə cərimə, zay məhsulların həcmi və xüsusi çəkisi, zaydan itgi.
- yararlılıq, etibarlılıq, uzunömürlük, məmulatın texnoloji estetikliyi;
- ümumi məhsulun həcmində yeni məhsulun, inkişaf etmiş ölkələrə ixrac olunan, sertifikatlı məhsulların xüsusi çəkisi;
- etibarlılıq, zaydan itgi, inkişaf etmiş ölkələrə ixrac olunan məhsulların xüsusi çəkisi;

103 Məhsul istehsalı təhlilinin əsas informasiya mənbələri hansılardır?

- dövri nəşriyyat;
- müəssisənin tabe olduğu nazirlik və ya şirkətin verdiyi sərəncam və göstərişlər;
- məhsul istehsalı üzrə biznes-plan, mühasibat uçotu və hesabatı;
- statistik məcmuələr;
- müəssisənin struktur bölmələrinin təchizatı üzrə materiallar

104 İstehsalın ahəngdarlığı necə hesablanır?

- məhsul buraxılışının faktiki və plan həcmi arasında fərq kimi.
- plan səviyyəsində faktiki məhsul buraxılışının onun plan həcminə nisbəti kimi;
- plan üzrə məhsul buraxılışının onun faktiki həcminə nisbəti kimi;
- faktiki məhsul buraxılışının onun plan həcminə nisbəti kimi;
- məhsul buraxılışının plan və faktiki həcmi arasında fərq kimi;

105 Hansı göstərici istehsalın həcmi əks etdirir?

- istehsalata verilən xammal, enerji, yanacaq, əmək ödənişi və amortizasiya ayırmaları
- ümumi məhsul, bitməmiş istehsal və istehsalın zay məhsulları;
- ümumi və əmtəəlik məhsulun həcmi;
- ayrı-ayrı sexlərin istehsal etdikləri məhsulların miqdarı;
- əmtəəlik və satılan məhsulun həcmi;

106 Məhsul buraxılışı üzrə planının icrasının təhlilinin əsas məqsədi nədir?

- məhsul istehsalı ilə əlaqədar qərar və göstərişlərin yerinə yetirilməsi vəziyyətini öyrənmək;
- məhsul istehsalı və satışının həcmi müəyyən etmək;
- ayrı-ayrı sexlər və məhsullar üzrə məhsul buraxılışını müəyyən etmək;
- bütövlükdə müəssisə üzrə istehsal planının yerinə yetirilməsini və ona təsir edən amillərin təsir dərəcəsini müəyyən etmək;
- məhsul istehsalını artırmaq məqsədilə istehsal resursları ilə təmin olunmanı müəyyən etmək;

107 Hansı amillər məhsul satışı həcminə təsir göstərir?

- ayrı-ayrı məhsula tələbin dəyişməsi, bazarın konyunkturasının dəyişməsi, iqtisadi və siyasi şəraitin dəyişməsi
- hesabat dövrünün əvvəlinə və sonuna anbarda hazır məhsul qalıqlarının dəyişməsi;
- məhsulun materialtutumunun dəyişməsi, məhsulun maya dəyərinin dəyişməsi, material xərclərin dəyişməsi;
- məhsul çeşidinin dəyişməsi, məhsulun keyfiyyətin dəyişməsi, məhsula tələbin dəyişməsi;
- əmək məhsuldarlığının dəyişməsi, fəhlələrin sayının dəyişməsi fəhlələrin sayının dəyişməsi, məhsulun əməktutumunun dəyişməsi;

108 Məhsul buraxılışı həcminə təsir edən ümumistehsal xarakterli amillərə aiddir:

- istehsalın elmi-texniki səviyyəsi, fondla silahlanma
- əmək vasitələri, əmək əşyaları, əmək resursları;
- əməyin təşkili, məhsulun keyfiyyəti və qiyməti;
- pul vəsaitləri, texniki silahlanma, fəhlələrin ixtisas səviyyəsi;
- istehsalın idarə olunması səviyyəsi, texnologiyanın progressivliyini;

109 Çeşid üzrə planın icrası necə qiymətləndirilir?

- müasir progressiv texnoloji proseslərin tətbiqi vasitəsi ilə məhsul hazırlanması planının yerinə yetirilməsinin müəyyən olunması.
- məhsul satışı üzrə planın yerinə yetirilməsi;
- məhsul istehsalı üzrə planın yerinə yetirilməsi;
- planın aşağı faizlə yerinə yetirildiyi məmulat üzrə onun xüsusi çəkisi-nin, çeşid üzrə planın icrasının orta kəmiyyətinin müəyyən edilməsi;
- maddi texniki təhcizat üzrə planın yerinə yetirilməsi;

110 Zay məhsulun aşağıdakı növləri fərqləndirilir;

- daxili və xarici
- düzəldilə bilən, bixətdilə bilməyən;

- istehsal, qeyri-istehsal, daxili və xarici;
- satılmayan, kifayətedici, daxili və xarici;
- mümkün istifadə qiyməti üzrə düzəldilə bilən;

111 Satışın həcminə təsir edən I dərəcəli amillərə daxildir:

- məhsul göndərişi, ilin əvvəlinə və sonuna anbarda hazır məhsul qalıqları, müxtəlif daxilolmalar;
- məhsul göndərişi, ilin əvvəlinə və sonuna anbarda hazır məhsul qalıqları, müxtəlif daxilolmalar.
- məhsul göndərişi, ilin əvvəlinə və sonuna anbarlarda məhsul qalıqları, əmtəlik məhsul istehsalı, ilin əvvəlinə və sonuna yüklənmiş mal qalıqları;
- ilin əvvəlinə anbarda məhsul qalığı, ilin əvvəlinə və sonuna yüklənmiş mallar;
- anbarlarda hazır məhsul qalıqları, ümumi məhsul, ilin əvvəlinə və sonuna yüklənmiş mal qalıqları;

112 Çeşid üzrə məhsul istehsalına hansı amillər təsir göstərir?

- əsas istehsalat fəhlələrinin digər işlərə cəlb edilməsi;
- əsas istehsal avadanlıqlarının boşdayanmaları;
- istehsal resurslarının keyfiyyəti və onlardan istifadə səviyyəsi;
- malalanlarla bağlanmış müqavilələrə əməl olunmaması.
- xammal-materialların ahəngdar daxil olmaması;

113 İstehsalın həcmninə amilli təhlilində hansı üsuldan istifadə olunur?

- zəncirvari yerdəyişmə;
- müqayisə;
- qrafik;
- korrelyasiya;
- balans əlaqələndirmə;

114 İstehsalın ahəngdarlığının birbaşa göstəricilərinə aiddir:

- anbarda hazır məhsul qalıqlarının mövcudluğu, zaydan itki, variasiya əmsalı.
- variasiya əmsalı, ahəngdarlıq əmsalı, aritmiklik miqdarı,
- iş vaxtından artıq işlərə görə ödəmələr, müəssisənin asılı olma-yan boşdayanmaların ödənilməsi, zaydan itki;
- variasiya əmsalı, növbəlik əmsalı, növlük əmsalı, məhsulların vaxtında göndərilməməsinə görə cərimələr;
- növbəlik əmsalı, məhsulun ümumi həcmində zay məhsulun payı;

115 Məhsul istehsalı təhlilinin nəticələri hansı formada reallaşdırılır?

- idarəetmə orqanların göstərişləri əsasında
- təhlilçinin yazılı təqdimatı əsasında ;
- təhlil aparən şəxsin şəxsi fikirləri əsasında ;
- istehsalat müşavirələrinin qərarları və müəssisə rəhbərinin sərəncamı əsasında;
- mərkəzi mühasibatlığın təqdimatı əsasında;

116 Satılmış məhsulun həcmi artırmaq üçün ilin sonuna hazır məhsul qalıqları:

- ümumi məhsulun həcmindən asılıdır;
- artırılır;
- azaldılır;
- dəyişdirilmir;
- ümumitəsərrüfat xərclərinin həcmindən asılıdır.

117 Satışdan mənfəət hansı göstərici ilə tərs mütənəsbdir?

- satılmış məhsulun həcmi ilə;
- buraxılmış məhsulların miqdarı ilə;
- məhsulun keyfiyyəti ilə.
- məhsulun maya dəyəri ilə;
- məhsulun qiyməti ilə;

118 Müəssisənin işçilərindən istifadənin səmərəliliyini əks etdirən göstərici hansıdır?

- vaxt vahidi ərzində məhsul buraxılışı;
- satışın həcmi;
- işçilərin ixtisas dərəcəsi.
- bir işçinin orta əmək haqqı;
- işçilərin orta siyahı sayı;

119 İstehsalın elmi-texniki səviyyəsini əks etdirən göstəricilər

- Uzunmüddətli istifadədə olan fondlar, texniki vəsaitlərin artması
- Fondverimi, fondtutumu
- Fondlaşdırılma, enerji ilə silahlanma , elektron silahlanma
- Fondların texniki vəziyyəti , köhnəlməsi və istehsaldan çıxması
- Fondların təzələnməsi, istehsala yararlılığı və təmiri

120 əmək üsullarının səmərəliliyi əmsalı hansı məlumatlar əsasında müəyyən olunur.

- Əmək tutumu , hasilat formaları, avtomatlaşma və mexanikləşmə səviyyəsi
- əmək bölgüsü əmsalı , fəhlələrin sayı , iş günü
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması səviyyəsi, əmək bölgüsü normaları
- hasilat normalarını yerinə yetirən fəhlələrin sayı, hasilat normalarının yerinə yetirilməsinin orta səviyyəsi
- Əmək məhsuldarlığı əmsalı, iş gününün uzunluğu, iş vaxtı norması

121 İstehsalın texnoloji səviyyəsini əks etdirən əsas göstəricilərdən biri :

- Texnoloji proseslərin təzələnməsi
- Texnoloji proseslərin elektriklişməsi
- Texnoloji əmək tutumunda maşın vaxtının xüsusi çəkisi
- Məmulatların standart texnoloji proseslərlə əhatə olunması
- İstehsalın effektivliyinin yüksəldilməsi

122 İstehsal resurslarından istifadə amili səviyyəsinin təhlili hansı göstəricilər vasitəsilə həyata keçirilir.

- material məsrəflərinin 1 manatına düşən məsrəflər
- İstehsalın həcmnin dəyişməsi, artması, azalması
- Fondverimi, materialverimi, əmək haqqı verimi , dövrüvvə vəsaitinin dövr sürətinin dinamikası
- əsas fondların texniki vəziyyətini əks etdirən göstəricilər
- müstəqim və qeyri-müstəqim məsrəflər

123 əməyin təşkilinin inkişaf səviyyəsini səciyyələndirən əsas göstəricilər :

- Boş dayanma vaxtlarının ləğvi, orta hasilat norması
- Hasilat normalarının orta səviyyəsi, fəhlələrin ümumi siyahı sayı
- Əmək bölgüsü əmsalı, iş yerlərinin təşkili, əməyin normalaşdırılması
- İş vaxtının uzunluğu , iş günlərinin sayı
- İş günlərinin sayı , əmək məhsuldarlığı

124 İstehsalın təşkili özündə hansı prosesləri birləşdirir :

- Kompleksləşmə, modernləşmə, planlaşma
- Avtomatlaşdırma
- İxtisaslaşma , optimallaşma
- Mexanikləşdirmə, elektrikləşmə
- Təmərkuzləşmə , kooperativləşmə, kombinələşmə və ixtisaslaşma

125 İdarəetmənin effektivliyini səviyyələndirən göstəricilərə aiddir :

- Əmtəəlik məhsulun maya dəyərində idarəetmə məsrəflərinin xüsusi çəkisi, idarəetmə işçilərinin əməyinin ödənişi fondunun xüsusi çəkisi
- İşçilərin tərkibində ixtisas səviyyəsinin xüsusi çəkisi
- İşçilərin yaşına görə qruplaşması təqaüd yaşlı işçilərin xüsusi çəkisi
- İşçilərin ümumi siyahı sayı əsas istehsalda çalışan işçilərin sayı , xüsusi çəkisi
- Köməkçi istehsalda çalışanların ümumi sayı, onların xüsusi çəkisi

126 Müəssisənin biznes planı hansı göstəricilər əsasında tərtib olunur

- Keçən ilin maliyyə hesabatı göstəriciləri
- Keçən ilin plan göstəriciləri
- mənfəətin formalaşmasını əks etdirən göstəricilər
- İstehsal resurslarını əks etdirən göstəricilər
- Keçən ilin maya dəyərini əks etdirən göstəricilər

127 İstehsalın təşkili səviyyəsinin əsas göstəricilərə aiddir :

- İş yerinin avtomatlaşması kompyuterləşməsi, istehsalın genişləndirilməsi
- Əməyin təşkili səviyyəsi, işçi axını göstəriciləri
- Fasiləsizlik, axınlıq, istehsal tsiklinin uzunluğu, istehsal ahəngdarlığı
- Mexanikləşmə və avtomatlaşma, yeni texnikanın tətbiqi
- İşəgirmə və işdənçıxma əmsalları

128 İstehsalın texniki –təşkilat – idarəetmə təhlili :

- Keyfiyyətli məhsul istehsalına şərait yaradır.
- Müəssisənin strateji və faktiki idarəedilməsi adətidir.
- Müəssisə fəaliyyətini öyrənir
- Müəssisənin yaradılması və fəaliyyəti üçün vacibdir.
- Mənfəətin formalaşmasına kömək edir.

129 Texnika və texnologiyanın səviyyəsinin artması

- Maya dəyərinin artmasıdır.
- Məhsulun zəruri keyfiyyətinin təmin olunmasıdır.
- Ahəngdarlığın pozulmamasıdır
- İstehsalın genişlənməsidir
- İşçilərin sayının azalmasıdır

130 Fondla silahlanma tempinin əməyin məhsuldarlığının artımı tempini ötməsi :

- iş vaxtının azalmasına səbəb olur
- əlavə enerji məsrəflərinə səbəb olur
- əlavə vəsait qoyuluşuna zərurət yaradır
- əmək haqqının artmasına səbəb olur
- əlavə enerji məsrəflərinə səbəb olur

131 İstehlak qiyməti nəyi səciyyələndirir:

- məhsulun yerləşdirilməsi, quraşdırılması, işləmə vəziyyətinə gətirilməsi xərcləri.
- məhsulun istismarı (istehlakı) üzrə xərcləri;
- məhsulun əldə olunmasına çəkilən xərcləri;
- məhsulun bütün xidməti dövrü ərzində alıcının onun əldə etməsinə və istehlakına çəkdiyi tam xərcləri;
- məhsula xidmət üzrə xərcləri;

132 Məhsula tələbatın olmaması nədən asılıdır ?

- Məhsulun keyfiyyətinin azalması
- Müqavilə vaxtının keçməsi,
- Müqavilə vaxtının keçməsi,
- Müqavilələrin bağlanmaması
- Alıcıların təklif olunan məhsulu almaqdan imtina etməsi

133 Bazarın əmtəə sərhədlərinin müəyyən edilməsi tələb edir :

- Malların istehlak xüsusiyyətlərinin müəyyən edilməsi və mal qrupunun formalaşmasını
- Malların texnoloji imkanlarının müəyyən edilməsini
- İstehsal güclərinin öyrənilən mal qruplarının cəlb edilməsi
- Malların qarşılıqlı əvəz edilməsinin qiymətləndirilməsini
- Mallarını qısa müddətdə və minimal xərclərlə əldə edilməsini

134 Bazarda məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyinə nail olunması üçün lazımdır .

- Uzun müddətli düzgün vergi sisteminin yaradılması
- Standarta uyğun məhsulların bazara çıxarılması
- Alıcıların zövqünü oxşayan məhsullar istehsal etmək
- Bazarın düzgün seçilməsi
- Təcrid olunmuş tədbirlərin vergi siyasətindən çıxarılması

135 Sahibkarlığın inkişafına və stimullaşdırılmasına kömək edən səbəblər :

- Cərimələrin ləğv edilməsi
- Vergi yükünün azaldılması
- Müqavilə və kontraktların yerinə yetirilməsi
- Dövlət tərəfindən təmin olunan sabitlik
- Maliyyə dəstəyi

136 Kapital bazarının inkişafında maliyyə bazarının inkişafını stimullaşdırmaq üçün hansı tədbirlər görülməlidir ?

- Müəssisələrdə istehsal olunan məhsulların keyfiyyətini artırmaqla, dünya standartları səviyyəsinə çatdırmaq
- Müəssisənin özünün fəaliyyəti ilə yanaşı dövlətin və ictimaiyyətin iqtisadi həyata cəlb olunmasına xüsusi diqqət vermək
- Qiymətli kağızlardan əldə olunan gəlirlər üzrə vergini azaltmaq, kapital qoyuluşları üçün özünü maliyyələşdirməyə əlverişli şərait yaratmaq
- Sahibkarların fəaliyyətini stimullaşdırmaq, sabitlik yaratmaq
- Bazarda rəqabəti artırmaq, bazar qiymətlərini stabilləşdirmək

137 Marketing təhlili hansı məqsədlə tətbiq edilir:

- istehsal resurslarından istifadə səviyyəsini qiymətləndirmək üçün.
- daxili və xarici bazarın öyrənilməsi üçün;
- müqavilə öhdəliklərinin icrasını qiymətləndirmək üçün;

- maliyyə vəziyyətini qiymətləndirmək üçün;
- istehsalın texniki istiqamətini öyrənmək üçün;

138 Strateji marketing proqramının tərtib edilməsində hansı metoddan istifadə olunur?

- funksional dəyər təhlili.
- marjinal təhlil;
- təşkilatı – texniki təhlil;
- situasiya təhlili;
- maliyyə-iqtisadi təhlil;

139 Marketing tədqiqatının konsepsiyası nəyi səciyyələndirir:

- real marketing vəziyyətlərinin həll edilməsini.
- tədqiqatın nəticələrinin sənədləşdirilməsini;
- işçi ehtimalının məzmununun, məqsədlərinin müəyyən edilməsi və işlənməsini;
- empirik məlumatların əldə olunması və təhlilini;
- marketing tədqiqatının nəticələrinin formalaşdırılmasını;

140 Bazarın tutumunun təhlili nəzərdə tutur:

- gözlənilən satışın vaxt sırası modelinin tərtibi;
- mümkün satışın ümumi həcmində mümkün malın strukturunun hesablanması;
- ümumi satışın həcmində ayrı-ayrı növ malların payının müəyyən edilməsi;
- həmin malın istehsalı, idxalı və ixracı haqqında məlumatlar əsasında istehlak balansının tərtib edilməsi.
- buraxılmış məhsulun ümumi həcmində daxili mal dövriyyəsinin qiymətləndirilməsi;

141 Bazarın konyukturasının təhlili aşağıdakı amillərin müəyyən edilmə-sindən ibarətdir:

- istehlakçıların tələbinə uyğun məhsul buraxılışının həcmi, strukturu və çeşidi.
- konkret sövdələşmədə, onun cari və gələcək nəticələrində satıcı və alıcıların maraqları;
- malların və xidmətlərin alqı-satqısı üzrə sabit və kredit qədər miqyaslı əməliyyatlar, sahibkarlıq fəaliyyətinin iqtisadi mahiyyəti
- kredit - pul siyasətinin struktur dəyişməsinin dövlət tənzimlənməsi;
- istehlak potensialı, tələb və tərkibin elastikliyi;

142 Məhsulun rəqabət qabiliyyətinin təhlili əsaslanır:

- satışın həcmi, maya dəyəri və mənfəət arasında qarşılıqlı əlaqənin tədqiq edilməsi.
- alıcıların tələbatının və bazarın tələbinin tədqiq edilməsinə ;
- istehsal xərclərinin və bazarın konyukturasının tədqiq edilməsinə;
- satış bazarının və müəssisənin fəaliyyətinin tədqiq edilməsinə;
- xərclərin və alınmış nəticələrin nisbətinin tədqiq edilməsi;

143 Müəssisənin rəqabət qabiliyyəti nəyi səciyyələndirir?

- satışın həcmnin və mənfəətin sabit saxlanması.
- satışdan mənfəətin və bazar payının dinamikada artması;
- mənfəət və bazar payını saxlamaqla rəqabət şərtlərinin dəyişmə-sinə uyğun reaksiya vermə qabiliyyətini;
- satışın həcmnin dinamikada artması;
- təşkilatın bazar payının artması;

144 İstehlak qiyməti nəyi səciyyələndirir:

- məhsulun yerləşdirilməsi, quraşdırılması, işləmə vəziyyətinə gətirilməsi xərcləri.
- məhsulun istismarı (istehlakı) üzrə xərcləri;

- məhsulun əldə olunmasına çəkilən xərcləri;
- məhsulun bütün xidməti dövrü ərzində alıcının onun əldə etməsinə və istehlakına çəkdiyi tam xərcləri;
- məhsula xidmət üzrə xərcləri;

145 Marketing təhlil hansı məqsədlə tətbiq edilir:

- istehsal resurslarından istifadə səviyyəsini qiymətləndirmək üçün.
- daxili və xarici bazarın öyrənilməsi üçün;
- müqavilə öhdəliklərinin icrasını qiymətləndirmək üçün;
- Maliyyə vəziyyətini qiymətləndirmək üçün;
- istehsalın texniki istiqamətini öyrənmək üçün;

146 Müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətinin marketing nəticələrini müəyyən etmə əmsalları hansılardır ?

- Növbəlik əmsalı, fondla silahlanma əmsalı, orta növlük əmsalı
- Orta əmək haqqı məbləği, orta saatlıq məhsuldarlıq
- Ümumi mənfəətin payı, xalis mənfəətin payı, istismar məsrəflərinin payı
- Satışın ümumi həcmi, qiyməti, çeşidləri
- İşdən çıxma əmsalı, işə daxil olma əmsalı

147 Marketing qərarlarını qəbul etmək üçün

- İstehsala daxil olan təklifləri araşdırmaq lazımdır
- Satışın həcmi, məsrəflərin məbləğini, mənfəət və analitik əmsalları hesablamaq lazımdır
- Bazarın vəziyyətini öyrənmək lazımdır
- İki tərəfli müqavilələri bağlamaq lazımdır
- Vergi ödənişlərini vaxtında ödəmək lazımdır

148 Müəssisənin rəqabət qabiliyyəti dedikdə başa düşülür:

- satışın həcmi sabit saxlanması
- satışdan mənfəətin dinamikada artması;
- satışın və mənfəətin əldə edilmiş həcmi, bazar payını saxlamaqla və artırmaqla onun bazar rəqabəti şərtlərinin dəyişməsinə uyğun reaksiya verməsi qabiliyyəti ;
- satışın həcmi dinamikada artması;
- təşkilatın bazar payının artması;

149 Qiymətdəyişmə metodları hansılardır ?

- Alıcıların təklifi metodu
- Maya dəyəri bazar konyukturasi və psixoloji metodlar
- Ümumistehsalat və ümumtəsərrüfat metodu
- İstehsal metodu
- İstehsalçıların sorğusu metodu

150 İstehsal olunan məhsula qiymətin əsaslandırılması tələb edir :

- düzgün cavab yoxdur
- Qiymətin mövsümü şərtlərə uyğun olaraq dəyişdirilməsini
- Qiymətin bazar tələblərinə uyğun müəyyən olunmasını
- Qiymətin məsrəflərin səviyyəsinə uyğun olmasını, rəqiblərin qiymətlərinin dəyişməsinə, özünün və rəqiblərin qiymətdəyişmə siyasəti arasında fərqləri, dövlətin qiymətdəyişmə siyasətinin təsirini
- Məhsulun qiymətinin müəssisənin məsrəflərinə və qeyri istehsal xərclərinə uyğunluğunu

151 Tələbatı olmayan məhsulların mövcudluğu riski müəssisə üçün hansı vəziyyəti yarada bilər ?

- Müəssisənin iqtisadi və maliyyə vəziyyətini dəyişdirə bilər.
- Kontrakt və müqavilələri pozma bilər]
- Anbarda məhsul qalığını artırma bilər
- Müəssisənin biznes planını pozma bilər
- Yeni tərəfdaşların olmamasına bilər

152 Tələbatı olmayan məhsullarla əlaqədar risk nə ilə nəticələnir ?

- istehsalın genişlənməsinə təsir edir.
- İstehsalın səmərəliliyini azaldır.
- Debitor kreditör borclarını azaldır
- İstehsalın həcminə təsir edir
- əmlak vəziyyətinə təsir edir

153 Malların faydalılıq həddi nəyi formalaşdırır :

- mallara olan tələb və tələbin həcmi
- çeşidlərin sayı ilə növünü
- quruluşu və strukturunu
- Malların keyfiyyətini
- istehsalın texniki səviyyəsini

154 Gəlirin dəyişməsi zamanı tələbin həssaslığını neçə müəyyən etmək olar :

- məhsulun quruluşunun dəyişməsi ilə
- qiymətin dəyişməsi ilə
- tələbin həssaslığı ilə
- Gəlirin elastikliyi əmsalı ilə
- tələbin aşağı düşməsi əmsalı ilə

155 Marketing fəaliyyətində sifariş portfelinin formalaşmasının əsasını təşkil edir :

- Biznes planlar
- Müqavilə və sifarişlər
- Xərclər və gəlirlər
- Təkliflər
- Qiymətlər

156 Məhsul istehsalı sahəsində müəssisə fəaliyyətini əlaqələndirilməsi nədən asılıdır .

- istehsalın materialla təminatından
- Bağlanılan müqavilələrdən
- Satışın həcmindən
- İstehsalın həcmindən
- qiymətlərin dəyişdirilməsindən

157 əmtəə bazarlarında rəqabət mühitinin vəziyyətinin qiymətləndirilməsi kimi tərəfindən hazırlanır :

- Gömrük komitəsi və vergilər nazirliyi
- Sahibkarların müdafiəsi təşkilatı
- Büdcəni formalaşdıran orqanlar
- Maliyyə orqanları və xəzinədarlıq
- Antiinhisar siyasəti və sahibkarlığın müdafiəsi üzrə dövlət strukturu

158 Qiymətin dəyişməsinə tələbin həssaslığı hansı əmsalla müəyyən olunur ?

- Tələbin qiymətlə müqayisə əmsalı
- Qiymətin aşağı düşmə əmsalı
- Orta qiymət əmsalı
- Qiymətlərin artırılması əmsalı
- Tələbin qiymət elastikliyi əmsalı

159 Profilləşən məhsul əmsalı necə hesablanır?

- ixrac olunan məhsulların müəssisənin profilinə uyğun məhsulların həcminə nisbəti kimi;
- müəssisənin profilinə uyğun məhsulların ixrac olunan məhsulların həcminə nisbəti kimi;
- məcmu məhsulların müəssisənin profilinə uyğun məhsulların həcminə nisbəti kimi;
- müəssisənin əsas və köməkçi məhsulların həcmi nisbəti kimi;
- müəssisənin profilinə uyğun məhsulların məcmu məhsulların həcminə nisbəti kimi;

160 İdarəetmənin səmərəliliyi əmsalı necə hesablanır?

- qulluqçuların əmək haqqının idarəetmə xərclərinə nisbəti kimi.
- məhsulun maya dəyərini böyük növbədə işçilərin sayına nisbəti kimi;
- məhsul istehsalına xərclərin qulluqçuların sayına nisbəti kimi;
- idarəetmə xərclərinin qulluqçuların sayına nisbəti kimi;
- satılmış məhsulların həcmi nisbəti idarəetmə xərclərinə nisbəti kimi;

161 Kooperasiyalaşmış təminat əmsalı necə hesablanır?

- kooperasiya qaydasında alınmış yarımfabrikatları dəyərini bütün məhsulun maya dəyərinə nisbəti kimi.
- kooperasiya qaydasında alınmış yarımfabrikatları dəyərini ümumi məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- material məsrəflərinin ümumi məbləğinin kooperasiyalaşma qaydasında həyata keçirilən təminatın dəyərinə nisbəti kimi;
- kooperasiyalaşma qaydasında həyata keçirilən təminatın dəyərini material məsrəflərinin ümumi məbləğinə nisbəti kimi;
- kooperasiya qaydasında alınmış yarımfabrikatları dəyərini əmtəlik məhsulun həcminə nisbəti kimi;

162 Verilən göstəricilərdən birincisi səbəbi, ikincisi nəticəni əks etdirir:

- əməktutumu və əmək məhsuldarlığı.
- intensivlik və ekstensivlik;
- intensivləşmə və səmərəlilik;
- materialtutumu və materialverimi;
- fondverimi və fondtutumu;

163 Potensialın maliyyə elementinin dəyərinə daxildir :

- Pul vəsaitləri, öhdəliklər, öhdəliklər əmlakın dəyəri
- İşçilərin əmək haqqı məsrəfləri, işçilərin ixtisas səviyyəsinin artırılmasına xərclər, döviyyə vəsaitləri
- Uzun müddətli maliyyə qoyuluşları, sair döviyyədən kənar aktivlər , qısa müddətli maliyyə qoyuluşları, pul vəsaitləri , avanslar
- Əmək haqqı , məzuniyyət xərcləri, ezamiyyət xərcləri
- Döviyyə vəsaitləri qısa müddətli öhdəliklər, avanslar.

164 əməyin dəyərini qiymətləndirilməsində əsas element :

- İşçilərin ixtisas səviyyəsi
- İşçilərin əmək haqqı
- İş saatlarının miqdarı
- İş gününün uzunluğu
- İşçilərin işdən çıxması

165 Biznes planların tərtibi üçün istifadə olunan əsas göstəricilər

- İstehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi
- Mənfəətin artması, maliyyə vəziyyətinin yaxşılaşması
- Əsas fondların texniki vəziyyəti
- İşçilərin sayı, tərkibi, strukturu
- Material tutumu, material verimi

166 Biznes planın hazırlanması üçün istifadə olunan informasiya mənbələri .

- Müəssisənin bağlanmış olduğu müqavilə kontraktlar .
- İllik hesabatlara əlavə olunan arayışlar
- Aylıq statistik hesabatlar
- Müəssisənin əsas hesabat forması
- Monitorinqin nəticələri

167 Sənaye istehsal heyətinin dəyərində daxildir :

- İş saatlarının artırılmasına əlavə ödənişlər , ezamiyyət xərcləri, əlavə iş saatlarının ödənilməsi
- Mükafat , təqaüd, iş yerlərinin mexanikləşdirilmə xərcləri, işdənçıxma xərcləri
- Əmək haqqı, məzuniyyət xərcləri, ezamiyyət xərcləri
- Əmək haqqı, mükafat, ixtisas artırmasına məsrəflər, kadrların yenidən hazırlanmasına məsrəflər ;
- Əməyin mühafizəsi xərcləri , iş yerlərinin modernləşdirilməsi xərcləri

168 İstehsal potensialının mühüm elementi olan material resurslarının istehsaldaxili ehtiyatlarına daxildir

- Əsas və köməkçi istehsalda material qalıqlarının dəyəri, zay material qalıqlarının dəyəri.
- Təkrar istehsalda istifadə olunan materiallar, istehsalda olan materialların qalıqları
- Material qalıqlarının dəyəri, təkrar istifadə olunan materiallar; öz istehsalı materiallarının dəyəri
- İstehsal qalıqlarının dəyəri, istehsal tullantıları,təkrar istehsalda olan materiallar
- Köməkçi istehsal materialları anbarda qalan material qalıqları

169 İstehsal potensialının elementlərindən istifadənin effektivliyinin göstəricili necə hesablanır ?

- Məhsul satışı həcmnin anbarda qalan məhsul qalığına nisbəti kimi ;
- Məhsulun həcmnin orta növlük əmsalına nisbəti kimi ;
- Məhsulun ümumi həcmnin maya dəyərində nisbəti kimi
- Məhsul satışının həcmnin 1 məhsulun qiymətinə nisbəti kimi
- Məhsul satışı həcmnin müəssisənin istehsal potensialının ümumi həcmində nisbəti kimi;

170 Müəssisədə istehsal potensialının elementi kimi qəbul edilir :

- Maşın və avadanlıqların istehsaldan çıxarılması
- Maşın və avadanlıqların köhnəlməsi
- Maşın və avadanlıqların modernləşməsi
- Maşın və avadanlıqların sayı
- Maşın və avadanlıqların orta illik dəyəri

171 İdarəetmənin səmərəlilik əmsalı necə hesablanır?

- əmtəlik məhsulun is tehsal fondlarının ortaillik dəyərində nisbəti
- istehsal heyətinin idarəetmə işçilərinin sayına nisbəti;
- xalis məhsulun həcmnin idarəetmə xərclərinin həcmində nisbəti;
- idarəetmə xərclərinin əmtəlik və ya xalis məhsulun həcmində nisbəti ;

- idarəetmə işçilərinin sayının istehsal heyətinə nisbəti;

172 Axınlıq əmsalı necə hesablanır?

- satış xərclərinin axın üsulu ilə istehsal olunan məhsullar üzrə xərclərə nisbəti.
 axın üsulu ilə hazırlanan məhsulların həcmninin məcmu əmtəəlik məhsula nisbəti;
 əmtəəlik məhsul istehsalının ümumi həcmninin axın üsulu ilə hazırlanan məhsulların həcminə nisbəti;
 məhsulun ümumi həcmninin axın üsulu ilə istehsal olunan məhsulların həcminə nisbəti;
 axın üsulu ilə istehsal olunan məhsulun həcmninin məhsul satışı üzrə xərclərə nisbəti;

173 İstehsalın ixtisaslaşması əmsalı necə hesablanır?

- əmtəəlik məhsulun axın üsulu ilə hazırlanmış məhsulların nisbəti;
 əmtəəlik məhsulun axın üsulu ilə hazırlanmış məhsulların nisbəti;
 axın üsulu ilə istehsal olunmuş məhsulların həcmninin istehsalın ümumi həcminə nisbəti;
 istehsalın ümumi həcmninin axın üsulu ilə istehsal olunmuş məhsulların həcminə nisbəti;
 müəssisə üzrə əsas məhsul buraxılışının istehsalın ümumi həcminə nisbəti;
 ixtisaslaşdırılmış məhsullar üzrə məcmu xərclərin satılmış məhsulların həcminə nisbəti.

174 İstehsalın kooperasiyalaşması əmsalı necə hesablanır?

- ixtisaslaşdırılmış məhsullar üzrə məcmu xərclərin satılmış məhsulların həcminə nisbəti.
 kooperasiya qaydasında alınmış yarımfabriyatların dəyərinin ümumi məhsulun həcminə nisbəti;
 kooperasiya qaydasında əmtəəlik məhsulun maya dəyərinin alınmış yarımfabrikatların dəyərinə nisbəti;
 kooperasiya qaydasında alınmış yarımfabriyatların dəyərinin əmtəəlik məhsulun həcminə nisbəti;
 kooperasiya qaydasında alınmış yarımfabrikatların dəyərinin əmtəəlik məhsulun maya dəyərinə nisbəti;

175 Mütənəsiblik əmsalı necə hesablanır?

- avadanlıqların faktiki iş vaxtının ümumi vaxt sərfinə nisbəti
 böyük növbədə olan işçilərin sayının işçilərin sayına nisbəti;
 işçilərin sayının böyük növbədə olan işçilərin sayına nisbəti;
 avadanlıqların növbəlik əmsalının daha çox yüklənmiş avadanlıqların növbəlik əmsalına nisbəti;
 ümumi vaxt sərfinin avadanlıqların faktiki iş vaxtına nisbəti;

176 Növbəlik əmsalı necə hesablanır?

- ən böyük növbədə işləmiş işçilərin sayının hesabat dövründə işlənmiş adam-növbələrin məcmu miqdarına nisbəti kimi;
 hesabat dövründə işlənmiş adam-növbələrin məcmu miqdarının ötən dövrdə işlənmiş adam-növbələrin sayına nisbəti kimi;
 ötən dövrdə işlənmiş adam-növbələrin miqdarının hesabat dövründə işlənmiş adam-növbələrin miqdarına nisbəti kimi;
 hesabat dövründə və ötən ildə ən böyük növbədə işləmiş işçilərin sayının nisbəti kimi;
 hesabat dövründə işlənmiş adam-növbələrin məcmu miqdarının ən böyük növbədə işləmiş işçilərin sayına nisbəti kimi;

177 Avadanlıqların növbəlik əmsalı necə hesablanır?

- fəaliyyətdə olan avadanlıqların miqdarının işlənmiş dəzgah-növbələrin məcmu miqdarına nisbəti kimi.
 işlənmiş dəzgah-növbələrin məcmu miqdarının qurulmuş avadanlıqların miqdarına nisbəti kimi;
 bütün avadanlıqların miqdarının işlənmiş dəzgah-növbələrin məcmu miqdarına nisbəti kimi;
 işlənmiş dəzgah-növbələrin məcmu miqdarının bütün avadanlıqların miqdarına nisbəti kimi;
 işlənmiş dəzgah-növbələrin məcmu miqdarının fəaliyyətdə olan avadanlıqların miqdarına nisbəti kimi;

178 İstehsal proseslərinin elektriklişdirilməsi əmsalı necə hesablanır?

- hesabat dövründə və ötən ildə istehlak olunmuş enerjinin miqdarının nisbəti kimi;
- istehsal olunmuş məhsulun həcminin istehlak olunmuş enerjinin miqdarına nisbəti kimi;
- istehsal prosesində elektrik mühərriklərinin istehlak etdiyi enerjinin istehlak olunmuş məcmu enerjiyə nisbəti kimi;
- elektrik mühərriklərinin istehlak etdiyi enerjinin istehsal olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- elektrik mühərriklərinin istehlak etdiyi enerjinin onların sayına nisbəti kimi;

179 əməyin enerji ilə təmin olunması əmsalı necə hesablanır?

- istehlak olunmuş enerjinin idarəetmə işçilərinin sayına nisbəti kimi.
- istehlak olunmuş enerjinin əsas istehsalat fəhlələrin sayına nisbəti kimi;
- işçilərin sayının istehlak olunmuş enerjinin miqdarına nisbəti kimi;
- istehlak olunmuş enerjinin işçilərin orta illik sayına nisbəti kimi;
- istehsalat fəhlələrin sayının istehlak olunmuş enerjinin miqdarına nisbəti kimi;

180 İstehsal prosesinin təzələnməsi əmsalı necə hesablanır?

- istismara buraxılmış yeni avadanlıqların dəyərinin silinmiş istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti kimi.
- istismara buraxılmış yeni avadanlıqların dəyərinin ilin əvvəlinə istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti kimi;
- ilin sonuna istehsal avadanlıqlarının dəyərinin istismara buraxılmış yeni avadanlıqların dəyərinə nisbəti kimi;
- istismara buraxılmış yeni avadanlıqların dəyərinin ilin qurulmuş avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti kimi;
- istismara buraxılmış yeni avadanlıqların dəyərinin ilin sonuna istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti kimi;

181 Avadanlıqların modernizə edilməsi əmsalı necə hesablanır?

- fəaliyyətdə olan avadanlıqların miqdarının modernizə edilmiş avadanlıqların miqdarına nisbəti kimi.
- modernizə edilmiş avadanlıqların miqdarının məcmu avadanlıqların miqdarına nisbəti kimi;
- modernizə edilmiş avadanlıqların miqdarının quraşdırılmış avadanlıqların miqdarına nisbəti kimi;
- məcmu avadanlıqların miqdarının modernizə edilmiş avadanlıqların miqdarına nisbəti kimi;
- modernizə edilmiş avadanlıqların miqdarının fəaliyyətdə olan avadanlıqların miqdarına nisbəti kimi;

182 İş yerlərinin təşkili əmsalı hesablanır?

- dövriyyədən çıxarılmış avadanlıqların alınmış yeni avadanlıqlara
- dəzgahların ümumi miqdarının müasir avadanlıqların miqdarına
- iş yerlərinin ümumi sayının fəhlələrin sayına nisbəti kimi;
- layihəyə müvafiq iş yerlərinin onların ümumi sayına nisbəti kimi;
- alınmış yeni avadanlıqların dövriyyədən çıxarılmış avadanlıqlara

183 İdarəetmənin kibernetik sistemində iqtisadi təhlilin yerini müəyyən edin?

- maliyyə uçotu və maliyyə təhlili arasında.
- «idarəetmə subyekti» blokunda;
- planlaşdırma və obyektə idarəetmə təsiri arasında;
- uçot və planlaşdırma arasında;
- «idarəetmə obyektini» blokunda;

184 İdarəetmə sistemində toplanan bütün informasiya təşkil edir:

- doğru cavab yoxdur.
- məsələlərin informasiya ilə müşayiət olunmasını;
- informasiya bazasını;
- informasiya təminatını;
- xarici informasiyanı;

185 Təşkilatın fəaliyyətinin səmərəlilik göstəricisi

- material tutumu;
- əməyin fondla silahlanması.
- fond tutumu;
- pul gəliri;
- mənfəət;

186 Təhlilin tələbindən asılıdır:

- təşkilatın ödəmə qabiliyyəti
- təşkilatın maliyyəsi;
- idarəetmə üçün informasiyaya tələbat;
- təsərrüfat uçotu sistemi;
- resurslardan istifadənin səmərəliliyi;

187 Aşağıdakı idarəetmə təhlilinin obyektini hesab olunmur

- əmək məhsuldarlığı.
- material verimi;
- fondverimi;
- məhsulun maya dəyəri;
- maliyyə riski əmsalı;

188 Aşağıdakı idarəetmə təhlilinin obyektini hesab olunur:

- maliyyə riski əmsalı.
- cari likvidlik əmsalı;
- məhsulun maya dəyəri;
- maliyyə sabitliyi;
- kapitalın dövr etməsi əmsalı;

189 Mühasibat (maliyyə) hesabatının trend təhlili nəyi səciyyələndirir?

- təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə müqayisəsini;
- hesabatın hər bir maddəsinin xüsusi çəkisinin zaman kəsiyində dəyişməsinin qiymətləndirilməsi;
- hesabatın hər bir maddəsinin zaman kəsiyində dəyişməsinin qiymətləndirilməsini
- maliyyə göstəricilərinin strukturunun müəyyən edilməsini;
- hesabat göstəricilərinin dinamikasının əsas meylinin müəyyən olunmasını;

190 İqtisadi təhlilin prinsipi aşağıdakıdır :

- retrospektivlik
- komplekslik
- münasiblik
- dəyər qiyməti
- həqiqiqlik

191 İqtisadi qanunların təsir xarakterinin öyrənilməsi, müəssisənin konkret şərtlərində iqtisadi hadisə və proseslərin qanunauyğunluğu və tendensiyalarının müəyyən edilməsi :

- iqtisadi təhlilin prinsipidir
- iqtisadi təhlilin funksiyasıdır
- iqtisadi təhlilin amilidir
- iqtisadi təhlilin vəzifəsidir

- iqtisadi təhlil metodikasının elementidir

192 İqtisadi təhlilin məqsədi:

- təsərrüfat faktlarının sənədləşdirilməsi
 təşkilatın fəaliyyətini xarakterizə edən göstəricilərin hesablanması;
 idarəetmə qərarının qəbulu üçün informasiyaların hazırlanması;
 təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi;
 biznes planların hazırlanması;

193 İqtisadi təhlilin obyektlərinə daxildir:

- istehsal olunmuş məhsulun miqdarı
 əmtəlik məhsulların istehsalı və satışı;
 təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələri;
 müəssisənin maliyyə sabitliyi;
 istehsalın idarə edilməsi prosesi;

194 Hansı elm iqtisadi təhlilin nəzəri əsasını təşkil edir?

- statistika
 mühasibat uçotu
 iqtisadi nəzəriyyə
 fəlsəfənin dərkətmə nəzəriyyəsi
 müəssisənin iqtisadiyyatı

195 İqtisadi təhlilə aiddir:

- maliyyə təhlili
 təsərrüfatdaxili istehsal təhlili və maliyyə təhlili
 mühasibat uçotu;
 statistik təhlil
 idarəetmə uçotu;

196 İqtisadi təhlil ən çox hansı elm ilə bağlıdır?

- menecment
 auditlə
 iqtisadi nəzəriyyə
 marketing
 qiymətin əmələ gəlməsi

197 İqtisadi təhlilin əsas istiqamətləri

- qiymətləndirmə, diaqnostika, proqnozlaşdırılma,
 qruplaşdırma; müşahidə
 qruplaşdırma; qiymətləndirmə;
 müqayisə; müşahidə; qərarların qəbul edilməsi
 diaqnostik; müqayisə etmə

198 Evristik üsullar aid edilir:

- iqtisadi riyazi metoduna.
 stoxastik amilli təhlil üsullarına;
 iqtisadi qərarların optimal həlli metodlarına
 informasiyanın məntiqi işlənməsi metodlarına;

- determinləşdirilmiş amilli təhlil metodlarına;

199 Amilli təhlil vasitəsi ilə müəyyən edilir:

- təşkilatın məcmu xərcləri.
 təşkilatın kommersiya sirri;
 ayrı-ayrı amillərin nəticə göstəricisinə təsiri;
 rəqibin iqtisadi göstəricilərinin keyfiyyət dəyişiklikləri;
 təşkilatın mənfəətinin (zərərərinin) strukturu;

200 Evristik üsullardan nə üçün istifadə edilir?

- iqtisadi riyazi metoduna.
 stoxastik amilli təhlil üsullarına;
 iqtisadi qərarların optimal həlli metodlarına ;
 informasiyanın məntiqi işlənməsi metodlarına;
 determinləşdirilmiş amilli təhlil metodlarına;

201 Amilli təhlil vasitəsi ilə nəyin təsiri müəyyən edilir?

- təşkilatın məcmu xərcləri.
 təşkilatın kommersiya sirri;
 ayrı-ayrı amillərin nəticə göstəricisinə təsiri;
 rəqibin iqtisadi göstəricilərinin keyfiyyət dəyişiklikləri;
 təşkilatın mənfəətinin (zərərərinin) strukturu;

202 Maliyyə hesabatı göstəricilərinin dinamikasının proqnozlaşdırılması hansı təhlil vasitəsilə həyata keçirilir?

- üfqi təhlil vasitəsi ilə.
 koorelyasiya təhlili vasitəsi ilə;
 şaquli təhlil vasitəsi ilə;
 trend təhlili vasitəsi ilə;
 amilli təhlil vasitəsi ilə;

203 Mühasibat (maliyyə) hesabatı hansı uçot məlumatları əsasında formalaşdırılır?

- normativ.
 proqnoz;
 operativ uçot;
 biznes-plan;
 mühasibat uçotu;

204 Mütləq fərq üsulunun mahiyyəti necə başa düşülür?

- təşkilatın və rəqibin iqtisadi göstəricilərinin müqayisəsi
 bazis və hesabat dövrünün göstəricilərinin müqayisəsi;
 təhlil olunan göstəriciyə amillərin təsirinin eyni vaxtda əsaslandırılması;
 ayrı-ayrı amillərin dəyişməsinin nəticə göstəricisinə təsirinin hesablanması;
 nəticə göstəricisinin dinamikasının qiymətləndirilməsi;

205 Mühasibat (maliyyə) hesabatlarının təhlilində istifadə olunan informasiyalar hansı tələblərə cavab verməlidir?

- doğru cavab yoxdur
 konfidensiallıq;

- əhəmiyyətlik;
- operativlik
- proqnozlaşdırma.

206 Təşkilatın maliyyə - təsərrüfat fəaliyyətinin təhlili:

- təşkilatın fəaliyyətinin fasiləsizliyi ehtimalının tədqiqidir.
- istehlakçılar və şirkətlər haqqında elmdir;
- statistika, iqtisadi nəzəriyyə, mühasibat uçotu və maliyyə təhlili üzrə xüsusi biliklər sistemidir;
- iqtisadi proseslərin tədqiqi ilə əlaqədar xüsusi biliklər sistemidir;
- təşkilatlar arasında iqtisadi əlaqələrin tədqiqidir;

207 Ekstensiv amillərə aid edilmir:

- istifadə olunan materialların həcmnin artması.
- işçilərin sayının artması;
- aktivlərin dövr sürətinin artması;
- əmək predmetlərinin miqdarının artması;
- avadanlıqların miqdarının artması;

208 Nisbi göstəricilərin təhlili nəyi xarakterizə edir?

- doğru cavab yoxdur.
- hesabatın ayrı-ayrı maddələri arasında nisbəti;
- hesabatın ayrı-ayrı maddələrinin ümumi nəticəyə təsirini;
- sahə üzrə şirkətlərin göstəricilərin müqayisəsini;
- hesabatın öyrənilən maddəsinin ötən dövrün eyni göstəricisi ilə müqayisəsini;

209 Təşkilatın idarə olunması üçün zəruri olan informasiyanın hazırlanması prosesi kimi təhlil hansı tələbləri özündə əks etdirir?

- təsisçilərin tələblərini.
- MHBS-nin tələblərini;
- idarəetmənin tələblərini;
- mühasibat uçotu haqqında qaydanın tələblərini;
- istehlakçıların tələblərini;

210 əsas fondların fondverimi hesablanır:

- mənfəətin əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərində nisbəti.
- sənaye – istehsal təyinatlı əsas fondların dəyərində ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti;
- əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərində əmtəəlik məhsulun həcmində nisbəti;
- əmtəəlik məhsulun dəyərində əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərində nisbəti;
- istehsal avadanlıqlarının dəyərində ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti;

211 əsas fondların fondtutumu hesablanır:

- mənfəətin əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərində nisbəti.
- sənaye – istehsal təyinatlı əsas fondların dəyərində ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti;
- əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərində əmtəəlik məhsulun həcmində nisbəti;
- əmtəəlik məhsulun dəyərində əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərində nisbəti;
- istehsal avadanlıqlarının dəyərində ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti;

212 Sənaye-istehsal təyinatlı əsas fondların orta illik dəyərində ən böyük növbədə işləyən fəhlələrin sayına nisbəti adlanır:

- köhnəlmə əmsalı
- fondtutumu;
- fondlasilahlanma;
- fondverimi;
- fondların rentabelliyn;

213 əməyin texniki silahlanması hesablanır:

- əsas fondların dəyərini ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti;
- əmtəəlik məhsulun dəyərini əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinə nisbəti;
- mənfəətin əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinə nisbəti.
- istehsal avadanlıqlarının dəyərini ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti;
- əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərini əmtəəlik məhsulun həcminə nisbəti;

214 əsas fondların rentabelliyni hesablanır:

- mənfəətin əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinə nisbəti.
- sənaye – istehsal təyinatlı əsas fondların dəyərini ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti;
- əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərini əmtəəlik məhsulun həcminə nisbəti;
- əmtəəlik məhsulun dəyərini əsas vəsaitlərin ortaillik dəyərinə nisbəti;
- istehsal avadanlıqlarının dəyərini ən böyük növbədə fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti;

215 əsas fondların fondverimi göstəricilərinin dinamikası xarakterizə edir:

- məhsulun həcmi dəyişməsi.
- məhsulun fondtutumunun artması;
- əsas fondlar ilə təminat üzrə biznes planın yerinə yetirilməsini;
- məhsul buraxılışının artırılması baxımından əsas fondlara kapital qoyuluşunun məqsədəuyğunluğunu;
- əməyin fondlasilahlanmasının artması;

216 Fondveriminin yüksəlməsi üçün aşağıdakı şərt gözlənilməlidir:

- fondveriminin artım tempi əmək məhsuldarlığının artım tempinə bərabər olmalıdır.
- əmək məhsuldarlığının və əməyin fondla silahlanmasının artım templəri eyni olmalıdır;
- əməyin fondla silahlanmasının artım tempi əmək məhsuldarlığının artım tempindən yüksək olmalıdır;
- əmək məhsuldarlığının artım tempi əməyin fondla silahlanmasının artım tempindən yüksək olmalıdır;
- fondveriminin artım tempi əmək məhsuldarlığının artım tempindən yüksək olmalıdır;

217 Fondveriminə təsir edən əsas amillərə aiddir:

- məhsulun strukturunun, keyfiyyətinin, maya dəyərini dəyişməsi.
- avadanlıqların iş vaxtının dəyişməsi, fəhlələrin əmək məhsuldarlığının dəyişməsi;
- məhsulun həcmi və strukturunun dəyişməsi, işçilərin sayının dəyişməsi;
- avadanlıqların strukturunun və iş vaxtının dəyişməsi, hasilatın dəyişməsi;
- əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərini dəyişməsi, fəhlələrin orta illik hasilatının dəyişməsi;

218 Mövcud avadanlıqlar bölünür:

- fəaliyyətdə olan və fəaliyyətdə olmayan
- qurulacaq və artıq;
- faktiki işləyən və plan üzrə işləyən;
- qurulmuş və qurulmamış;
- işləməyən və boşdayanan;

219 Avadanlıqlardan istifadənin səmərəliliyinin əks etdirən göstəricilər:

- əməyin fondlasiləhlənməsi və əməyin texniki silahlənməsi
- material verimi və material tutumu;
- fondverimi və fondtutumu;
- avadanlıqların intensiv, ekstensiv və inteqral yüklənməsi əmsalları;
- avadanlıq vahidinin məhsuldarlığı;

220 İstehsal olunmuş məhsulun həcmi 150 min man, əsas fondların orta illik dəyəri 200 min man olmuşdur. əsas fondların fondverimi:

- 0,95 man.
- 300 man;
- 0,75 man;
- 1,33 man;
- 350 man;

221 İstehsal olunmuş məhsulun həcmi 300 min man, əsas fondların orta illik dəyəri 400 min manatdır. əsas fondların fondtutumu:

- 0,95 man.
- 1,33 man;
- 0,75 man;
- 300 man;
- 350 man;

222 əsas istehsal fondlarının dəyəri 8000 min man, fəhlələrin sayı 4000 nəfər təşkil edirsə əməyin fondla silahlənməsini hesablayın:

- 3 min man;
- 3,2 min man.
- 0,05 min man;
- 2 min man;
- 0,5 min man;

223 Verilən məlumatlara əsasən müəssisədə əsas istehsal fondlarına qənaət edildiyini yaxud artıq xərclərə yol verildiyini təyin edin: satışdan pul gəliri hesabat ilində 5200 min manat, keçən 4800 min manat, əsas istehsal fondlarının dəyəri keçən ildəki 1100 min manat olmuş və hesabat ilində 15 faiz artmışdır. əsas istehsal fondlarına qənaət neçə min manat olmuşdur?

- 73,33 min manat;
- 52,76 min manat;
- 44,56 min manat;
- 210 min manat;
- 88,88 min manat.

224 Məhsulun materialtutumu necə müəyyən olunur?

- əmtəlik məhsul indeksinin material məsrəfləri indeksinə nisbəti kimi;
- material xərclərinin məhsulun maya dəyərinə nisbəti kimi;
- material xərclərinin məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- məhsulun həcmninə material xərclərinə nisbəti kimi;
- faktiki material məsrəflərinin məhsulun faktiki həcminə görə düzəliş edilmiş plan material məsrəflərinə nisbəti kimi.

225 Məhsulun materialverimi necə müəyyən olunur?

- əmtəlik məhsul indeksinin material məsrəfləri indeksinə nisbəti kimi;

- material xərclərinin məhsulun maya dəyərinə nisbəti kimi;
- material xərclərinin məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- məhsulun həcmninin material xərclərinə nisbəti kimi;
- faktiki material məsrəflərinin məhsulun faktiki həcminə görə düzəliş edilmiş plan material məsrəflərinə nisbəti kimi.

226 Məhsulun həcmninin və material məsrəflərinin artım templərinin nisbəti necə hesablanır?

- əmtəəlik məhsul indeksinin material məsrəfləri indeksinə nisbəti kimi;
- material xərclərinin məhsulun maya dəyərinə nisbəti kimi;
- material xərclərinin məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- məhsulun həcmninin material xərclərinə nisbəti kimi;
- faktiki material məsrəflərinin məhsulun faktiki həcminə görə düzəliş edilmiş plan material məsrəflərinə nisbəti kimi.

227 Material məsrəfləri əmsalı necə müəyyən olunur?

- material xərclərinin məhsulun maya dəyərinə nisbəti kimi;
- faktiki material məsrəflərinin məhsulun faktiki həcminə görə düzəliş edilmiş plan material məsrəflərinə nisbəti kimi.
- material xərclərinin məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- məhsulun həcmninin material xərclərinə nisbəti kimi;
- əmtəəlik məhsul indeksinin material məsrəfləri indeksinə nisbəti kimi;

228 Məhsulun maya dəyərində material məsrəflərinin payı necə müəyyən olunur?

- məhsulun həcmninin material xərclərinə nisbəti kimi;
- material xərclərinin məhsulun maya dəyərinə nisbəti kimi;
- faktiki material məsrəflərinin məhsulun faktiki həcminə görə düzəliş edilmiş plan material məsrəflərinə nisbəti kimi.
- əmtəəlik məhsul indeksinin material məsrəfləri indeksinə nisbəti kimi;
- material xərclərinin məhsulun həcminə nisbəti kimi;

229 Müstəqim əmək haqqı xərclərinə hansı əsas amillər təsir göstərir?

- əmək haqqı tariflərinin dəyişdirilməsi;
- məhsul satışının həcmninin dəyişməsi;
- idarəetmə işçilərinin sayının dəyişməsi;
- məhsul istehsalının həcmi və strukturunun dəyişməsi, əməyin ödənişi səviyyəsinin dəyişməsi;
- müxtəlif səbəblərdən istehsalatda boşdayanmaların artması;

230 əməyin ödənişi fondunun həcminə hansı əsas amillər təsir göstərir?

- məhsul vahidinə veriləcək əmək haqqının dəyişməsi;
- işçilərin sayının və bir işçi hesabı ilə əmək haqqı məbləğinin dəyişməsi;
- əmək məhsuldarlığının və fondveriminin dəyişməsi;
- məhsul istehsalı və satışı həcmninin dəyişməsi;
- işçilərin ixtisas dərəcələrinin dəyişməsi;

231 əmək ödənişi fondu üzrə mütləq kənarlaşmaya hansı amillər təsir göstərir?

- məhsul istehsalının həcmi, quruluşu, qiyməti.
- fəhlələrin orta illik sayı, bir fəhlənin orta illik əmək haqqı;
- məhsul istehsalının həcmi, məhsul satışının həcmi;
- məhsulun maya dəyərində əmək haqqı xərclərinin dəyişməsi;
- işçilərin orta siyahı sayı və əmək məhsuldarlığı;

232 əməyin ödənişi fondu üzrə nisbi kənarlaşma necə hesablanır?

- faktiki əmək haqqı fondu ilə bazis dövrünün əmək haqqı fondu-nun dəyişən hissəsinin fərqi kimi;
- faktiki əmək haqqı fondu ilə məhsulun həcminə görə dəyişən hissəsinə düzəliş edilmiş bazis dövrünün əmək haqqının fərqi kimi;
- faktiki əmək haqqı fondu ilə satışın indeksinə görə daimi hissə-sinə düzəliş edilmiş bazis dövrünün əmək haqqının fərqi kimi;
- bazis dövrünün əmək haqqı fondu ilə satışın indeksinə görə dəyişən hissəsinə düzəliş edilmiş faktiki əmək haqqının fərqi kimi;
- bazis dövrünün düzəliş edilmiş əmək haqqı fondu düzəliş edilmiş faktiki əmək haqqının fərqi kimi.

233 Fəhlələrin mexanikləşdirilmiş əməklə təmin olunması əmsalı necə hesablanır?

- mexaniki əməklə məşğul olan fəhlələrin sayının qulluqçuların sayına nisbəti kimi;
- bütün işçilərin sayının mexaniki əməklə məşğul olan fəhlələrin sayına nisbəti kimi;
- mexaniki əməklə məşğul olan fəhlələrin sayının onların ümumi sayına nisbəti kimi;
- mexaniki əməklə məşğul olan fəhlələrin sayının işçilərin ümumi sayına nisbəti kimi;
- mexaniki əməklə məşğul olan fəhlələrin sayının sənaye-istehsal heyətinin sayına nisbəti kimi;

234 İş yerlərinin təşkili əmsalı necə hesablanır?

- silinmiş avadanlıqların sayının əldə olunmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi.
- ümumi iş yerlərinin sayının fəhlələrin sayına nisbəti kimi;
- ümumi iş yerlərinin sayının qulluqçuların sayına nisbəti kimi;
- layihə üzrə iş yerlərinin miqdarının işçilərin sayına nisbəti kimi;
- əldə olunmuş avadanlıqların sayının silinmiş avadanlıqların sayına nisbəti kimi;

235 Xidmət əmsalı necə hesablanır?

- əməyi normalaşdırılmış fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına nisbəti kimi.
- adam-saat hesabı ilə iş vaxtı itgisinin işlənmiş bütün adam- saatların miqdarına nisbəti kimi;
- iş yerlərinin materiallarla təmin olunmaması ilə bağlı iş vaxtı itgisinin fəhlələr tərəfindən işlənmiş adam-saatlara nisbəti kimi;
- ümumi iş vaxtının qeyri məhsuldar iş vaxtına nisbəti kimi;
- bütün iş yerlərinin miqdarının layihə üzrə iş yerlərinin miqdarına nisbəti kimi;

236 əməyin normalaşdırılması əmsalı necə hesablanır?

- iş yerlərinin miqdarının layihə üzrə iş yerlərinə nisbəti kimi.
- əməyi normalaşdırılmış fəhlələrin sayının fəhlələrin ümumi sayına nisbətinin normaların gərginliyi əmsalına hasili kimi;
- normativ üzrə bütün iş vaxtı məsrəflərinin bütün işlərə vaxt sərfinə nisbəti kimi;
- normativ üzrə bütün işlərə vaxt sərfinin profilinə uyğun olmayan
- normativ üzrə bütün iş vaxtı məsrəflərinin normativ üzrə ixtisaslaşdırılmış iş məsrəflərinə nisbəti kimi;

237 Bir fəhlə hesabı ilə işlənmiş günlərin orta sayı necə hesablanır?

- fəhlələrin sayının bir fəhlə hesabı ilə işlənmiş saatların miqdarına hasili kimi.
- işlənmiş adam-saatların miqdarının işlənmiş adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi;
- işlənmiş adam-günlərin miqdarının fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- işlənmiş adam-saatların miqdarının fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- işlənmiş adam-günlərin miqdarının işlənmiş adam-saatların miqdarına nisbəti kimi;

238 Bir fəhlə hesabı ilə işlənmiş adam-saatların miqdarı necə hesablanır?

- fəhlələrin sayının bir fəhlə hesabı ilə işlənmiş saatların miqdarına hasili kimi.
- işlənmiş adam-saatların miqdarının işlənmiş adam-günlərin miqdarına nisbəti kimi;

- işlənmiş adam-günlərin miqdarının fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- işlənmiş adam-saatların miqdarının fəhlələrin orta siyahı sayına nisbəti kimi;
- işlənmiş adam-günlərin miqdarının işlənmiş adam-saatların miqdarına nisbəti kimi;

239 İşçi heyəti üzrə nisbi kənarlaşma necə hesablanır?

- işçilərin faktiki sayının satışın həcmnin artım sürətinə hasili kimi.
- işçilərin faktiki sayından işçilərin plan sayının satışın həcmnin artım sürətinə hasilini çıxmaqla;
- işçilərin plan sayından işçilərin plan sayının satışın həcmnin artım sürətinə hasili çıxmaqla;
- işçilərin faktiki sayı və satışın həcmnin artım sürətinin hasililə işçilərin plan sayının cəmi kimi;
- işçilərin plan sayının satışın həcmnin artım sürətinə hasili kimi;

240 əsas istehsalat işçilərinin sayının dəyişməsinin məhsul istehsalına təsiri necə hesablanır?

- işçilərin plan sayı ilə faktiki sayı arasındakı fərq bir işçiyə düşən məhsul satışından əldə edilən məbləğə vurulur
- əsas istehsalat işçilərinin faktiki və plan miqdarı arasındakı fərqlin plan üzrə bir işçinin əmək məhsuldarlığına hasili kimi;
- işçilərin faktiki və plan miqdarı arasındakı fərqlin bir işçinin faktiki əmək məhsuldarlığına hasili kimi;
- işçilərin faktiki və plan miqdarı arasındakı fərqlin 100-ə vurularaq işçilərin plan sayına bölünür;
- işçilərin plan sayı ilə faktiki sayı arasındakı fərq bir işçiyə düşən mənfəət məbləğinə vurulur;

241 əmək məhsuldarlığının dəyişməsinin məhsul istehsalına təsiri necə hesablanır?

- bir işçinin faktiki və plan əmək məhsuldarlığı arasındakı fərqlin işçilərin plan sayına hasili kimi;
- bir işçinin faktiki və plan əmək məhsuldarlığı arasındakı fərqlin plan üzrə əmək məhsuldarlığına bölünür;
- bir işçinin faktiki və plan əmək məhsuldarlığı arasındakı fərqlin işçilərin faktiki sayına hasili kimi;
- bir işçinin faktiki və plan əmək məhsuldarlığı arasındakı fərqlin texniki işçilərin sayına hasili kimi;
- bir işçinin faktiki və plan əmək məhsuldarlığı arasındakı fərqlin inzibati işçilərin sayına hasili kimi;

242 Bir fəhlə hesabı ilə orta illik hasilat necə müəyyən olunur?

- əmtəəlik məhsulun həcmnin faktiki iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;
- əmtəəlik məhsulun həcmnin fəhlələrin sayına nisbəti kimi;
- əmtəəlik məhsulun həcmnin ən böyük növbədə işləyən fəhlələrin sayına nisbəti kimi;
- əmtəəlik məhsulun həcmnin işçilərin sayına nisbəti kimi;
- əmtəəlik məhsulun həcmnin təqvim iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;

243 Müəssisənin əmək resursları ilə təmin olunması necə müəyyən olunur?

- işçilərin növbəlik əmsalına hesablamaqla.
- dərəcə və ixtisas üzrə işçilərin faktiki sayını plan üzrə tələbatla müqayisə etməklə;
- işçilərin faktiki sayının onların əmək məhsuldarlığına hasili kimi;
- əmtəəlik məhsulun həcmnin işçilərin sayına nisbəti kimi;
- fəhlələrin faktiki və plan üzrə orta tarif dərəcəsini müqayisə etməklə;

244 əmək məhsuldarlığı indeksi necə hesablanır?

- bir işçinin orta əmək haqqının orta əmək məhsuldarlığına hasili kimi.
- hesabat və bazis dövrü üzrə orta əmək haqqının nisbəti kimi;
- bazis dövrü və hesabat üzrə orta əmək haqqının nisbəti kimi;
- hesabat və bazis dövrü üzrə orta əmək məhsuldarlığının nisbəti kimi;
- bazis dövrü və hesabat üzrə orta əmək məhsuldarlığının nisbəti kimi;

245 əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi zamanı hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- ümumi, orta, fərdim.
- ümumi, fərdi, köməkçi;
- birbaşa, dolayı, köməkçi;
- ümumi, fərdi, dolayı;
- fərdi, birbaşa, dolayı;

246 əmək məhsuldarlığı ilə orta əmək ödənişinin artım templəri arasındakı nisbət necə olmalıdır?

- konkret şəraitdən asılı olaraq müxtəlif ola bilər.
- əmək ödənişinin artım tempi əmək məhsuldarlığının artım tempindən yüksək olmalıdır;
- əmək ödənişi ilə əmək məhsuldarlığının artım templəri bərabər olmalıdır;
- əmək məhsuldarlığının artım tempi əmək ödənişinin artım tempindən yüksək olmalıdır;
- əmək məhsuldarlığının planlaşdırılan artım tempi reallığa çevrilmədikdə əmək ödənişi iki dəfə azaldılmalıdır;

247 Bir fəhləyə düşən hasilatın dəyişməsi bir işçiyə düşən orta hasilatın dəyişməsinə təsir göstərirmi?

- müqayisə səhvdir
- bir fəhləyə düşən hasilatın dəyişməsi bir işçiyə düşən orta hasilatın dəyişməsinə təsir etmir;
- bir fəhləyə düşən hasilat artdıqca bir işçiyə düşən hasilat artır;
- bir fəhləyə düşən hasilat artdıqca bir işçiyə düşən hasilat azalır;
- bir fəhləyə düşən hasilat azaldıqca bir işçiyə düşən hasilat artır;

248 Məhsulun əməktutumunun dəyişməsinin iqtisadi mahiyyəti nədir?

- məhsulun əməktutumunun artması istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amilidir;
- məhsulun əməktutumunun azalması məhsulun maya dəyərinin azalmasına, satışdan mənfəətin artmasına şərait yaradır;
- məhsulun əməktutumunun artması iqtisadi cəhətdən səmərəlidir və mənfəətin artmasına müsbət təsir göstərir;
- məhsulun əməktutumunun azalması məhsul satışından mənfəətin azalmasına bir başa təsir göstərir;
- məhsulun əməktutumunun dəyişməsilə maya dəyərinin dəyişməsi tərs mütənasibdir;

249 Məhsulun əməktutumuna təsir göstərən əsas amillər hansılardır?

- məhsulun quruluşu, maya dəyəri, qiyməti, əmək sərfi.
- məhsulun həcmi, quruluşu, qiyməti, əmək sərfi;
- məhsulun həcmi, maya dəyəri, qiyməti, əmək sərfi;
- məhsulun həcmi, quruluşu, maya dəyəri, qiyməti;
- məhsulun maya dəyəri, quruluşu, qiyməti, əmək sərfi;

250 Məhsulun əməktutumu ilə əmək məhsuldarlığı göstəriciləri arasında funksional əlaqə varmı?

- məhsulun əməktutumu ilə əmək məhsuldarlığı düz mütənasibdir;
- əmək məhsuldarlığı artdıqca məhsulun əməktutumu artır;
- əmək məhsuldarlığı yüksəldikcə məhsulun əməktutumu azalır və tərsinə;
- məhsulun əməktutumu azaldıqca əmək məhsuldarlığı yüksəlir;
- əmək məhsuldarlığı ilə məhsulun əməktutumu arasında əlaqə yoxdur;

251 Ümumi əmək haqqı fondunun tərkibi nədən ibarətdir?

- ümumi sex heyətinin əmək haqqından
- əsas və köməkçi istehsal fəhlələrinin əmək haqqından;
- mühəndis-texniki işçilərin əmək haqqından;
- müəssisədə işləyən işçilərin əmək haqqından;
- inzibati idarəetmə işçilərin əmək haqqından;

252 əməyin ödənişi məsrəflərinə təsir edən amilləri səciyyələndirin:

- əmək ödənişi fondunun plana nisbətən azalması mənfə təsir göstərir;
- məhsulun həcmnin artması əmək ödənişi xərclərini azaldır;
- məhsulun həcmnin artması əmək ödənişi xərclərini artırır;
- yüksək əməktutumlu məhsulların xüsusi çəkisinin azalması həmin xərcləri azaldır;
- məhsul istehsalının artım tempinin əməyin ödənişi fondunun artım tempindən yüksək olması mənfə təsir göstərir;

253 Məhsul növləri üzrə rəqabət qabiliyyəti göstəricisi necə hesablanır?

- məhsulun istismarından məcmu faydalı səmərənin onun əldə olunmasına çəkilən xərclərə nisbəti;
- məhsulun planlaşdırılan qiymətinin onun orta bazar qiymətinə nisbəti;
- məhsulun əldə olunmasına çəkilən məcmu xərclərin həmin məhsulun istismarından əldə edilənməcmu faydalı səmərəsinə nisbəti;
- xalis mənfəətin xalis dövriyyə kapitalına nisbəti.
- orta bazar qiymətinin məhsulun planlaşdırılan qiymətinə nisbəti ;

254 Təşkilatın bazar payı əmsalı necə hesablanır?

- məhsul bazarının potensial tutumunun konkret məhsul növü və ya çeşid qrupu üzrə satışın həcminə nisbəti;
- konkret məhsul növü və ya çeşid qrupu üzrə satışın həcmnin həmin məhsul bazarının potensial tutumuna nisbəti;
- məhsul satışının ümumi həcmnin ayrı-ayrı növ məhsul üzrə satışın həcminə nisbəti;
- qiymətin artım tempinin satışdan mənfəətin artım tempinə nisbəti.
- ayrı-ayrı növ məhsul üzrə satışın həcmnin məhsul satışının ümumi həcminə nisbəti;

255 Məhsulun rəqabət qabiliyyətinin inteqral göstəricisi necə hesablanır?

- xalis mənfəətin xalis dövriyyə kapitalına nisbəti.
- məhsulun istehlakından alınan məcmu faydalı səmərənin həmin məhsulun əldə və istifadə olunmasına çəkilən məcmu xərclərə nisbəti;
- məhsulun əldə və istifadə olunmasına çəkilən məcmu xərclərin həmin məhsulun istismarından (istehlakdan) alınan məcmu faydalı səmərəsinə nisbəti;
- məhsulun planlaşdırılan qiymətinin onun orta bazar qiymətinə nisbəti;
- orta bazar qiymətinin məhsulun planlaşdırılan qiymətinə nisbəti;

256 Təşkilatın bazar payı əmsalı necə hesablanır?

- qiymətin artım tempinin satışdan mənfəətin artım tempinə nisbəti.
- məhsul bazarının potensial tutumunun konkret məhsul növü və ya çeşid qrupu üzrə satışın həcminə nisbəti;
- konkret məhsul növü və ya çeşid qrupu üzrə satışın həcmnin həmin məhsul bazarının potensial tutumuna nisbəti ;
- ayrı-ayrı növ məhsul üzrə satışın həcmnin məhsul satışının ümumi həcminə nisbəti;
- məhsul satışının ümumi həcmnin ayrı-ayrı növ məhsul üzrə satışın həcminə nisbəti;

257 İqtisadi təhlilin təşəkkül və inkişaf tarixi ayrılmaz surətdə aşağıdakı ilə bağlıdır :

- menecment tarixi ilə
- statistik uçot tarixi ilə
- makroiqtisadiyyat tarixi ilə
- istehsal münəibətləri tarixi ilə
- mühasibat uçotu tarixi ilə

258 Mühasibat hesabları haqqında elm (logistologiya) aşağıdakı şəkildə inkişaf olmuşdur :

- operativ uçotu
- təsərrüfat fəaliyyətinin təhlili
- proqnozlaşdırma və idarə etmənin riyazi təhlil aparatı qismində

- praktik audit
- mühasibat uçotu

259 Mühasibat balansı haqqında elm (statmologiya) aşağıdakı şəkildə inkişaf olmuşdur :

- proqnozlaşdırma və idarə etmənin riyazi təhlil aparatı qismində
- mühasibat uçotu
- praktik audit
- operativ uçotu
- təsərrüfat fəaliyyətinin təhlili

260 Təhlilin həqiqi praktiki yararlığı aşağıdakılardan ibarətdir :

- digər biznes subyektləri ilə istehsal qarşılıqlı münasibətlərin yaradılmasından
- istehsaldaxili ehtiyatların aşkar olunmasından və ölçülməsindən
- mühasibat (maliyyə) hesabatının tərtib olunmasından
- müəssisənin biznes - planının tərtib olunmasından
- doğru informasiyanın təqdim olunmasından

261 İqtisadi təhlil özündə əks etdirir:

- iqtisadi hal və hadisələrin müqayisə edilməsi və əsaslandırılması
- iqtisadi hal və proseslərin qiymətləndirilməsi və proqnozlaşdırılması;
- iqtisadi hal və proseslərin uzlaşdırılması və qruplaşdırılması;
- iqtisadi hal və proseslərin hissələrə ayrılması;
- iqtisadi hal və proseslərin ümumiləşdirilməsi və kompleks öyrənilməsi;

262 Hansı elm iqtisadi təhlilin metodoloji əsasını təşkil edir?

- statistika
- fəlsəfinin dərkətmə nəzəriyyəsi;
- iqtisadi nəzəriyyə;
- mühasibat uçotu;
- müəssisənin iqtisadiyyatı;

263 Mühasibat hesabatı hansı məlumatlar əsasında formalaşdırılır?

- normativ.
- biznes-plan;
- operativ uçot;
- proqnoz;
- mühasibat uçotu;

264 İqtisadi təhlilin qeyri uçot informasiyasına aid edilir:

- mühasibat hesabları üzrə dövriyyə cədvəlləri
- xərc smetası;
- ilkin sənədlər;
- cari planlar;
- auditor arayışı;

265 Mütləq fərq üsulunun mahiyyəti nədir?

- təşkilatın və rəqibin iqtisadi göstəricilərinin müqayməsi
- ayrı-ayrı amillərin dəyişməsinin nəticə göstəricisinə təsirinin hesablanması;
- təhlil olunan göstəriciyə amillərin təsirinin eyni vaxtda əsaslandırılması;

- bazis və hesabat dövrünün göstəricilərinin müqayisəsi;
- nəticə göstəricisinin dinamikasının qiymətləndirilməsi;

266 Mühasibat (maliyyə) hesabatlarının təhlilində istifadə olunan informasiyalar aşağıdakı tələblərə cavab verməlidir:

- operativlik
- operativlik
- əhəmiyyətlik;
- konfidensiallıq;
- proqnozlaşdırma.

267 Təşkilatın idarə olunması üçün zəruri olan informasiyanın hazırlanması prosesi kimi təhlil əks etdirir:

- MHBS-nin tələblərini;
- istehlakçıların tələblərini
- təsisçilərin tələblərini
- mühasibat uçotu haqqında qaydanın tələblərini;
- idarəetmənin tələblərini;

268 İqtisadi təhlilin üsul və qaydalarının tətbiqinin ardıcılığı nəyi xarakterizə edir?

- mahiyyətini.
- metodologiyayı;
- metodikanı;
- göstəricilərin hesablanması;
- qaydanı;

269 Təhlildə informasiyanın məntiqi işlənməsi üsulu hansıdır?

- korrelyasiya.
- zəncirvari yerdəyişmə;
- balans əlaqələndirmə;
- evristik;
- xətti proqramlaşdırma;

270 Amilli təhlilin dəfəli modeli üçün hansı metoddan istifadə məqbul hesab olunur?

- balans.
- indeks;
- mütləq fərq;
- zəncirvari yerdəyişmə;
- müqayisə;

271 Materialverimi göstəricisinin hesablanması üçün hansı modeldən istifadə olunur?

- düzgün cavab yoxdur.
- additiv;
- multiplikativ;
- bölünən;
- qarışıq;

272 Məhsulun maya dəyəri təhlilinin vəzifələri hansılardır?

- maya dəyəri üzrə plandan kənarlaşmanı, ona təsir edən amilləri və həmin amillərin təsirini qiymətləndirmək.

- məhsulun maya dəyəri üzrə planın yerinə yetirilməsini qiymətləndirmək;
- maya dəyərinin faktiki səviyyəsini plan və keçən illərin faktiki göstəriciləri ilə müqayisə etmək;
- məhsulun maya dəyərinin xərc maddələri üzrə qiymətləndirmək;
- məhsulun maya dəyərinin tərkibində istehsal və qeyri istehsal xərclərinin xüsusi çəkisini müəyyən etmək;

273 Məhsulun maya dəyəri təhlilinin informasiya mənbələri hansılardır?

- istehsalat və anbar təsərrüfatı üzrə müəssisə rəhbərliyinin göstərişləri;
- istehsalat müşavirələrinin materialları;
- kütləvi informasiya vasitələrinin və digər qəzetlərin materialları;
- biznes planın, mühasibat uçotu və hesabatı məlumatları;
- anbar müdirlərinin hesabatları;

274 Məhsulun maya dəyərinin göstəricilər sistemi hansılardır?

- məhsulun maya dəyərinin plan və hesabat göstəriciləri;
- məhsulun həcmi və ona çəkilən məsrəflər;
- məhsul vahidinin maya dəyəri, material tutumu, resurs verimi, xərclərin strukturu;
- məhsulun maya dəyərində ayrı-ayrı istehsal məsrəflərinin xüsusi çəkiləri, məhsul vahidinin maya dəyəri, material tutumu, resurs verimi;
- bütün məhsullara məcmu xərc, əsas növ məhsulların maya dəyəri, bir manatlıq məhsula xərc;

275 Məhsulun maya dəyərinin tərkibində hansı xərclərin xüsusi çəkisi böyükdür?

- Material xərclərinin;
- Amortizasiya və cari təmir xərclərinin;
- İnzibati-idarə xərclərinin;
- Sosial sığortaya ayırmaların;
- Əməyin ödənişi xərclərinin;

276 Məhsulun maya dəyərinin dəyişməsi istehsalın səmərəliliyinin dəyişilməsinə təsir göstərirmi?

- təsir göstərmir.
- məhsulun maya dəyərinin artması istehsalın səmərəliliyini yüksəldir;
- məhsulun maya dəyərinin strukturunda əmələ gələn dəyişikliklər istehsalın səmərəliliyini aşağı salır;
- məhsulun maya dəyərinin azalması istehsalın səmərəliliyini yüksəldir;
- məhsulun maya dəyərinin tərkibində dəyişən xərclərlə sabit xərclərin ni nisbətinin pozulması istehsalın səmərəliliyinə mənfi təsir göstərir;

277 Məhsulun maya dəyəri tərkibinə daxil edilən amortizasiya xərclərinin dəyişməsinə hansı amillər təsir göstərir?

- istehsal avadanlıqlarının sayı, texniki vəziyyəti.
- müəssisənin istehsal avadanlıqları ilə təmin olunması;
- avadanlıqların işə yararlılığı və yerinə yetirdiyi işin (məhsulun) keyfiyyəti;
- avadanlıqların miqdarı, amortizasiyanın hesablanması metodu;
- avadanlıqların dəyəri, amortizasiya norması;

278 Məhsulun maya dəyərinə daxil edilən enerji xərclərinin dəyişməsinə hansı amillər təsir göstərir?

- daxil olan enerjinin normativə uyğun olmaması üzündən enerji israfı.
- sərf olunan enerjinin miqdarı, enerji vahidinin qiyməti;
- sərf olunan enerjinin satın alınması üzrə müqavilələrin pozulması;
- günlük boşdayanmalar səbəbindən enerji itkiləri;
- istehsal avadanlıqlarının köhnəlməsi hesabına artıq enerji sərfi;

279 Məhsulun maya dəyərində material xərclərinin dəyişməsinə təsir göstərən əsas amillər hansılardır?

- məhsul vahidinə material sərfi norması, materialın qiyməti.
- istehlak olunan xammal-materialların keyfiyyətinin dəyişməsi;
- malsatanlarla bağlanmış müqavilə şəraitlərinə əməl olunmaması;
- texnologiyanın təkmil olmaması səbəbindən artıq material sərfi;
- materialın əvəz edilməsi, materialın keyfiyyəti;

280 Dəyişən xərclər necə dəyişir?

- xərclərin və məhsulun maya dəyərinin daimi nisbətində görə;
- şərti- sabit və dəyişən xərclərin nisbətində görə.
- məhsulun həcmində birbaşa proporsional olaraq;
- məhsulun həcmində tərs proporsional olaraq ;
- xərclərin və məhsulun həcmində daimi nisbətində görə;

281 Şərti-sabit xərclər necə dəyişir?

- xərclərin və məhsulun maya dəyərinin daimi nisbətində görə;
- məhsulun həcmində dəyişməsi məbləğində azalır;
- məhsulun həcmində dəyişməsi məbləğində artır;
- məhsulun həcmində dəyişməsi zamanı dəyişmir;
- məhsul vahidinə görə dəyişmir;

282 İstehsala dolayı xərclər təhlilin hansı növünün obyektidir?

- regression.
- kompleks;
- dispersiya;
- idarəetmə;
- korrelyasiya;

283 əmtəəlik məhsulun bir manatına xərc təhlilin hansı növünün obyektidir?

- regression.
- kompleks;
- dispersiya;
- idarəetmə;
- korrelyasiya

284 Məhsulun həcmindən asılı olaraq məhsul vahidinin maya dəyərində dəyişən xərclərin davranışı necədir?

- məhsul vahidinin maya dəyəri ilə məhsulun həcmi arasında korrelyasiya əlaqəsi mövcuddur.
- məhsul vahidinin maya dəyərində sabitdir;
- məhsul vahidinin maya dəyərində azalır;
- məhsul vahidinin maya dəyərində artır;
- məhsul vahidinin maya dəyərində qeyri bərabər dəyişir;

285 Məhsulun həcmindən asılı olaraq məhsul vahidinin maya dəyərində şərti-sabit xərclərin davranışı necədir?

- məhsul vahidinin maya dəyəri ilə məhsulun həcmi arasında korrelyasiya əlaqəsi mövcuddur.
- məhsul vahidinin maya dəyərində sabitdir;

- istehsalın həcmi artdıqda məhsul vahidinin maya dəyərində azalır;
- istehsalın həcmi artdıqda məhsul vahidinin maya dəyərində artır;
- istehsalın həcmi artdıqda məhsul vahidinin maya dəyərində qeyri bərabər dəyişir;

286 İqtisadi element dedikdə nə başa düşülür?

- müəssisə səviyyəsində tərkib elementlərinə bölünən xərc növü;
- müəssisə səviyyəsində tərkib elementlərinə qismən bölünən xərc növü;
- müəssisə səviyyəsində tərkib elementlərinə bölünməyən xərc növü.
- müəssisə səviyyəsində natural ifadədə əks etdirilən xərc növü;
- müəssisə səviyyəsində dəyər ifadəsində əks etdirilən xərc növü;

287 Məhsulun maya dəyərini formalaşdıran xərclər hansı elementlər üzrə qruplaşdırılır?

- xammal və əsas material xərcləri, əməyin ödənişi xərcləri, əsas vəsaitlərin amortizasiyası, yanacaq, enerji, sosial ehtiyaqlara ayırmalar.
- əsas vəsaitlərin amortizasiyası, alınmış yarımfabrikatlar, material xərcləri, əməyin ödənişi xərcləri;
- material xərcləri, əməyin ödənişi xərcləri, yanacaq, enerji, sosial ehtiyaqlara ayırmalar, sair xərclər;
- material xərcləri, əməyin ödənişi xərcləri, sosial ehtiyaqlara ayırmalar, əsas vəsaitlərin amortizasiyası, sair xərclər;
- əməyin ödənişi xərcləri, alınmış yarımfabrikatlar, komplektləşdirici məmulatlar, əsas vəsaitlərin amortizasiyası, sair xərclər;

288 Müstəqim material məsrəflərinə aiddir:

- xammal və əsas material, amortizasiya ayırmaları, yanacaq, enerji, alınmış yarımfabrikatlar, komplektləşdirici məmulatlar;
- xammal və əsas material xərcləri, əməyin ödənişi xərcləri, amortizasiya ayırmaları, sosial ehtiyaqlara ayırmalar, sair xərclər.
- əməyin ödənişi, sosial ehtiyaqlara ayırmalar, yarımfabrikatlar, komplektləşdirici məmulatlar, yanacaq, enerji, kommersiya xərcləri;
- alınmış yarımfabrikatlar, komplektləşdirici məmulatlar, əməyin ödənişi, xammal və əsas material, kommersiya xərcləri;
- xammal və əsas material, yanacaq, enerji, alınmış yarımfabrikatlar, komplektləşdirici məmulatlar;

289 Məhsulun maya dəyərini səciyyələndirən universal göstərici hansıdır?

- əmtəəlik məhsulun bir manatına xərc;
- əmtəəlik məhsulun bir manatına düşən xərc;
- əmtəəlik məhsulun bir manatına düşənşərti-sabit xərc;
- ayırı-ayrı növ məhsulların maya dəyəri;
- müqayisəyə gələn məhsulların maya dəyəri;

290 Qeyri müstəqim xərclərə aiddir:

- sosial ehtiyaqlara ayırmalar, amortizasiya ayırmaları, maşın və avadanlıqların saxlanması və istismarı xərcləri;
- material xərcləri, ümumistehsal və ümumtəsərrüfat xərcləri, amortizasiya ayırmaları, kommersiya xərcləri.
- material xərcləri, əməyin ödənişi xərcləri, ümumistehsal və ümumtəsərrüfat xərcləri, kommersiya xərcləri;
- amortizasiya ayırmaları, əməyin ödənişi xərcləri, təmir xərcləri, ümumistehsal və ümumtəsərrüfat xərcləri;
- maşın və avadanlıqların saxlanması və istismarı xərcləri, ümumtəsərrüfat xərcləri, kommersiya xərcləri;

291 Məhsul istehsalına məsrəflərin ümumi həcmində hansı amillər təsir göstərir?

- məhsulun həcmi, məhsulun qiyməti, əmək məhsuldarlığı, sabit xərclər;
- məhsul istehsalı strukturu, fondverimi, material tutumu, dəyişən xərclər;
- məhsulun həcmi, strukturu, sabit və dəyişən xərclər;

- məhsulun həcmi, material xərcləri, resursların həcmi, avadanlıqların dəyəri.
- məhsulun həcmi, məhsulun qiyməti, əmək məhsuldarlığı, dəyişən xərclər;

292 Müstəqim istehsal xərcləri qiymətləndirilir?

- məhsulun maya dəyərini təhlili zamanı;
- material resurslarından istifadənin təhlili zamanı;
- məhsul istehsalı və satışının təhlili zamanı;
- əmək resurslarından istifadənin təhlili zamanı;
- istehsalın təşkilati-texniki səviyyəsinin təhlili zamanı;

293 Ümumistehsal və ümumtəsərrüfat xərcləri təhlilin hansı növünün obyektidir?

- korrelyasiya;
- dispersiya;
- kompleks;
- idarəetmə;
- reqression.

294 Hansı göstərici idarəetmə təhlilinin obyektini sayılır?

- məhsulun maya dəyəri.
- dolay xərclər;
- müstəqim istehsal xərcləri;
- material xərcləri;
- məhsulun rentabelliği;

295 məsrəf-həcm-mənfəət nisbəti təhlilin hansı növünün obyektidir?

- funksional-dəyər;
- marjinal;
- iqtisadi-statistik;
- korrelyasiya.
- texniki-iqtisadi;

296 Qeyri məhsuldar xərclərə nə daxildir?

- hazır məhsul itgisi, material, yanacaq, enerji xərclərinin artması, vaxtdan artıq işlərə görə fəhlələrə ödəmələr.
- vaxtdan artıq işlərə görə fəhlələrə ödəmələr, yanacaq və enerjinin dəyəri, növbə daxili boşdayanmalar;
- materialların çatışmazlığından itgilər, boşdayanma zamanı sərf olunan yanacaq və enerjinin dəyəri, məhsulun keyfiyyətinin yüksəlməsi, aşağı ixtisas dərəcəli işlərə görə fəhlələrə əlavə ödənişlər;
- material və hazır məhsulların xarab olması və çatışmazlığından itgilər, boşdayanma zamanı sərf olunan yanacaq və enerjinin dəyəri;
- rəhbərliyin günahından iş vaxtı itgisi, kommersiya xərclərinin artımı, müəssisənin günahı səbəbindən fəhlələrə əlavə ödəmələr;

297 Kalkulyasiya maddələri üzrə xərc məbləğini müəyyən edir:

- kommersiya xərclərinin məbləği.
- realizə olunan məhsulun qiymətini formalaşdıran xərclərin məbləği;
- istehsal olunan məhsulun, görülən iş, xidmətlərin maya dəyərini
- əmtəəlik məhsulun qiymətini formalaşdıran xərclərin məbləği;
- material və əmək haqqı xərclərinə normativ üzrə xərc məbləği;

298 Məhsul istehsalına xərclərin tərkibində hansı xərc maddəsinin payı yüksəkdir?

- kommersiya xərcləri.
- material məsrəfləri;
- amortizasiya ayırmaları;
- əmək məsrəfləri;
- sosial sığortaya ayırmalar;

299 Mühasibat uçotu və iqtisadi təhlildə xərclər hansı məqsədlə xərc elementləri üzrə bölüşdürülür?

- izafi xərclərin səbəblərini müəyyən etmək üçün.
- heyətin əmək haqqını hesablamaq üçün;
- idarəetmə qərarının qəbul edilməsi üçün;
- smeta və faktiki xərclərin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi üçün;
- xərclərin yaranma yerini müəyyən etmək üçün;

300 Xərclərin şərti sabit və dəyişən xərclərə bölünməsinin əsasını nə təşkil edir?

- xərclərin yaranma yeri və vaxtı.
- məhsulun həcmindən asılılığı;
- istehsal prosesində iştirakı;
- iqtisadi elementlərin eyni cinsli olması;
- xərclərin yaranmasının vaxtaşırılığı;

301 İqtisadi elementlər üzrə xərclərin təsnifləşdirilməsinin əsasını nə təşkil edir?

- xərclərin planlaşdırılması və uçotunun təşkilinin xüsusiyyəti.
- məhsulun həcmindən asılılığı;
- istehsal prosesində iştirakı;
- məsrəflərin yaranma yeri;
- istehsala sərf olunan resursların eyni cinsli olması;

302 Xərclərin komple ks və vahid elementli xərclərə bölünməsinin əsasını nə təşkil edir?

- xərclərin yaranma yeri və vaxtı.
- məhsulun həcmindən asılılığı;
- istehsal prosesində iştirakı;
- xərclərin eyni cinsli olması;
- xərclərin yaranmasının vaxtaşırılığı;

303 Məhsul istehsalına xərclərin plandan kənarlaşmasının səbəbi?

- material resurslarının qiymətinin dəyişməsi.
- məhsul istehsalına xərc normalarının dəyişməsi;
- məhsulun həcmi, quruluşu, məhsul vahidinə dəyişən xərclərin dəyişməsi;
- məhsul istehsalına müstəqim və qeyri müstəqim xərclərin nisbətinin dəyişməsi;
- məhsul istehsalı texnologiyasının dəyişməsi;

304 Məhsul istehsalına faktiki xərclərin plandan kənarlaşması nəyi səciyyələndirir?

- şərti-dəyişən xərclərin artmasını.
- qeyri məhsuldar xərclərin azalmasını;
- əmtəlik məhsulun rentabelliyyətinin artmasını;əmtəlik məhsulun rentabelliyyətinin artmasını;
- əmtəlik məhsulun xərc tutumunun artmasını;
- məhsulun maya dəyərinin artmasını;

305 Material xərclərinin dəyişməsi amilləri hansılardır ?

- Materialların istehsaldan çıxması amilləri
- Materialların miqdarca sərfini və onların tədarükü dəyərini müəyyən edən amillər
- Materialların keyfiyyətinin dəyişməsi amilləri
- Materialların sayının dəyişməsi amilləri
- Materialların tullantılarına və təkrar istehsala cəlb olunması amilləri

306 İşəməz işləyən fəhlələrin əməyinin ödənilməsinin təhlili hansı məlumatlar əsasında aparılır.

- Ayrı-ayrı məmulatların maya dəyərinin kalkulyasiyası əsasında
- Bir işçiyə düşən hasilat normalarına görə
- Aylıq ödənişə görə hesabata əsasən
- İş günlərinin nəticələri üzrə
- Fəhlə və qulluqçuların hərəkəti haqqında hesabata əsasən

307 Məmulata düşən əmək haqqı məbləği hansı amillərin köməyi ilə müəyyən olunur.

- Müəyyən vaxt vahidinə yerinə yetirilən işlərin miqdarı , saati
- Əməliyyatın əmək tutumu , tarif qiyməti , əməliyyatların sayı, norma saat
- Məlum əmək haqqı normalarına görə
- Buraxılan , boş dayanma halları çıxıldıqdan sonra işlənmiş günlər
- Əməyin yerinə yetirilməsi haqqında planın təsdiqi

308 İstehsal xərclərinin strukturunda ən böyük xüsusi çəkiyə malik olan xərc maddəsi hansıdır ?

- Yanacaq və enerji xərcləri
- Material xərcləri
- Amortizasiya ayırmaları
- Texnoloji xərclər
- Əmək haqqı xərcləri

309 İşəməz işləyən fəhlələrin əmək haqqı hansı göstəricidən asılıdır ?

- Məhsul satışı planının yerinə yetirilməsindən
- Əlavə mükafatlardan
- İş vaxtından
- Əməyin normalarından
- İstehsal planının yerinə yetirilməsindən

310 Vaxtımda işləyən işçilərin əmək tutumunun səhv hesablanması hansı nəticələrə gətirə bilər .

- İşəməz və vaxtımda əmək tutumunun pozulmasına
- Əmək haqqı üzrə planın kəsrlə yerinə yetirilməsinə
- İşçilərin işdən çıxarılmasına
- Vaxt normalarının düz olmamasına
- İşçilərin sayının artırılmasına və əmək haqqının israf edilməsi

311 əməyin ödənilməsi üzrə fondun formalaşmasının təhlilinə hansı amillər təsir göstərir:

- Mütləq və nisbi amillər
- İş gününün uzunluğu
- İşçilərin sayı
- Əmək amilləri
- İş vaxtından istifadə

312 əməyin ödənilməsi fondunun formalaşmasına təsir edən nisbi amillər hansılardır ?

- İşçilərin sayı, məhsuldarlığı və korrektə əmsalı
- İşçilərin tərkibi, dinamikası]
- İşçi axını göstəriciləri
- İş vaxtının uzunluğu, iş saatlarının həcmi
- İşəbaşlayandan qurtarana kimi müəssisədə olan işçilərin tərkibi, hərəkəti və mükafatlandırılması amillər

313 əməyin ödənilməsi xərclərinə qənaət hansı ödənişlərin azalmasını tələb edir

- İşçilərin işləmədiyi günlərə görə və iş saatlarına görə verilən əmək haqlarının ləğv edilməsinə
- İşçilərin mütəmadi olaraq ezamiyyətlərə göndərmək
- İstehsalın profilinə uyğun olmayan proqramların həyata keçirilməsinə görə ödənilən vəsaitin ləğv edilməsi
- Zay məhsul istehsalına görə ödənişlərin azalması və ya ləğv edilməsi
- İşəməz işləyənlərə əlavə ödənişlərin, vaxtdan artıq ödəmələrin, məcburi boşdayanmaların, zay məhsula görə ödəmələrin verilməsini

314 Məhsulun konkret növlərinin maya dəyərində birbaşa və ya bilavasitə aid edilən xərclər neçə adlanır ?

- sair xərclər
- ümumi xərclər
- dolaylı xərclər
- əsas xərclər
- birbaşa xərclər

315 Məhsulun müvafiq növləri üzrə kəsrlərə daxil edilməyən müəssisənin xüsusi metodları ilə bölüşdürülən xərclər necə adlanır ?

- dolaylı xərclər
- birbaşa xərclər
- köməkçi xərclər
- əsas xərclər
- sair xərclər

316 Maya dəyəri nədir ?

- Satışa çəkilən xərclərin toplusu
- Çəkilən xərclər toplusu
- Əsas və köməkçi istehsal xərcləri
- Qeyri-istehsal xərcləri
- Məhsul istehsalına və satışına çəkilən xərclərin pul formasında toplusu

317 Məhsulun maya dəyərinin əsas göstəriciləri hansılardır ?

- İstehsal və qeyri - istehsal xərclərinin məcmusu
- Xərc maddələri üzrə vəsaitlər
- Əsas istehsal xərcləri göstəriciləri
- Məhsulun vahidinin maya dəyəri, bütün məhsulun maya dəyəri və 1 manatına düşən xərc səviyyəsi
- Köməkçi istehsalın maya dəyəri

318 İstehsal edilmiş məhsulun onun satış qiymətlərində həcmində nisbəti nə adlanır?

- Qeyri-istehsal xərcləri
- Məhsula çəkilən xərclər
- Köməkçi xərclər
- İstehsal xərcləri
- Məhsulun bir manatına düşən xərc

319 Şərti-dəyişən material xərcləri ilə əmək haqqı xərcləri nəyi təşkil edir ?

- Məhsulun şərti dəyərini
- İstehsal xərclərini
- Ümumi xərclərini
- Maya dəyərini
- Əməliyyat maya dəyərini

320 Maya dəyəri özündə nəyi cəmləşdirir .

- Ehtiyatlardan istifadənin səmərəliliyini, əməyin və idarəetmə təşkilini səmərəliliyini
- Materialların istifadəsini və qiymətini
- Əmək haqqı normalarının və dərəcələrini
- Köməkçi istehsal xərclərini
- İstehsalın həcmi və satış qiymətini

321 İstehsalın proqnozlaşdırılmasında əsas olan göstəricilər :

- Satış qiymətlərinin hesablanması, maliyyə nəticələrinin formalaşması, mənfəətin yüksəlməsi
- İstehsalın həcmi və genişləndirilməsi
- İstehsalın təşkili və idarəedilməsi
- İstehsal ehtiyatlarından istifadə
- Əmək haqqının yüksəldilməsi

322 Maya dəyərinin əsas vəzifəsi :

- İstehsal ehtiyatlarından səmərəli istifadə, maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatlarının aşkar edilib qiymətləndirilməsi
- Plandan kənarlaşma səbəblərinin müəyyən edilməsi
- Maya dəyərinin əsas göstəricilər üzrə dinamikasının qiymətləndirilməsi
- Məhsulun növləri üzrə öyrənilməsi
- Xərclərin yaranması yerləri və amillərinin öyrənilməsi

323 [Yeni sual]Müqayisə edilən və ilk dəfə mənimsənilmiş bütün məhsulun maya dəyərinin dinamikasının səciyyəvləndirilməsi üçün istifadə edilən göstəricisi hansıdır ?

324 Məhsulun ümumi həcmi bir manatına düşən xərc göstəricisi hansı üstünlüklərə malikdir ?

- Müqayisə edilən və edilməyən məhsul xərclərinin məcmu səviyyəsini ölçmək, maya dəyərinin və mənfəətin təhlilinin nəticələrini uyğunlaşmasını təmin edir
- Nisbi göstərici olmaqla dinamikada öyrənilir
- Xərclərin məcmu səviyyəsini ölçmək imkanına malikdir .
- Müvafiq amillər üzrə təhlil edilir
- Universal göstəricilər və həmdə məcmu məhsul və onun ayrı-ayrı növləri üzrə hesablanı bilər

325 Xərclərin səviyyəsinin dəyişməsinə hansı amillər təsir göstərir ?

- Məhsulun çeşid strukturunun material ehtiyatlarının qiymətlərinin, tariflərinin və satış qiymətinin dəyişməsi
- Xərclərin məbləğinin dəyişməsi
- Xərclərin qiymətinin dəyişməsi
- Xərc maddələrinin dəyişməsi, artması və ya azalması
- Planın yerinə yetirilməsinin dəyişməsi, ayrı-ayrı növlər üzrə

326 Məhsulun əmək tutumu necə müəyyən edilir.

- Müəssisədə olan ixtisaslı kadrların sayı ilə , təhsilli işçilərin sayı ilə
- İşçilərin orta siyahı sayı ilə
- 1 işçinin aldığı əmək haqqı ilə
- Məhsulu vahidinə düşən əmək sərfələri ilə , adam günlərin və adamsaatların miqdarı ilə
- doğru cavab yoxdur.

327 Məhsulun həcmnin bir manatına düşən xərclərin ümumi göstəricisinin additiv modelinin tərkib elementləri hansılardır ?

- Hər bir məhsul növünə məsrəflər, xərclər və ayırmalar
- Məhsulun material tutumu, əmək haqqı tutumu, məhsulun amortizasiya tutumu, məhsulun 1 manatına düşən xərclər
- Əməkverimi, əmək haqqı xərcləri
- Materialverimi, material məsrəfləri
- Enerji tutumu, yanacaq tutumu

328 Materialtutumunun dəyişməsində xüsusi rol oynayan amillər

- Bitməmiş istehsal xərcləri, ümumi istehsal xərcləri
- Materialların adi, komenclaturası
- Xammal və materiallar, komplektləşdirici məmulatlar, yarım fabrikatlar, yanacaq enerji tutumu
- Material məsrəfləri, xərcləri
- Materialların zay olması göstəriləri, tullantılar

329 Orta amortizasiya norması neçə dəyişilə bilər ?

- əsas vəsaitlərin tərkibində bahalı qiymətli obyektlərin payının dəyişməsi nəticəsində
- istismara verilmiş obyektlərin amortizasiya ayırmalarının artırılması vasitəsilə
- Qiymətli obyektlərin payının artmasında müəyyən metodlarla
- istismara verilmiş obyektlərin amortizasiya ayırmalarının miqdarının azaldılması yolu ilə
- Əsas vəsaitlərin tərkibində baha qiymətli obyektlərin payının dəyişməsi nəticəsində, yeni istismara verilmiş obyektlərin amortizasiya hesablanması metodundan asılı olaraq

330 Ümumistehsalat, ümumtəsərrüfat, zay məhsula görə tkilər, satış xərcləri hansı xərclərə aid edilir ?

- birbaşa xərclərə
- dolayı xərclərə
- əlavə istehsal xərclərinə
- İstehsalat xərclərinə
- kompleks xərclərə

331 əsas fondların təzələnməsi əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- hesabat ilində daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərinin əsas vəsaitlərin orta illik dəyərində nisbəti .
- hesabat dövründə dövriyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərinin daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərində nisbəti kimi;
- hesabat dövründə daxil olmuş əsas vəsaitlərin ilin əvvəlinə əsas vəsaitlərin dəyərində nisbəti kimi;
- hesabat dövründə daxil olmuş əsas vəsaitlərin ilin sonuna əsas vəsaitlərin dəyərində nisbəti kimi;
- daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərinin hesabat dövründə dövriyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərində nisbəti kimi;

332 əsas fondların dövriyyədən çıxma əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- hesabat ilində dövriyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərinin əsas vəsaitlərin orta illik dəyərində nisbəti.
- dövriyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərinin ilin əvvəlinə əsas vəsaitlərin dəyərində nisbəti ;
- hesabat dövründə daxil olmuş və dövriyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərinin nisbəti;

- dövriyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərinin ilin sonuna əsas vəsaitlərin dəyərinə nisbəti;
- dövriyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərinin hesabat dövründə daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərinə nisbəti ;

333 əsas vəsaitlərin artımı əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- ilin sonuna əsas vəsaitlərin dəyərini hesabat ilində daxil olmuş əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinə nisbəti.
- hesabat ilində daxil olmuş və çıxılmış əsas vəsaitlərin dəyərləri üzrə fərqin ilin sonuna əsas vəsaitlərin dəyirinə nisbəti;
- hesabat ilində daxil olmuş və çıxılmış əsas vəsaitlərin dəyərləri üzrə fərqin ilin əvvəlinə əsas vəsaitlərin dəyirinə nisbəti;
- ilin əvvəlinə əsas vəsaitlərin dəyərini hesabat ilində daxil olmuş və çıxılmış əsas vəsaitlərin dəyərləri üzrə fərqinə nisbəti;
- ilin sonuna əsas vəsaitlərin dəyərini hesabat ilində çıxılmış əsas vəsaitlərin dəyərlərinə nisbəti;

334 əsas vəsaitlərin köhnəlməsi əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- dövriyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin onların orta illik dəyərinə nisbəti.
- əsas vəsaitlərin istismarı dövründə toplanmış amortizasiyanın onların ilkin dəyərinə nisbəti ;
- əsas vəsaitlərin istismarı dövründə toplanmış amortizasiyanın onların bərpa dəyərinə nisbəti ;
- əsas vəsaitlərin istismarı dövründə toplanmış amortizasiyanın onların qalıq dəyərinə nisbəti;
- əsas vəsaitlərin istismarı dövründə toplanmış amortizasiyanın onların orta illik dəyərinə nisbəti;

335 Yararlıq əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- hesabat ilində dövriyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərinin əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinə nisbəti.
- hesabat dövründə daxil olmuş və dövriyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərinin nisbəti;
- əsas vəsaitlərin ilkin dəyərinin əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinə nisbəti;
- dövriyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərinin hesabat dövründə daxil olmuş vəsaitlərin dəyərinə nisbəti;
- əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin onların ilkin dəyərinə nisbəti;

336 Bir işçi hesabı ilə əməyin fondla silahlanması hesablanır:

- sənaye – istehsal təyinatlı əsas fondların ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti.
- əsas fondların qalıq dəyərinin fəhlələrin sayına nisbəti;
- əsas fondların ilkin dəyərinin heyətin ümumi sayına nisbəti;
- sənaye – istehsal təyinatlı əsas fondların ortaillik dəyərinin sənaye – istehsal təyinatlı heyətin sayına nisbəti;
- əsas fondların bərpa dəyərinin heyətin orta illik sayına nisbəti;

337 Bir fəhlə üzrə əməyin fondla silahlanması hesablanır:

- əsas fondların bərpa dəyərinin fəhlələrin orta illik sayına nisbəti
- əsas fondların ilkin dəyərinin fəhlələrin ümumi sayına nisbəti
- sənaye – istehsal təyinatlı əsas fondların ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti;
- sənaye – istehsal təyinatlı əsas fondların ortaillik dəyərinin sənaye – istehsal təyinatlı heyətin sayına nisbəti
- əsas fondların qalıq dəyərinin fəhlələrin sayına nisbəti

338 Bir fəhlə üzrə əməyin texniki silahlanması hesablanır:

- əsas fondların qalıq dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti.
- fondların orta illik dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti;
- sənaye-istehsal təyinatlı fondların orta illik dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti;
- iş maşınları və avadanlıqların orta illik dəyərinin ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti;
- əsas fondların ilkin dəyərinin ən böyük növbədə

339 Hesabat dövründə əsas fondların fondverimi hesablanır:

- xalis mənfəətin cari aktivlərin orta kəmiyyətinə nisbəti.
- məhsulun həcmnin əsas vəsaitlərin orta kəmiyyətinə nisbəti;
- əsas vəsaitlərin orta kəmiyyətinin balansın valyutasına nisbəti
- əsas vəsaitlərin orta kəmiyyətinin satışdan pul gəlirinə nisbəti;
- satışdan pul gəlirinin aktivlərin orta kəmiyyətinə nisbəti;

340 Bir fəhlə üzrə orta illik hasilat hesablanır:

- əmtəəlik məhsulun həcmnin faktiki vaxt fonduna nisbəti;
- əmtəəlik məhsulun həcmnin heyətin orta illik sayına nisbəti;
- əmtəəlik məhsulun həcmnin ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti;
- əmtəəlik məhsulun həcmnin fəhlələrin orta illik sayına nisbəti;
- əmtəəlik məhsulun həcmnin təqvim vaxt fonduna nisbəti;

341 Fondverimi hesablanır:

- istehsal olunmuş məhsulun həcmnin əsas vəsaitlərin bərpa dəyərinə nisbəti
- əsas vəsaitlərin ilkin dəyərinin istehsal olunmuş məhsulun həcminə nisbəti;
- əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinin məhsulun həcminə nisbəti;
- istehsal olunmuş məhsulun həcmnin əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinə nisbəti;
- istehsal olunmuş məhsulun həcmnin əsas vəsaitlərin ilkin dəyərinə nisbəti;

342 Fondtutumu göstəricisi aşağıdakı kimi hesablanır:

- əsas vəsaitlərin ilkin dəyərinin istehsal olunmuş məhsulun həcminə nisbəti;
- əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinin istehsal olunmuş məhsulun həcminə nisbəti;
- istehsal olunmuş məhsulun həcmnin əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinə nisbəti;
- istehsal olunmuş məhsulun həcmnin əsas vəsaitlərin ilkin dəyərinə nisbəti;
- istehsal olunmuş məhsulun həcmnin əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinə nisbəti

343 Fondların rentabelliği aşağıdakı kimi hesablanır:

- satışdan mənfəətin əsas vəsaitlərin bərpa dəyərinə nisbəti.
- satışdan mənfəətin əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinə nisbəti;
- əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinin satışdan mənfəətinə nisbəti;
- əsas vəsaitlərinə qalıq dəyərinin satışdan mənfəətə nisbəti
- satışdan mənfəətin əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinə nisbəti;

344 Mövcud avadanlıq parkından istifadə əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- qurulmuş avadanlıqların sayının istifadə olunan avadanlıqların sayına nisbəti.
- qurulmuş avadanlıqların sayının mövcud avadanlıqların sayına nisbəti;
- mövcud avadanlıqların sayının istifadə olunan avadanlıqların sayına nisbəti;
- istifadə olunan avadanlıqların sayının mövcud avadanlıqların sayına nisbəti;
- mövcud avadanlıqların sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti;

345 Qurulmuş avadanlıqlardan istifadə əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- mövcud avadanlıqların sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti;
- mövcud avadanlıqların sayının istifadə olunan avadanlıqların sayına nisbəti;
- qurulmuş avadanlıqların sayının istifadə olunan avadanlıqların sayına nisbəti
- istifadə olunan avadanlıqların sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti;
- qurulmuş avadanlıqların sayının mövcud avadanlıqların sayına nisbəti;

346 Avadanlıqların təqvim vaxt fondundan istifadə əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- rejim iş vaxtı fondunun avadanlıqların faktiki iş vaxtı fonduna onların nisbəti
- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun onların rejim iş vaxtı fonduna nisbəti ;
- təqvim iş vaxtı fondunun avadanlıqların faktiki iş vaxtı fonduna onların nisbəti
- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun onların təqvim iş vaxtı fonduna nisbəti ;
- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun onların plan üzrə iş vaxtı iş vaxtı fonduna nisbəti;

347 Rejim iş vaxtı fondundan istifadə əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun onların plan üzrə iş vaxtı fonduna nisbəti
- təqvim iş vaxtı fondunun avadanlıqların rejim iş vaxtı fonduna onların nisbəti
- rejim iş vaxtı fondunun avadanlıqların faktiki iş vaxtı fonduna onların nisbəti
- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun onların rejim iş vaxtı fonduna nisbəti ;
- avadanlıqların rejimi iş vaxtı fondunun onların təqvim iş vaxtı fonduna nisbəti ;

348 Avadanlıqların plan iş vaxtı fondundan istifadə əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- təqvim iş vaxtı fondunun avadanlıqların rejim iş vaxtı fonduna onların nisbəti ;
- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun onların plan üzrə iş vaxtı fonduna nisbəti;
- avadanlıqların plan iş vaxtı fondunun onların faktiki iş vaxtı fonduna nisbəti ;
- rejim iş vaxtı fondunun avadanlıqların plan iş vaxtı fonduna onların nisbəti
- avadanlıqların plan iş vaxtı fondunun onların rejim iş vaxtı fonduna nisbəti ;

349 İstehsal güclərindən istifadənin plan əmsalı hesablanır:

- faktiki istehsal gücünün illik faktiki istehsalın həcminə nisbəti.
- plan üzrə illik məhsul istehsalının müəssisənin orta illik istehsal güclərinə nisbəti;
- planlaşdırılmış istehsal gücünün plan üzrə illik məhsul istehsalına nisbəti
- faktiki istehsal gücünün plan üzrə istehsalın həcminə nisbəti;
- planlaşdırılmış istehsal gücünün illik faktiki məhsul istehsalı həcminə nisbəti;

350 İstehsal gücündən faktiki istifadə əmsalı hesablanır:

- plan üzrə illik məhsul istehsalının hesabat dövrünün plan istehsal gücünə nisbəti
- məhsulun faktiki həcmnin orta illik istehsal gücünə nisbəti;
- ötən ilin istehsal gücünün hesabat ilində faktiki məhsul istehsalı həcminə nisbəti;
- məhsul istehsalının plan həcmnin hesabat dövrünün faktiki istehsal gücünə nisbəti;
- faktiki illik məhsul istehsalının hesabat dövrünün plan üzrə istehsal gücünə nisbəti;

351 Sənaye – istehsal fondlarının passiv hissəsindən istifadəni xarakterizə edən göstərici hesablanır:

- istehsal olunmuş məhsulun maya dəyərini həcmnin müəssisənin is-tehsal meydançasının həcminə nisbəti;
- ümumi məhsulun həcmnin müəssisənin istehsal meydançasının həcminə nisbəti;
- əmtəlik məhsulun həcmnin müəssisənin istehsal meydançasının həcminə nisbəti;
- satılmış məhsulun həcmnin müəssisənin istehsal meydançasının həcminə nisbəti;
- bitməmiş istehsalın həcmnin həcmnin müəssisənin istehsal meydançasının həcminə nisbəti;

352 Müəssisənin istehsal potensialının tərkibinə daxildir:

- sənaye-istehsal fondları, heyət, materiallar, əmtəlik məhsul, texnologiya, informasiya, ümumi məhsul.
- sənaye istehsal fondları, sənaye-istehsal heyəti, enerji, texnologiya, materiallar, informasiya, maliyyə resursları;
- əsas fondlar, heyət, materiallar, maliyyə resursları, texnologiya informasiya, hazır məhsul, mənfəət;
- heyət, materiallar, əsas vəsaitlər, dövrü vəsaitləri, informasiya, maliyyə, satılm iş məhsul xalis mənfəət;
- materiallar, əsas fondlar, heyət, istehsal olunmuş və satılmış məhsulun həcmi, məhsul satışından pul gəliri;

353 Avadanlıqların intensiv yüklənməsi əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- maşın və avadanlıqların ortaillik dəyərinin onların iş vaxtına nisbəti.
- vaxt vahidi ərzində faktiki istehsal olunmuş məhsulun həcmnin onun plan üzrə həcminə nisbəti;
- vaxt vahidi ərzində plan üzrə istehsal olunmuş məhsulun faktiki həcminə nisbəti;
- avadanlıqların faktiki iş vaxtının onların plan üzrə iş vaxtına nisbəti;
- avadanlıqların plan üzrə iş vaxtının faktiki iş vaxtına nisbəti ;

354 Fondverimi göstəricisinin artımına hansı əsas amillər təsir göstərir?

- kapitalın ümumi məbləği.
- məhsulun quruluşu, məhsulun satış qiymətinin dəyişməsi;
- dövriyyə kapitalının artımı;
- debitor borclarının azalması;
- əmlakın və onun ayrı-ayrı növlərinin rentabelliği;

355 Avadanlıqlardan istifadənin səmərəliliyinin təhlilində aşağıdakı göstəricilərdən istifadə edilir:

- materialların qiymətinin və tariflərin dəyişməsi.
- əmtəəlik məhsulun 1 manatına xərc;
- avadanlıqların işinin növbəlik əmsalı;
- məhsulun quruluşunun dəyişməsi;
- ayrı-ayrı növ məhsula xərc səviyyəsinin dəyişməsi;

356 Avadanlıqların işinin növbəlik əmsalı hesablanır:

- qurulmuş avadanlıqların ümumi miqdarının qurulmuş avadanlıqların miqdarına nisbəti.
- ən böyük növbədə işləyən avadanlıqların miqdarının qurulmuş avadanlıqların ümumi miqdarına nisbəti;
- kiçik növbədə işləyən avadanlıqların miqdarının qurulmuş avadanlıqların ümumi miqdarına nisbəti;
- ən böyük işləyən avadanlıqların miqdarının ehtiyatlarda qalan avadanlıqların miqdarına nisbəti;
- bütün növbədə işləyən avadanlıqların miqdarının qurulmuş avadanlıqların miqdarına nisbəti;

357 Avadanlıqlardan ekstensiv istifadə əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- avadanlıqların saatlıq orta hasilatının plan üzrə həmin göstəriciyə nisbəti.
- avadanlıqların təqvim və rejim iş vaxtı fondlarının nisbəti;
- iş vaxtı fondlarının avadanlıqların təqvim və rejimə nisbəti;
- faydalı iş vaxtı və rejim iş vaxtı fondlarının nisbəti;
- avadanlıqların faktiki iş vaxtının onun plan üzrə kəmiyyətinə nisbəti;

358 Avadanlıqlardan intensiv istifadə əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- avadanlıqların saatlıq orta hasilatının plan üzrə həmin göstəriciyə nisbəti.
- avadanlıqların təqvim və rejim iş vaxtı fondlarının nisbəti;
- iş vaxtı fondlarının avadanlıqların təqvim və rejimə nisbəti;
- faydalı iş vaxtı və rejim iş vaxtı fondlarının nisbəti;
- avadanlıqların faktiki iş vaxtının onun plan üzrə kəmiyyətinə nisbəti;

359 Avadanlıqların inteqral yüklənməsi aşağıdakı əmsalların hasili kimi hesablanır:

- avadanlıqların intensiv və ekstensiv istifadə əmsalı
- avadanlıqların işinin növbəlik əmsalı və faktiki günlük hasilat;
- avadanlıqların səmərəli və plan iş vaxtı fondu
- avadanlıqların təqvim və rejim iş vaxtı fondu;
- avadanlıqların faktiki və plan iş vaxtı fondu;

360 Qurulmuş avadanlıq parkından istifadə əmsalı hesablanır:

- faktiki isnormativ avadanlıqların miqdarının qurulmuş avadanlıqların miqdarına nisbəti
- faktiki təmirdə olan avadanlıqların miqdarının qurulmuş avadanlıqların miqdarına nisbəti;
- faktiki istifadə olunan avadanlıqların miqdarının qurulmuş avadanlıqların miqdarına nisbəti;
- faktiki ehtiyatda olan avadanlıqların miqdarının qurulmuş avadanlıqların miqdarına nisbəti;
- faktiki modernləşdirmədə olan avadanlıqların miqdarının qurulmuş avadanlıqların miqdarına nisbəti

361 Avadanlıqların təqvim iş vaxt fondundan istifadə əmsalı hesablanır:

- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun işlənmiş ümumi adam-saatların miqdarına nisbəti;
- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun avadanlıqların ümumi miqdarına nisbəti;
- avadanlıqların faktiki və təqvim iş vaxtı fondarının nisbəti;
- avadanlıqların faktiki iş vaxtı fondunun idarəetmə işlərinin ümumi həcminə nisbəti
- sənaye-istehsal heyətinin orta sayının ən böyük növbədə fəhlələrin sayına nisbəti.

362 əsas fondların təzələnməsi əmsalı hesablanır:

- kapital qoyuluşlarının işə salınmış əsas fondların dəyərinə nisbəti.
- hesabat dövründə daxil olmuş əsas vəsaitlərin həmin dövrün sonuna onların dəyərinə nisbəti;
- dövriyyədən çıxmış əsas vəsaitlərin dövrün əvvəlinə onların dəyərinə nisbəti;
- əsas vəsaitlərin artım məbləğinin həmin dövrün əvvəlinə onların dəyərinə nisbəti;
- dövriyyədən çıxmış və daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərlərinin nisbəti;

363 Dövriyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərinin onların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti adlanır:

- artım əmsalı.
- dövriyyədən çıxma əmsalı;
- təzələnmə əmsalı;
- yararlılıq əmsalı;
- köhnəlmə əmsalı;

364 əsas vəsaitlərin əvəz olunma əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- hesabat ilində daxil olmuş və çıxmış əsas vəsaitlərin dəyərləri üzrə fərqin ilin sonuna əsas vəsaitlərin dəyrinə nisbəti.
- dövriyyədən çıxarılmış və yeni daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərlərinin nisbəti;
- yeni daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərlərinin dövriyyədən çıxarılmış dəyərlərə nisbəti;
- hesabat ilində daxil olmuş və çıxmış əsas vəsaitlərin dəyərləri üzrə fərqin ilin əvvəlinə əsas vəsaitlərin dəyrinə nisbəti;
- ilin əvvəlinə əsas vəsaitlərin dəyrinin hesabat ilində daxil olmuş və çıxmış əsas vəsaitlərin dəyərləri üzrə fərqinə nisbəti;

365 əsas vəsaitlərin köhnəlməsi əmsalı, yararlılıq əmsalı xarakterizə edir:

- avadanlıqların yaş tərkibini.
- əsas fondların hərəkətini;
- əsas fondların texniki vəziyyətini;
- əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyini ;
- maşın və avadanlıqların yüklənməsi dərəcəsini;

366 İllik köhnəlmə məbləğinin əsas vəsaitlərin ilkin dəyərinə nisbəti xarakterizə edir:

- əsas fondların köhnəlməsi əmsalını
- əsas fondların fondverimini ;
- əsas fondların fondtutumunu;
- əməyin fondla silahlanmasını;

- əsas fondların yararlılıq əmsalını;

367 İntensiv yüklənmə əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- məhsulun həcmnin avadanlıqların faktiki orta illik dəyərində nisbəti.
 ortagünlük məhsul buraxılışının ortagünlük istehsal gücünə nisbəti ;
 faktiki (plan) iş vaxtı fondunun istehsal gücü müəyyən olunarkən hesablama iş vaxtı fondu;
 məhsulun həcmnin əsas vəsaitlərin orti illik dəyərində nisbəti;
 əsas vəsaitlərin orti illik dəyərinin məhsulun həcmində nisbəti;

368 Ekstensiv yükləmə əmsalı aşağıdakı kimi hesablanır:

- məhsulun həcmnin avadanlıqların faktiki orta illik dəyərində nisbəti
 ortagünlük məhsul buraxılışının ortagünlük istehsal gücünə nisbəti;
 faktiki (plan) iş vaxtı fondunun istehsal gücü müəyyən olunarkən götürülmüş iş vaxtı fonduna nisbəti ;
 məhsulun həcmnin əsas vəsaitlərin orti illik dəyərində nisbəti;
 əsas vəsaitlərin orti illik dəyərinin məhsulun həcmində nisbəti;

369 əsas fondların artım məbləğinin onların ilin əvvəlinə əsas vəsaitlərin dəyərində nisbəti əks etdirir:

- əsas vəsaitlərin artımı əmsalını.
 əmək məhsuldarlığının artırılması ehtiyatlarını;
 məhsulun material tutumunun azaldılmasını;
 vaxta və istehsal gücünə görə əsas fondlardan istifadəsini;
 əmək resurslarından səmərəli istifadə yollarını;

370 Dövriyyədən çıxmış və daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərlərinin nisbəti xarakterizə edir:

- məhsulun maya dəyərində aşağı salınması ehtiyatlarını.
 kompensasiya əmsalını;
 məhsulun material tutumunun azaldılmasını;
 vaxta və istehsal gücünə görə əsas fondlardan istifadəni
 əmək resurslarından səmərəli istifadə yollarını

371 Hesabat dövründə daxil olmuş əsas vəsaitlərin ilin sonuna əsas vəsaitlərin dəyərində nisbəti hansı əmsalı xarakterizə edir?

- əsas vəsaitlərin dövriyyədən çıxması
 fondtutumu;
 fondverimi;
 fondların rentabelliği;
 əsas vəsaitlərin daxil olması;

372 Dövriyyədən çıxarılmış əsas vəsaitlərin dəyərində ilin əvvəlinə əsas vəsaitlərin dəyərində nisbəti hansı əmsalı xarakterizə edir?

- əsas vəsaitlərin dövriyyədən çıxması.
 fondtutumu;
 fondverimi;
 fondların rentabelliği;
 əsas vəsaitlərin daxil olması;

373 Hesabat ilində daxil olmuş və çıxmış əsas vəsaitlərin dəyərləri üzrə fərqin ilin əvvəlinə əsas vəsaitlərin dəyərində nisbəti hansı əmsalı xarakterizə edir?

- əsas vəsaitlərin dövriyyədən çıxması.

- fondtutumu;
- fondverimi;
- əsas fondların artımı;
- əsas vəsaitlərin daxil olması;

374 əsas vəsaitlərin istismarı dövründə toplanmış amortizasiyanın onların ilkin dəyərinə nisbəti hansı əmsalı xarakterizə edir?

- fondverimi;
- əsas fondların köhnəlməsi;
- əsas vəsaitlərin daxil olması;
- əsas vəsaitlərin dövriyyədən çıxması.
- fondtutumu;

375 əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin onların ilkin dəyərinə nisbəti hansı əmsalı xarakterizə edir?

- əsas vəsaitlərin dövriyyədən çıxması.
- fondverimi;
- əsas fondların köhnəlməsi;
- yararlılıq;
- əsas vəsaitlərin daxil olması;

376 İstehsal olunmuş məhsulun həcmnin əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinə nisbəti hansı əmsalı xarakterizə edir?

- əsas vəsaitlərin dövriyyədən çıxması.
- fondtutumu;
- fondverimi;
- əsas fondların köhnəlməsi;
- əsas vəsaitlərin daxil olması;

377 əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinin istehsal olunmuş məhsulun həcminə nisbəti hansı əmsalı xarakterizə edir?

- əsas vəsaitlərin dövriyyədən çıxması.
- fondtutumu;
- fondverimi;
- əsas fondların köhnəlməsi;
- əsas vəsaitlərin daxil olması;

378 Sənaye – istehsal təyinatlı əsas fondların ortaillik dəyərinin sənaye – istehsal təyinatlı heyətin sayına nisbəti hansı əmsalı xarakterizə edir?

- əsas vəsaitlərin dövriyyədən çıxması.
- fondtutumu;
- fondverimi;
- əsas fondların köhnəlməsi;
- əməyin fondla silahlanması;

379 Satışdan mənfəətin əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinə nisbəti hansı əmsalı xarakterizə edir?

- əsas vəsaitlərin rentabelliği.
- əsas fondların köhnəlməsi;
- əməyin fondla silahlanması;
- əsas vəsaitlərin dövriyyədən çıxması;

- əsas vəsaitlərin daxil olması;

380 əsas fondların bərpası əmsalı hesablanır:

- kapital qoyuluşunun işə salınmış əsas fondların dəyərində nisbəti.
 hesabat dövründə daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərinin dövrün sonuna onların dəyərində nisbəti;
 hesabat dövründə çıxmış əsas vəsaitlərin dəyərinin dövrün əvvəlinə onların dəyərində nisbəti;
 hesabat dövründə daxil olmuş əsas vəsaitlərin daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərində nisbəti;
 dövrüyyədən çıxmış əsas fondların dəyərinin daxil olmuş əsas vəsaitlərin dəyərində nisbəti;

381 Kadr axıcılığı əmsalı necə hesablanır?

- öz arzusuna və əmək intizamının pozulmasına görə işdən çıxan işçilərin sayının işçilərin ortailik sayına nisbəti kimi.
 işdən çıxan işçilərin sayının onların orta siyahı sayına nisbəti kimi;
 işdən çıxan işçilərin sayının işə qəbul olunmuş işçilərin sayına nisbəti kimi;
 işdən çıxan işçilərin sayının dövrün sonuna işçilərin sayına nisbəti kimi;
 işdən çıxan işçilərin sayının dövrün əvvəlinə işçilərin sayına nisbəti kimi;

382 əmək məhsuldarlığı göstəricisinə təsir edən birinci səviyyə amillərinə aiddir:

- işlənmiş adam-günlərin, adam- saatların miqdarı.
 işçilərin sayı, vaxt vahidi ərzində bir işçi tərəfindən görülən işlərin həcmi?
 bir işçi hesabı ilə gündəlik hasilat, qulluqçuların sayı;
 işçilərin sayı, bir işçi hesabı ilə ortagünlük hasilat;
 fəhlələrin sayı, istehsal olunmuş məhsulun həcmi;

383 əmək məhsuldarlığı göstəricisinə təsir edən ikinci səviyyə amillərinə aiddir:

- işçilərin sayı, vaxt fondu, istehsal olunmuş məhsulun həcmi, iş gününün uzunluğu;
 fəhlələrin xüsusi çəkisi, bir fəhlə hesabı ilə işlənmiş günlərin miqdarı, saatlıq hasilat, iş gününün uzunluğu;
 işçilərin sayı, ümumi məhsulun həcmi, işlənmiş günlərin miqdarı, bir işçi hesabı ilə görülən işlərin həcmi;
 fəhlələrin sayı, işlənmiş cəmi adam-gün və adam-saatların miqdarı, bir işçi hesabı ilə ortagünlük və ortailik hasilat;
 istehsal fəhlələrinin sayı, işlənmiş günlərin miqdarı, əmtəlik məhsulun həcmi.

384 əmək məhsuldarlığı göstəricisinə təsir edən üçüncü səviyyə amillərinə aiddir:

- işçilərin sayı, işlənmiş günlərin miqdarı, qeyri məhsuldar iş vaxtı sərfi, avadanlıqlardan istifadə səviyyəsi.
 idarəetmənin təşkili, maşın və avadanlıqların miqdarı, işçilərin sayı, iş gününün uzunluğu;
 müəssisənin təşkilatı strukturu, əmək məhsuldarlığı, fəhlələrin xüsusi çəkisi, işlənmiş günlərin miqdarı;
 işlərin təşkili, bir işçi hesabı ilə görülmüş işlərin həcmi, işlənmiş adam-saatların miqdarı, istehsalın strukturu;
 istehsalın təşkili, strukturu, texniki səviyyəsi;

385 Hansı amillər məhsulun əmək tutumuna təsir göstərir?

- əməyin intensivliyi, innovasiya tədbirləri, məhsulun çeşidi, qeyri məhsuldar vaxt sərfi.
 istehsalın təşkili, fəhlələrin sayı, innovasiya tədbirləri, məhsul buraxılışı üzrə iş vaxtının davamiyyəti;
 fəhlələrin xüsusi çəkisi, bir fəhlə tərəfindən işlənmiş günlərin miqdarı, məhsul istehsalı, saatlıq hasilatın həcmi;
 rejim iş vaxtı fondundan istifadə, məhsulun çeşidi, qeyri məhsuldar vaxt sərfi, əsas vəsaitlərdən istifadə səviyyəsi;
 bir işçi hesabı ilə görülən işlərin həcmi, işlənmiş günlərin miqdarı, işçilərin sayı, əməyin intensivliyi, innovasiya tədbirləri;

386 Hansı amillər əmək haqqı fondunun dəyişən hissəsinə təsir göstərir?

- istehsalın təşkili, texniki səviyyənin yüksəlməsi, udel əmək tutumu, əmək haqqı səviyyəsi;
- məhsulun həcmi, strukturu, udel əmək tutumu, əmək haqqı səviyyəsi;
- iş vaxtının uzunluğu, işçilərin sayı, əmək haqqı səviyyəsi, görülmüş işlərin həcmi;
- fəhlələrin xüsusi çəkisi, işlənmiş günlərin miqdarı, günlük hasilat, məhsulun strukturu;
- fəhlələrin sayı, işlənmiş günlərin miqdarı, bir işçi hesabı ilə hasilatın həcmi, məhsulun həcmi, strukturu.

387 Orta əmək haqqının və əmək məhsuldarlığının artım templəri arasında nisbət necə olmalıdır?

- əmək haqqının artım tempi məhsul istehsalının artım tempindən üstün olmalıdır;
- əmək haqqının artım tempi əmək məhsuldarlığının artım tempindən üstün olmalıdır;
- əmək məhsuldarlığının artım tempi əmək haqqının artım tempindən üstün olmalıdır;
- əmək haqqının artım tempi əmək məhsuldarlığının artım tempinə bərabər olmalıdır;
- məhsul istehsalının artım tempi əmək haqqının artım tempindən üstün olmalıdır.

388 Hansı amillər iş vaxtı fonduna təsir göstərir?

- fəhlələrin sayı, köməkçi fəhlələrin sayı, orta əmək haqqı, işçilərin əmək məhsuldarlığı.
- fəhlələrin sayı, qulluqçuların sayı, bir işçi hesabı ilə hasilatın həcmi;
- fəhlələrin sayı, onların orta əmək haqqı, işçilərin əmək məhsuldarlığı;
- fəhlələrin sayı, bir fəhlə hesabı ilə işlənmiş günlərin miqdarı, iş gününün uzunluğu;
- fəhlələrin sayı, əsas və köməkçi fəhlələr arasında nisbət, iş gününün uzunluğu;

389 Hansı göstərici əmək məhsuldarlığını əks etdirir?

- əməyin texniki silahlanması;
- müəyyən növ işin yerinə yetirilməsinə vaxt sərfi;
- müəyyən növ məhsul vahidinin istehsalına vaxt sərfi;
- əməyin fondla silahlanması;
- bir işçi hesabı ilə orta illik məhsul istehsalı.

390 Hansı fərdi göstərici əmək məhsuldarlığını əks etdirir?

- bir işçi hesabı ilə orta illik məhsul istehsalı.
- müəyyən növ məhsul vahidinin istehsalına vaxt sərfi;
- müəyyən növ işin yerinə yetirilməsinə vaxt sərfi;
- əməyin fondla silahlanması;
- əməyin texniki silahlanması;

391 Bir işçi hesabı ilə orta illik hasilata təsir edən ekstensiv amillər hansılardır?

- il ərzində işlənmiş saatların miqdarı, iş stajı, işçilərin ixtisas səviyyəsi, qeyri məhsuldar vaxt sərfi.
- işlənmiş günlərin miqdarı, işçilərin ixtisas səviyyəsi, texnikanın progressivliyi, iş stajı;
- işçilərin ixtisas səviyyəsi, texnika və texnologiyanın progressivliyi, istehsalın təşkilatı səviyyəsi, idarəetmənin səviyyəsi;
- bir fəhlə hesabı ilə işlənmiş günlərin miqdarı, iş günü-nün uzunluğu, növbədaxili vaxtdan istifadə;
- bir fəhlə hesabı ilə işlənmiş günlərin miqdarı, iş günü-nün uzunluğu, işçilərin ixtisas səviyyəsi, texnika və texnologiyanın progressivliyi;

392 Bir işçi hesabı ilə orta illik hasilata təsir edən intensiv amillər hansılardır?

- bir fəhlə hesabı ilə işlənmiş günlərin miqdarı, iş günü-nün uzunluğu, növbədaxili vaxtdan istifadə;
- bir fəhlə hesabı ilə işlənmiş günlərin miqdarı, iş günü-nün uzunluğu, işçilərin ixtisas səviyyəsi, texnika və texnologiyanın progressivliyi;
- il ərzində işlənmiş saatların miqdarı, iş stajı, işçilərin ixtisas səviyyəsi, qeyri məhsuldar vaxt sərfi.
- işlənmiş günlərin miqdarı, işçilərin ixtisas səviyyəsi, texnikanın progressivliyi, iş stajı;

- işçilərin ixtisas səviyyəsi, texnika və texnologiyanın progressivliyi, istehsalın təşkilatı səviyyəsi, idarəetmənin səviyyəsi;

393 Düzəliş əmsalı (dəyişən xərc əmsalı) əks etdirir:

- ümumi əmək haqqı fondunda dəyişən əmək haqqının payını
 məhsulun maya dəyərində material xərclərinin payını;
 məhsulun maya dəyərində əmək haqqının xərclərinin payını;
 ümumi əmək haqqı fondunda daimi əmək haqqının payını;
 ümumi əmək haqqının dəyişməsinə;

394 Dəyişən xərc əmsalı əks etdirir:

- plan və ötən ilin əmək haqqı fondları arasında fərqi.
 plan və faktiki əmək haqqı fondları arasında fərqi;
 faktiki və plan əmək haqqı fondları arasında fərqi;
 faktiki və mümkün əmək haqqı fondları arasında fərqi;
 mümkün və faktiki əmək haqqı fondları arasında fərqi;

395 əmək haqqı fonduna daxildir:

- əmək haqqının əsas və dəyişən hissəsi.
 müstəqim və qeyri müstəqim əmək haqqı;
 əsas və əlavə əmək haqqı;
 daimi və dəyişən əmək haqqı;
 müstəqim və dəyişən əmək haqqı;

396 əmək haqqının dəyişən hissəsinə aiddir;

- məzuniyyət xərcləri, fəhlə və qulluqçulara verilən mükafat, bütün növ əlavələr.
 götürə iş qaydasında fəhlələrin əmək haqqı, fəhlələrin mükafatlandırılması;
 vaxta görə fəhlələrin, qulluqçuların əmək haqqı;
 bütün növ əlavələr, əsas fəhlələrin əmək haqqı, onlara verilən mükafat;
 idarəetmə heyyyətinin əmək haqqı, sanatoriya işçilərinin əmək haqqı;

397 əmək haqqının daimi hissəsinə aiddir;

- məzuniyyət xərcləri, fəhlə və qulluqçulara verilən mükafat, bütün növ əlavələr.
 götürə iş qaydasında fəhlələrin əmək haqqı, fəhlələrin mükafatlandırılması;
 vaxta görə fəhlələrin, qulluqçuların əmək haqqı;
 bütün növ əlavələr, əsas fəhlələrin əmək haqqı, onlara verilən mükafat;
 idarəetmə heyyyətinin əmək haqqı, sanatoriya işçilərinin əmək haqqı;

398 Hansı amillər əmək haqqının daimi hissəsinə təsir göstərir?

- məhsulun həcmi, fəhlələrin orta siyahı sayı.
 il ərzində işlənmiş günlərin miqdarı, bir işçi hesabı ilə ortaillik məhsul istehsalı;
 bir işçi hesabı ilə ortaillik məhsul istehsalı, əsas fəhlələrin xüsusi çəkisi;
 işçilərin orta siyahı sayı, onların orta əmək haqqı;
 məhsulun həcmi, onun strukturu, məmulatın udul əmək tutumu, orta saatlıq əmək haqqı;

399 Hansı amillər əmək haqqının dəyişən hissəsinə təsir göstərir?

- məhsulun həcmi, fəhlələrin orta siyahı sayı.
 il ərzində işlənmiş günlərin miqdarı, bir işçi hesabı ilə ortaillik məhsul istehsalı;
 bir işçi hesabı ilə ortaillik məhsul istehsalı, əsas fəhlələrin xüsusi çəkisi;

- işçilərin orta siyahı sayı, onların orta əmək haqqı;
- məhsulun həcmi, strukturu, məhsul vahidinin əmək tutumu, orta saatlıq əmək haqqı;

400 Bir işçi hesabı ilə orta əmək haqqının dəyişməsi xarakterizə olunur:

- onun indeksi ilə.
- dəyişmə əmsalı ilə;
- artım dinamikası ilə;
- atım faizi ilə;
- mütləq kənarlaşma ilə;

401 İşçilərin orta əmək haqqı indeksi necə hesablanır?

- bir işçi hesabı ilə orta əmək haqqı ilə əmək məhsuldarlığının hasilı kimi.
- hesabat və bazis dövrünün orta əmək haqqının nisbəti kimi;
- bazis və hesabat dövrünün orta əmək haqqının nisbəti kimi;
- hesabat və bazis dövrünün orta əmək məhsuldarlığının nisbəti kimi;
- bazis və hesabat dövrünün orta əmək məhsuldarlığının nisbəti kimi;

402 əmək ehtiyatlarından istifadənin təhlilinin əsas vəzifələri hansılardır?

- məhsulların saxlanması, qablaşdırılması və satışı ilə əlaqədar əmək məsrəflərinin azaldılmasını təmin etmək;
- müəssisənin işçi qüvvəsi ilə təmin orlunmasının, iş vaxtından istifadənin və əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi;
- məhsul istehsalını artırmaq məqsədilə əmək ehtiyatları ilə təmin olunmanı yaxşılaşdırmaq
- işçilərin ixtisas dərəcələrinin artırılması üzrə tədbirlər hazırlamaq;
- məhsulun maya dəyəri tərkibində əmək ehtiyatları ilə əlaqədar xərcləri azaltmaq üçün tədbirlər görmək;

403 əmək ehtiyatlarından istifadənin təhlilinin əsas informasiya mənbələri hansılardır?

- əmək ehtiyatları ilə əlaqədar iqtisadi ədəbiyyatlar
- istehsal və idarəetmə heyəti arasında keçirilən sorğu məlumatları;
- kütləvi informasiya materialları;
- əsas və köməkçi istehsal heyətinin şikayət ərizələri və raportları;
- mühasibat, operativ və statistik uçot məlumatları, kadr-lar şöbəsinin məlumatları;

404 Müəssisənin işçi qüvvəsilə təmin olunması necə müəyyən olunur?

- əsas və köməkçi istehsalat işçilərinin sayını cəmi işçilərin sayı ilə müqayisə etməklə.
- ayrı-ayrı peşə və ixtisas dərəcələri üzrə işçilərin faktiki və tələb olunan sayını müqayisə etməklə;
- faiz ifadəsində bütün kateqoriya işçilərin məcmu sayını onların plan sayına bölməklə;
- əsas istehsal fəhlələrinin faktiki və plan sayını müqayisə etməklə;
- inzibati idarəetmə və köməkçi istehsal heyətinin sayının cəmi işçilərin sayına nisbəti kimi;

405 Müəssisənin istehsal-texniki heyətinin ixtisas dərəcələrinin dəyişməsi məhsul istehsalına necə təsir edir?

- IV və V dərəcəli fəhlələrin xüsusi çəkisi çox olduqda istehsala müsbət təsir göstərir;
- ümumi işçilərin tərkibində mühəndis texniki işçilərin xüsusi çəkisi çox olduqda müsbət təsir göstərir;
- istehsal-texniki heyətin tərkibində I-II dərəcəli fəhlələrin xüsusi çəkisi çox olduqda istehsalın həcminə müsbət təsir edir.
- III dərəcəli fəhlələrin xüsusi çəkisi çox olduqda istehsala müsbət təsir edir;
- VI dərəcəli fəhlələrin xüsusi çəkisi çox olduqda istehsalın həcminə müsbət təsir göstərir;

406 İşçilərin tərkibinin dəyişməsi məhsul istehsalına necə təsir göstərir?

- əsas istehsal fəhlələrinin sayının çox olması müsbət təsir göstərir;
- işçilərin tərkibində şagirdlərin sayının çox olması müsbət təsir göstərir;
- inzibati işçilərin sayının çox olması müsbət təsir göstərir;
- mühasibat işçilərinin sayının çox olması müsbət təsir göstərir;
- texniki və köməkçi istehsal işçilərinin sayının çox olması müsbət təsir göstərir;

407 əsas və köməkçi fəhlələr arasındakı nisbətə dəyişməsinin məhsul istehsalına necə təsir göstərir?

- əsas və köməkçi istehsal fəhlələrinin nisbəti 45%-55% olduqda müsbət;
- əsas və köməkçi fəhlələr arasında nisbət 50% olduqda müsbət;
- əsas istehsal fəhlələrinin xüsusi çəkisi 55% olduqda müsbət;
- əsas istehsal fəhlələrinin xüsusi çəkisi 60%, köməkçi fəhlələrin xüsusi çəkisi 40% olduqda müsbət;
- əsas və köməkçi istehsal fəhlələrinin nisbəti 70%-30% olduqda müsbət;

408 İş vaxtı fondundan istifadə necə müəyyən olunur?

- işçilərin işə çıxdığı günlərin sayına görə;
- hər iş gününə, iş saatına düşən məhsulun həcminə görə;
- hər iş gününə, iş saatına düşən mənfəətin həcminə görə;
- hər iş gününə, iş saatına düşən məhsul satışının həcminə görə;
- hər iş gününə, iş saatına düşən əmək haqqına görə;

409 İş vaxtı fondundan istifadənin məhsul istehsalına təsiri necə hesablanır?

- real iş günlərinin faktiki və plan miqdarı arasındakı fərqin plan üzrə günlük məhsul istehsalının miqdarına hasili kimi;
- xəstəliyə görə işə çıxılmayan günlərin sayının bir günlük məhsul istehsalına hasili kimi;
- məzuniyyətdə olan günlərin miqdarının günlük məhsul istehsalına hasili kimi;
- ümumi məhsulun miqdarının nominal iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;
- əmtəəlik məhsulun miqdarının real iş vaxtı fonduna nisbəti kimi.

410 Günlük boşdayanmaların məhsul istehsalına təsiri necə hesablanır?

- istehsalatda qəzaların baş verməsi ilə bağlı boşdayanılan günlərin miqdarının günlük məhsul istehsalına hasili kimi;
- bayram və istirahət günlərinin sayının günlük məhsulun miqdarına hasili kimi;
- gün hesabı ilə boş dayanmaların günlük məhsul istehsalının plan həcminə hasili kimi;
- müdiriyyətin göstərişi ilə müəyyən yığınaq və tədbirlərin keçirilməsi ilə əlaqədar boşdayanılan saatların miqdarının saatlıq məhsul istehsalına hasili kimi;
- elektrik xəttində nasazlıqla bağlı boşdayanılan günlərin miqdarının günlük məhsul həcminə hasili kimi.

411 əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- məhsulun həcmninə fəhlələrin sayına nisbəti kimi.
- məhsul istehsalın faktiki və plan həcmninə nisbəti kimi;
- məhsulun həcmninə mühəndis işçilərin sayına nisbəti kimi;
- məhsulun həcmninə inzibati işçilərin sayına nisbəti kimi;
- məhsulun həcmninə inzibati idarə və köməkçi istehsal heyətinin sayına nisbəti kimi;

412 Məhsulun əməktutumu necə hesablanır?

- məhsul vahidinin və ya hər min manatlıq məhsula düşən əmək haqqı məbləği kimi.
- əmək haqqı xərclərinin istehsal olunmuş məhsulun həcmisinə nisbəti kimi;
- İşlənmiş adam günlərin (saatların) miqdarının istehsal olunan məhsulun miqdarına nisbəti kimi;
- İşlənmiş adam günlərin (saatların) miqdarının istehsal olunan məhsulun dəyərinə nisbəti kimi;
- hər min manatlıq məhsula düşən işçilərin sayı kimi;

413 əmək amillərinin təsirini hesablamaq üçün istifadə olunan əsas göstəricilər hansılardır?

- ümumi məhsulun həcmi, inzibati idarə heyətinin, gözətçilərin, sürücülərin sayı, onların işlədiyi günlərinin miqdarı;
- ümumi məhsulun həcmi, əsas və köməkçi istehsalat fəhlələrinin sayı, yaş qrupu, ixtisas dərəcəsi;
- işçilərin sayı, strukturu, ümumi məhsulun həcmi, iş günlərinin sayı, əmək haqqı fondu;
- əmtəlik məhsulun həcmi, mühəndis texniki işçilərin sayı, onların iş günlərinin miqdarı;
- məhsulun həcmi, istehsalat fəhlələrinin sayı, onların işlədiyi günlərin sayı, iş gününün uzunluğu, saatlıq hasilat.

414 İstehsal prosesində iştirak xarakterinə görə fəhlələr aşağıdakı qrupa bölünür:

- fəhlə və qulluqçu;
- aktiv və passiv;
- əsas və köməkçi;
- yüksək və aşağı ixtisaslı;
- daxil olan və işdən çıxan.

415 Fəhlələrin keyfiyyət tərkibi nə ilə səciyyələnir?

- əmək haqqının məbləği, ixtisas, milliyyəti, mühəndislərin sayı.
- əsas fəhlələrin, qulluqçuların və köməkçi fəhlələrin sayı ilə;
- heyətin sayı, ixtisas səviyyəsi, yaşı və cinsi ilə;
- əmək məhsuldarlığı, yaşı və köməkçi fəhlələrin sayı ilə;
- ümumtəhsil, peşə-ixtisas dərəcəsi, staj, yaş;

416 İşçilərin kəmiyyət tərkibi nə ilə səciyyələnir?

- ümumtəhsil, peşə-ixtisas dərəcəsi, staj, yaş;
- heyətin sayı, ixtisas səviyyəsi, yaşı və cinsi ilə;
- əsas fəhlələrin, qulluqçuların və köməkçi fəhlələrin sayı ilə;
- əmək məhsuldarlığı, yaşı və köməkçi fəhlələrin sayı ilə;
- əmək haqqının məbləği, ixtisas, milliyyəti, mühəndislərin sayı.

417 İşçi kadrlarına tələbat necə müəyyən olunur?

- işin əməktutumu, materialtutumu, əmək məhsuldarlığı səviyyəsi üzrə;
- işin əməktutumu, fondla silahlanma, maşınlara xidmət norması əsasında iş yerləri üzrə;
- işin əməktutumu, hasilat norması, maşınlara xidmət norması əsasında iş yerləri üzrə;
- işin əməktutumu, materialtutumu, fondtutumu üzrə;
- hasilat norması, əmək məhsuldarlığı, maşınlara xidmət üzrə

418 İş vaxtından istifadə səviyyəsinə hansı amillər təsir edir?

- işçilərin sayı, işlənmiş adam-günlərin miqdarı, təqvim iş vaxtı fondu.
- işçilərin sayı, işlənmiş günlərin miqdarı, iş gününün uzunluğu;
- işçilər tərəfindən işlənmiş adam-günlərin miqdarı, bir fəhlə tərəfindən işlənmiş saatların miqdarı;
- işlənmiş günlərin miqdarı, işçilər tərəfindən işlənmiş adam-günlərin miqdarı, rejim iş vaxtı fondu;
- bir fəhlə hesabı ilə işlənmiş günlərin, adam-günlərin, işlənmiş saatların miqdarı, iş gününün uzunluğu;

419 Hansı göstərici işçi qüvvəsindən istifadənin intensivliyini səciyyələndirir?

- fəhlələrin sayı, bir işçi hesabı ilə ortagünlük məhsul istehsalı;
- işçilərin sayı, bir işçi hesabı ilə ortasaatlıq məhsul istehsalı.
- işlənmiş adam-saatların miqdarı, məcmu məhsul istehsalı, əməktutumu;
- bir fəhlə hesabı ilə ortailik, ortagünlük, orta saatlıq hasilat;

- bir işçi hesabı ilə ortaillik məhsul istehsalı, işçilərin sayı;

420 İşçi qüvvəsindən istifadənin intensivliyini səciyyələndirən ümumi göstəricilər hansılardır?

- il ərzində məhsul satışının həcmi;
 il ərzində dəyər ifadəsində məcmu məhsul buraxılışı;
 il ərzində natural ifadədə ayrı-ayrı növ məhsul buraxılışı;
 il ərzində dəyər ifadəsində ayrı-ayrı növ məhsul buraxılışı;
 1 adam-saat hesabı ilə natural ifadədə məhsul buraxılışı;

421 Fəhlə qrupu üzrə iş yerlərindən istifadə əmsalı necə hesablanır?

- ilin sonuna fəhlələrin sayının dövrün əvvəlinə iş yerlərinin sayına nisbəti kimi.
 heyətin sayının orta illik iş yerlərinin sayına nisbəti kimi;
 fəhlələrin ortaillik sayının onların orta illik iş yerlərinin sayına nisbəti kimi;
 fəhlələrin ilin əvvəlinə sayının onların ilin sonuna sayına nisbəti kimi;
 orta illik iş yerlərinin sayının heyətin sayına nisbəti kimi;

422 Qulluqçular üzrə iş yerlərindən istifadə əmsalı necə hesablanır?

- ilin sonuna qulluqçuların sayının dövrün əvvəlinə iş yerlərinin sayına nisbəti kimi.
 qulluqçuların ilin əvvəlinə sayının onların ilin sonuna sayına nisbəti kimi;
 qulluqçular üzrə iş yerlərinin sayının onların sayına nisbəti kimi;
 qulluqçuların ortaillik sayının onların orta illik iş yerlərinin sayına nisbəti kimi;
 heyətin sayının ümumi iş yerlərinin sayına nisbəti kimi;

423 İşçi qəbulu üzrə dövriyyə əmsalı necə hesablanır?

- işə qəbul olunan işçilərin sayının işə qəbul olunan fəhlələrin sayına nisbəti kimi.
 işə qəbul olunan işçilərin sayının onların orta siyahı sayına nisbəti kimi;
 işə qəbul olunan işçilərin sayının işdən çıxanların sayına nisbəti kimi;
 işə qəbul olunan işçilərin sayının dövrün sonuna işçilərin sayına nisbəti kimi;
 işə qəbul olunan işçilərin sayının dövrün əvvəlinə işçilərin sayına nisbəti kimi;

424 İşdən çıxma əmsalı necə hesablanır?

- işdən çıxan işçilərin sayının işə işdən çıxan fəhlələrin sayına nisbəti kimi.
 işdən çıxan işçilərin sayının onların orta siyahı sayına nisbəti kimi;
 işdən çıxan işçilərin sayının işə qəbul olunmuş işçilərin sayına nisbəti kimi;
 işdən çıxan işçilərin sayının dövrün sonuna işçilərin sayına nisbəti kimi;
 işdən çıxan işçilərin sayının dövrün əvvəlinə işçilərin sayına nisbəti kimi;

425 Müəssisənin işçi heyəti necə qruplaşdırılır?

- fəhlə, mühəndis-texniki, sənaye-istehsal.
 sənaye-istehsal və qeyri sənaye;
 fəhlə, qulluqçu, sənaye-istehsal;
 fəhlə, mühafizə xidməti işçiləri, qeyri sənaye-istehsal;
 fəhlə, mühəndis-texniki, qeyri-sənaye;

426 İşçi qüvvəsindən istifadənin intensivliyini səciyyələndirən köməkçi göstəricilər hansılardır?

- il ərzində ayrı-ayrı növ məhsul buraxılışı.
 il ərzində istehsal olunmuş əmtəəlik məhsulun həcmi;
 vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilmiş işlərin həcmi;
 il ərzində istehsal olunmuş ümumi məhsulun həcmi;

- il ərzində satılmış məhsulun həcmi;

427 Orta tərif dərəcəsi göstəricisi nə zaman istifadə olunur.

- İş günlərinin sayı hesablananda
 İş vaxtının miqdarı müəyyən olunanda
 Hasilat norması yerinə yetiriləndə
 Fəhlələrin ixtisas dərəcəsi ümumi qiymətləndiriləndə
 Məzuniyyətə gedərkən məzuniyyət haqqı hesablananda

428 İşçilərin xarici dövriyyəsi əmsalı nə zaman hesablanır ?

- Statdankənar işçilərə əlavə əmək haqqı ödənildikdə
 İşçilərin xarici ölkələrə ezamiyyəti zamanı
 İşçinin işə qəbulu və işdən azad edilməsi zamanı
 İş vaxtının uzunluğu hesablananda
 İşdən əlavə əmək haqqı ödənildikdə

429 İşçi qüvvəsinin daxili dövriyyəsi nədir ?

- İşçilərin bir şöbə daxilində yerdəyişməsi
 İstehsalda çalışan işçilərin işdən çıxması
 Köməkçi istehsalda çalışan işçilərin işdən çıxması
 Mühafizə işçilərinin işə qəbulu və çıxması
 İşçilərin sənaye istehsal heyətinin bir qrupundan digərinə keçirilməsi

430 İş qüvvəsinin hərəkətini əks etdirən mütləq göstəricilər hansılardır?

- Təhsilə ezam olunmuş işçilərin sayı
 Qəbul edilən işçilərin sayı , bir kateqoriyadan digərinə keçən işçilərin sayı, işdən azad edilmiş işçilərin sayı
 Bir qrupdan digərinə keçən işçilərin sayı
 Bir sahədən digərinə keçən işçilərin sayı
 Məzuniyyətə gedən işçilərin sayı

431 Texnologiyanın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması hesabına istehsalın həcmiminin artmasına kömək edən amillər :

- iş yerlərinin mexanikləşdirilməsi
 əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması
 texnologiya, əməyin və istehsalın yaxşılaşdırılması
 yeni texnologiyanın tətbiqi
 işçilərin fondla silahlanması

432 Qeyri-sənaye heyətinə hansı işçilər aiddir ?

- Texniklər, elektrikçilər
 düzgün cavab yoxdur
 Müəssisənin əsas istehsalında çalışan fəhlələr
 Səx işçiləri mühəndislər
 Köməkçilər, qulluqçular

433 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə təsir edən amillər :

- İstehsalın yeni texnika, texnologiya və mexanikləşmə səviyyəsinin artırılması
 Fəhlələrin və qulluqçuların sayının dəyişdirilməsi
 İdarəedici heyətin artırılması

- işçilərin ixtisas səviyyəsinin artırılması
- İşçilərin azaldılması

434 Müəssisənin işçi qüvvəsindən istifadənin təhlili hansı göstəricidən başlar ?

- işçilərin tərkibi və sayı
- əsas təhsildə çalışan işçilərin sayı
- müəssisənin əmək resursları ilə təmin olunması
- işçi axını və hərəkəti
- işçilərin fondla silahlanması

435 Müəssisədə qulluqçuların sayı neçə təyin edilir ?

- Köməkçi istehsalda və təsərrüfatda çalışan qulluqçuların sayına görə
- Ümumi işçilərin tərkibində qulluqçuların sayı ilə müəyyən olunur
- İdarəedici heyətdəki işçilərin sayı ilə
- Müəssisənin təşkilat strukturuna və idarəetmə funksiyalarını təmin etmək üçün tələb olunan səmərəli sayına görə
- Ali təhsilli mütəxəssislərin sayı ilə müəyyən olunur

436 əmək resurslarının artırılması hesabına məhsul istehsalının həcmünün artırılmasına təsir edən amillər

- əmək haqqının artırılması
- İşçilərin sayı
- İş vaxtının uzunluğu
- əlavə iş yerləri və orta illik hasilat
- məhsuldarlıq

437 Müəssisənin işçi heyəti hansı qruplara bölünür .

- əsas istehsal heyəti qeyri əsas istehsal heyəti
- Müəssisənin müdiri
- Kadrlar şöbəsinin müdiri
- Köməkçi təsərrüfatın işçiləri
- Mühəsibatlığın işçiləri

438 Müəssisənin əsas istehsal heyəti dedikdə hansı işçilər başa düşülür ?

- Xidmət və mühafizə işçiləri
- İdarəedici heyət
- Maliyyə şöbəsinin işçiləri
- Əsas istehsalda çalışan işçilər
- Anbarda çalışan işçilər

439 Müəssisənin işçi qüvvəsindən potensial və kinetik xarakteristikası dedikdə nə başa düşülür ?

- İşçilərin yaş fərqi
- İşçilərin sayı
- İşçilərin tərkibi, quruluşu
- İşçilərin ixtisas səviyyəsi
- İşçilərin hərəkəti və axını

440 İş qüvvəsinin hərəkətinin nisbi göstəriciləri hansılardır ?

- İşçilərin qəbulu, azad edilməsi və sabitliyi

- İş vaxtının azaldılması
- İş günlərinin sayı
- İş yerlərinin artırılması
- İşçilərin məzuniyyətə buraxılması

441 Məhsulun satış qiyməti ilə ümumi həcmnin işçilərin orta siyahı sayına olan nisbəti hansı göstəricini verir :

- əmək məhsuldarlığını
- Satışın ümumi həcmi
- İşçilərin orta siyahı sayını
- əmək tutumunu
- əməyin ödənilməsi

442 əmək məhsuldarlığını xarakterizə edən göstəricilər hansılardır

- İşçilərin ixtisası, təhsili və dərəcələri
- İşçilərin işə qəbulu, çıxması
- İşçilərin boş dayanmaması və zay məhsul istehsal etməsi
- İşçilərin orta illik orta saatlıq və orta günlük istehsalı
- İşçilərin hasilat normaları

443 İşçilərin ümumi siyahı sayının hesabat dövründə işçilərin siyahı sayına nisbəti hansı əmsalı verir :

- İşçilərin axını əmsalı
- İşçilərin ümumi sayı
- İşçilərin işə qəbulu əmsalı
- İşçilərin işdən çıxma əmsalı
- İşçilərin sabitliyi əmsalı

444 Müəssisədə işdən çıxan işçilərin sayının, həmin dövrdə işçilərin orta siyahı sayına olan nisbəti hansı əmsalı hesablamağa kömək edir ?

- İşçilərin tərkibini]
- İşçilərin hesabat dövründə sayını
- İşçilərin işdən çıxma əmsalını
- İşçilərin hərəkəti əmsalını
- İşçilərin azalması əmsalını

445 əmək tutumu nəyi xarakterizə edir

- Məhsul istehsalına iş vaxtı sərfini
- Əməyin silahlanmasını
- Əməyin təşkilini
- Məhsulun keyfiyyətini
- əməyin ödənilməsi səviyyəsini

446 Məhsulun əmək tutumu ilə istehsal arasındakı asılılıq neçə qiymətləndirilir

- Əmək tutumu ilə istehsal bir birinə bərabərdir
- İstehsal artdıqca, əmək tutumu da artır
- İstehsal azaldıqca , əmək tutumu azalır
- İstehsalda əmək tutumu azaldıqca, istehsal artır, əmək tutumu azaldıqda istehsal artır
- Əmək tutumu artdıqca istehsal azalır

447 Təklifin qiymət elastikliyi əmsalı necə hesablanır?

- məhsula tələbin faiz kəmiyyətinin əmtəlik məhsul istehsalının dəyişməsi faizinə nisbəti kimi.
- məhsula tələbin faiz kəmiyyətinin məhsula qiymətin dəyişməsinin faiz kəmiyyətinə nisbəti kimi;
- məhsula qiymətin dəyişməsi faizinin maya dəyərinin dəyişməsi faizinə nisbəti kimi;
- məhsula tələbin faiz kəmiyyətinin istehsalın ümumi həcmının dəyişməsi faizinə nisbəti kimi;
- məhsula qiymətin dəyişməsi faizinin əmtəlik məhsul istehsalının dəyişməsi faizinə nisbəti kimi;

448 əhalinin alıcılıq qabiliyyəti aşağıdakı göstəricilərin təhlili vasitəsilə qiymətləndirilir:

- rəqabətin inkişafı səviyyəsi, ətraf mühit, bazarda təsərrüfat subyektlərinin davranışı.
- hazır məhsul qalığının səviyyəsi, onların dinamikası, mal dövriyyəsi;
- qiymətin səviyyəsi, əmək haqqının səviyyəsi;
- malların daxil olması mənbələri, ölkə və idxal mallarının nisbəti;
- əsas mal göndərənlər üzrə satış bazarının segmentləşdirilməsi;

449 Tələbə aşağıdakı amillər təsir göstərir:

- buraxılmış məhsulun keyfiyyəti, rəqabətə davamlılığı.
- istehsalın həcmi, daxili dövriyyənin həcmi, xarici ticarət göstəriciləri;
- istehlakın həcmi, alıcılıq qabiliyyəti, istehlak tələbi ;
- məhsulun yeniləşməsi sürəti kapital qoyuluşlarının həcmi və dinamikası;
- istehsal gücünün həcmi və onun yüklənməsi dərəcəsi, istehsal avadanlıqlarına sifarişlərin axını;

450 Təklifin təhlili üçün aşağıdakı göstəricilərdən istifadə olunur:

- müəssisənin istehsal gücü və onun yüklənməsi dərəcəsi.
- istehsal vasitələri, istehlak malları, xidmət bazarının tutumu;
- mal dövriyyəsinə xidmət, bazarın istehsalçılar, əsas və müxtəlif satıcılar arasında bölüşdürülməsi;
- bazarın regional strukturu, sabitliyi və dövrürlüyü;
- çeşid dəyişikliyi dərəcəsi, yeni malların əhəmiyyəti, onların texniki – iqtisadi göstəriciləri;

451 Bazarın potensialının təhlilində istifadə olunan göstəricilərə daxildir:

- məhsul istehsalının fasiləsizliyini şərtləndirən əmək əşyaları və əmək vasitələri.
- tələb və təklifi şərtləndirən istehsal və istehlak qüvvələrinin nisbəti;
- sövdələşmələrin miqdarı və həcmi, onların dinamikası;
- bazarın inhisarlaşmasının miqyası və rəqabət səviyyəsi;
- marketing qərarının qəbul edilməsi riski və təsadüfi bazar tərəddüdləri;

452 Qiymət elastikliyi əmsalı 1- dən çox olduqda:

- təklif elastikdir.
- tələb zəif elastikdir;
- təklif elastik deyil;
- təklif mütləq elastik deyil;
- tələbin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir;

453 Qiymət elastikliyi əmsalı 1-dən aşağı olduqda:

- tələb zəif elastikdir.
- təklif elastikdir;
- təklif elastik deyil ;
- təklif mütləq elastik deyil;
- təklifin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir;

454 Qiymət elastikliyi əmsalı sıfıra bərabər olduqda:

- tələb zəif elastikdir.
- təklif elastikdir;
- təklif elastik deyil;
- təklif mütləq elastik deyil ;
- tələbin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir;

455 Qiymət elastikliyi əmsalı 1- ə bərabər olduqda:

- tələb zəif elastikdir.
- təklif elastikdir;
- təklif elastik deyil;
- təklif mütləq elastik deyil;
- təklifin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir ;

456 Gəlir üzrə təklifin elastikliyi əmsalı 1-dən böyük olduqda:

- tələb zəif elastikdir.
- təklif elastik deyil;
- təklif elastikdir;
- təklif mütləq elastik deyil;
- təklifin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir;

457 Gəlir üzrə təklifin effektivliyi əmsalı 1-dən az olduqda:

- təklif elastikdir;
- təklif elastik deyil ;
- təklif mütləq elastik deyil;
- təklifin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir;
- tələb zəif elastikdir.

458 Gəlir üzrə təklifin elastikliyi əmsalı sıfıra bərabər olduqda:

- tələb zəif elastikdir.
- təklif elastikdir;
- təklif elastik deyil;
- təklif mütləq elastik deyil;
- tələbin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir;

459 Gəlir üzrə təklifin effektivliyi əmsalı sıfıra bərabər olduqda:

- tələb zəif elastikdir.
- təklif elastikdir;
- təklif elastik deyil;
- təklif mütləq elastik deyil ;
- təklifin artım sürəti qiymətin aşağı düşməsi sürətinə bərabərdir;

460 əsas vəsaitlərin istifadəsi aşağıdakılara aiddir :

- iqtisadi təhlil ehtiyatlarına
- iqtisadi təhlil subyektlərinə
- iqtisadi təhlil üsullarına
- iqtisadi təhlil obyektlərinə
- iqtisadi təhlil amillərinə

461 İqtisadi təhlilin prinsiplərinə aşağıdakılar aiddir :

- münasiblik
- retrospektivlik
- dəyər qiyməti
- təsirli olmalıdır
- həqiqiqlik

462 İqtisadi təhlildə operativlik prinsipi aşağıdakını ifadə edir :

- hər bir tədqiq olunan obyekt öz arasında və xarici mühit ilə bağlı elementlərdən ibarət olan mürəkkəb sistem kimi qiymətləndirilir]
- təhlil, vaxtlı - vaxtında nöqsanları aşkar edərək və bu haqda müəssisənin rəhbərliyinə məlumat verərək, aktiv olaraq istehsalat gedişinə təsir etməlidir
- tez və dəqiq təhlili aparmaq, idarə qərarlarını qəbul etmək və onları həyata keçirmək bacarığı
- konkret müəssisədə iqtisadi təhlilin keçirilməsi üçün xərclər çoxqat effekt verməlidir
- o, idrak nəzəriyyəsi müddəalarına əsaslanmalıdır, istehsalat inkişafının iqtisadi qanun tələblərini nəzərə almalıdır

463 İqtisadi təhlildə sistemlik prinsipi aşağıdakını ifadə edir :

- o, idrak nəzəriyyəsi müddəalarına əsaslanmalıdır, istehsalat inkişafının iqtisadi qanun tələblərini nəzərə almalıdır
- təhlil, vaxtlı - vaxtında nöqsanları aşkar edərək və bu haqda müəssisənin rəhbərliyinə məlumat verərək, aktiv olaraq istehsalat gedişinə təsir etməlidir
- tez və dəqiq təhlili aparmaq, idarə qərarlarını qəbul etmək və onları həyata keçirmək bacarığı
- konkret müəssisədə iqtisadi təhlilin keçirilməsi üçün xərclər çoxqat effekt verməlidir
- hər bir tədqiq olunan obyekt öz arasında və xarici mühit ilə bağlı elementlərdən ibarət olan mürəkkəb sistem kimi qiymətləndirilir

464 İqtisadi təhlildə elmlilik prinsipi aşağıdakını ifadə edir :

- o idrak nəzəriyyəsi müddəalarına əsaslanmalıdır, istehsalat inkişafının iqtisadi qanun tələblərini nəzərə almalıdır
- təhlil, vaxtlı - vaxtında nöqsanları
- tez və dəqiq təhlili aparmaq, idarə qərarlarını qəbul etmək və onları həyata keçirmək bacarığı
- konkret müəssisədə iqtisadi təhlilin keçirilməsi aşkar edərək və bu haqda müəssisənin rəhbərliyinə məlumat verərək, aktiv olaraq istehsalat gedişinə təsir etməlidir üçün xərclər çoxqat effekt verməlidir
- hər bir tədqiq olunan obyekt öz arasında və xarici mühit ilə bağlı elementlərdən ibarət olan mürəkkəb sistem kimi qiymətləndirilir

465 Məhsulun istehsalı və satışı aşağıdakılara aiddir :

- iqtisadi təhlil ehtiyatlarına
- iqtisadi təhlil subyektlərinə
- iqtisadi təhlil üsullarına
- iqtisadi təhlil obyektlərinə
- iqtisadi təhlil amillərinə

466 İqtisadi təhlilin vəzifələrindən biri aşağıdakıdır :

- əmək, maddi və maliyyə vəsaitlərin istifadə olunmasına nəzarət
- yeni bilik sahələrin müstəqil elmə ayrılması
- təsərrüfat proseslərin tədqiq olunmasında induksiya və deduksiya metodlarının istifadə olunması
- müəssisənin maliyyə (mühasibat) hesabatının tərtib olunması
- müəssisədə istehsal - satış proseslərinin idarə olunması

467 İqtisadi təhlil prinsiplərin sırasına aşağıdakı aiddir :

- dövlət yanaşması
- retrospektivlik
- dəyər qiyməti
- münasiblik
- etibarlılıq

468 Uçot və hesabatın məlumatlarına görə biznes - planların yerinə yetirilməsinin obyektiv və hərtərəfli tədqiq olunması :

- iqtisadi təhlilin prinsipidir
- iqtisadi təhlilin vəzifəsidir
- iqtisadi təhlilin amilidir
- iqtisadi təhlilin funksiyasıdır
- iqtisadi təhlilin məzmunudur

469 Verilmiş effektivliyin təmin olunması və sonuncu maliyyə nəticələrinin qiymətləndirilməsi :

- iqtisadi təhlilin amilidir
- iqtisadi təhlilin prinsipidir
- iqtisadi təhlilin vəzifəsidir
- iqtisadi təhlilin funksiyasıdır
- iqtisadi təhlilin məzmunudur

470 İdarəetmə qərarları optimallığının yoxlanılması :

- iqtisadi təhlilin funksiyasıdır
- iqtisadi təhlilin prinsipidir
- iqtisadi təhlilin amilidir
- iqtisadi təhlilin vəzifəsidir
- iqtisadi təhlilin məzmunudur

471 İdarəetmə təhlilin metodikası aşağıdakının informasiya tələblərindən asılı olaraq formalaşır :

- tədarükçülərin
- vergi orqanlarının
- auditorların
- təşkilatın rəhbərliyinin
- kredit təşkilatlarının

472 Biznes - planların onların işlənilib hazırlanma prosesində elmi - iqtisadi əsaslandırılmasının artırılması :

- iqtisadi təhlilin funksiyasıdır
- iqtisadi təhlilin məzmunudur
- iqtisadi təhlilin prinsipidir
- iqtisadi təhlilin amilidir
- iqtisadi təhlilin vəzifəsidir

473 əməyin məhsuldarlığı aşağıdakılara aiddir :

- iqtisadi təhlil subyektlərinə
- iqtisadi təhlil üsullarına
- iqtisadi təhlil obyektlərinə

- iqtisadi təhlil amillərinə
- iqtisadi təhlil ehtiyatlarına

474 Verilmiş effektivliyin təmin olunması və sonuncu maliyyə nəticələrinin qiymətləndirilməsi aşağıdakına aiddir :

- iqtisadi təhlilin amillərinə
- iqtisadi təhlilin funksiyalarına
- iqtisadi təhlilin məzmununa
- iqtisadi təhlilin vəzifələrinə
- iqtisadi təhlilin prinsiplərinə

475 Mövcud olan alternativlərdən işgüzar qərarların optimal variantlarının seçiminin əsaslandırılması aşağıdakılara aiddir :

- iqtisadi təhlilin məzmununa
- iqtisadi təhlilin vəzifələrinə
- iqtisadi təhlilin prinsiplərinə
- iqtisadi təhlilin amillərinə
- iqtisadi təhlilin ehtiyatlarına

476 Təşkilatın maliyyə-iqtisadi təhlilinin əsasını nə təşkil edir?

- operativ uçot məlumatları.
- biznes planlaşdırmanın məlumatları;
- idarəetmə uçotunun məlumatları;
- maliyyə əmsalları;
- mühasibat uçotu məlumatları;

477 Mühasibat (maliyyə) hesabatının üfqi təhlili nə ilə xarakterizə olunur?

- nəticə göstəricilərinə ayrı-ayrı amillərin təsirinin hesablanması.
- hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrün eyni maddəsi ilə müqayisəsini;
- maliyyə göstəricilərinin strukturunun müəyyən edilməsini;
- hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrlərin eyni maddəsi ilə dina- mikada əsas meylinin müəyyən edilməsi;
- təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə müqayisəsini;

478 Mühasibat (maliyyə) hesabatının şaquli təhlili nə ilə xarakterizə olunur?

- maliyyə göstəricilərinin strukturunun müəyyən edilməsini;
- hesabat göstəricilərinin dinamikasının- əsas meylinin müəyyən olunmasını;
- hesabatın hər bir maddəsinin zaman kəsiyində dəyişməsinin qiymətləndirilməsini;
- hesabatın hər bir maddəsinin xüsusi çəkisinin zaman kəsiyində dəyişməsinin qiymətləndirilməsi;
- təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə müqayisəsini;

479 Mühasibat (maliyyə) hesabatının trend təhlili nəyi xarakterizə edir?

- maliyyə göstəricilərinin strukturunun müəyyən edilməsini;
- hesabatın hər bir maddəsinin zaman kəsiyində dəyişməsinin qiymətləndirilməsini;
- hesabatın hər bir maddəsinin xüsusi çəkisinin zaman kəsiyində dəyişməsinin qiymətləndirilməsi;
- hesabat göstəricilərinin dinamikasının- əsas meylinin müəyyən olunmasını;
- təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə müqayisəsini;

480 Maliyyə (xarici) təhlil nəyi əsaslandırmaq üçün aparılır?

- proqnozların hazırlanması üçün.

- təşkilatın daxili xidməti üçün;
- xarici istifadəçiləri məlumatlandırmaq üçün;
- nəticə göstəricisinə təsir edən amillərin əsaslandırılması üçün;
- maliyyə xarakterli idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması üçün;

481 İdarəetmə təhlilinin obyektini nə hesab olunur?

- maliyyə riski əmsalı.
- maliyyə sabitliyi;
- məhsulun maya dəyəri;
- cari likvidlik əmsalı;
- kapitalın dövr etməsi əmsalı;

482 Səhmdarların, kreditorların, investorların sifarişləri ilə aparılan təhlil necə adlanır?

- marjinal təhlil.
- idarəetmə təhlili;
- daxili maliyyə təhlili;
- xarici maliyyə təhlili;
- ekspress təhlil;

483 Təhlil ümumilikdə nəyi səciyyələndirir?

- göstəricilərin dinamikasının öyrənilməsini..
- tamın hissələrə bölünməsini;
- hissələrin tamda cəmlənməsini;
- kəmiyyətdən keyfiyyətə keçidi;
- keyfiyyətdən kəmiyyətə keçidi;

484 Baş vermiş təsərrüfat prosesi məlumatları əsasında planın icrasına nəzarət məqsədi ilə aparılan təhlil necə adlanır?

- keyfiyyət.
- qabaqcadan;
- sonradan;
- marjinal;
- operativ;

485 İqtisadi təhlilin məzmununda aşağıdakı hansı tərkib hissələr fərqləndirilir:

- maliyyə təhlili;
- mühasibat uçotunun nəzəriyyəsi;
- iqtisadi təhlilin nəzəriyyəsi;
- idarəetmə təhlili;
- təşkilatın idarə olunması;

486 İdarəetmə sistemində toplanan bütün informasiya nəyi təşkil edir:

- doğru cavab yoxdur.
- informasiya təminatını;
- informasiya bazasını;
- məsələlərin informasiya ilə müşayiət olunmasını;
- xarici informasiyanı;

487 Determinləşdirilmiş amillə təhlilin aparılması nəyin tətbiq olunmasını nəzərdə tutur?

- doğru cavab yoxdur.
- statistik müşahidənin təşkilini;
- kütləvi məlumatların işlənməsində xüsusi proqram vasitələrinin tətbiqini;
- tədqiqat proqramlarının hazırlanmasını;
- hesablamalar üçün kalkulyatorun tətbiq olunması;

488 Məhsulun materialtutumu göstəricisi necə hesablanır?

- daxil olmuş xammal-materialın dəyərinin istehlak olunmuş materialın həcminə nisbəti kimi.
- xammal-materialın dəyərinin istehsal olunan məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- satışdan mənfəətin istehlak olunmuş materialın həcminə nisbəti kimi;
- ümumi məhsulun həcmninə sərf olunan xammal-materialın həcminə nisbəti kimi;
- xalis mənfəətin istehlak olunmuş materialın həcminə nisbəti kimi kimi;

489 Gün hesabı ilə müəssisənin materiallarla təmin olunması necə müəyyən olunur?

- ortagünlük material sərfinin təhlil olunan dövrdəki təqvim günlərinin sayına nisbəti kimi.
- ortagünlük material sərfinin həmin növ material resursunun qalıqına nisbəti kimi;
- material resursu növü üzrə qalıqın günlük material sərfinə nisbəti kimi;
- istehsal ehtiyacları üzrə məcmu material məsrəflərinin təhlil olunan dövrdəki təqvim günlərinin sayına nisbəti kimi;
- təhlil olunan dövrdəki təqvim günlərinin sayının istehsal ehtiyacları üzrə məcmu material məsrəflərinə nisbəti kimi;

490 Məhsulun maya dəyərində material xərclərinin xüsusi çəkisi necə hesablanır?

- faiz ifadəsində məhsulun maya dəyərində plan material məsrəflərinə nisbəti kimi;
- faiz ifadəsində məhsulun maya dəyərində faktiki və plan material xərcinin nisbəti kimi;
- faiz ifadəsində məhsulun maya dəyərində plan və faktiki material xərcinin nisbəti kimi;
- faiz ifadəsində material məsrəflərinin məhsulun maya dəyərində nisbəti kimi;
- faiz ifadəsində məhsulun maya dəyərində faktiki material məsrəflərinə nisbəti kimi;

491 Məhsulun metaltutumu necə hesablanır?

- daxil olmuş metalların dəyərinin istifadə edilən metalın dəyərində nisbəti kimi;
- məhsulun tam maya dəyərində istifadə edilən metalın dəyərində nisbəti kimi;
- istifadə edilən metalın dəyərinin həmin məhsulun tam maya dəyərində nisbəti kimi;
- istifadə edilən metalın dəyərinin həmin məhsulun dəyərində nisbəti kimi;
- məhsulun dəyərinin istifadə edilən metalın dəyərində nisbəti kimi;

492 Məhsulun enerjitutumu necə hesablanır?

- ümumi məhsulun dəyərinin istehlak edilən elektrik enerjisinin dəyərində nisbəti kimi.
- istehlak edilən elektrik enerjisinin dəyərini satışdan əldə edilən mənfəətin həcminə nisbəti kimi;
- istehlak edilən enerjinin dəyərini işçilərin ümumi sayına nisbəti kimi;
- istehlak edilən elektrik enerjisinin dəyərini ümumi məhsulun dəyərində nisbəti kimi;
- istehlak edilən elektrik enerjisinin dəyərini ümumi məhsulun dəyərində nisbəti kimi;

493 Material məsrəflərinin hər manatına məhsul satışından mənfəət necə hesablanır?

- material məsrəflərinin xalis mənfəətə nisbəti kimi;
- məhsul satışından mənfəətin material məsrəflərinə nisbəti kimi;
- material məsrəflərinin məhsul satışından mənfəətə nisbəti kimi;
- material məsrəflərinin satışın maya dəyərində nisbəti kimi;
- material məsrəflərinin ümumi mənfəətə nisbəti kimi;

494 Materialverimi necə hesablanır?

- material məsrəflərinin satılmış məhsulun dəyərinə nisbəti kimi.
- material məsrəflərinin istehsal olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi;
- istehsal olunmuş məhsulun həcmindən material məsrəflərinə nisbəti kimi;
- materialların qiymətinin material sərfi normasına nisbəti kimi;
- əsas material məsrəflərinin məhsulun maya dəyərinə nisbəti kimi;

495 əsas materiallardan faydalı istifadə əmsalı necə hesablanır?

- əsas material məsrəflərinin istehsal olunmuş məhsulun maya dəyərinə nisbəti kimi.
- tullantılar çıxılmaqla material məsrəflərinin istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə nisbəti kimi;
- tullantılar çıxılmaqla əsas material məsrəflərinin əsas material məsrəflərinə nisbəti kimi;
- istehsal olunmuş məhsulun dəyərindən tullantılar çıxılmaqla material məsrəflərinə nisbəti kimi;
- əsas material məsrəflərinin tullantılar çıxılmaqla əsas material məsrəflərinə nisbəti kimi;

496 Material resurslarına tələbatın örtülmə mənbələri ilə tam təmin olunması necə müəyyən olunur?

- orta günlük material sərfinin dövr ərzində təqvim günlərin sayına nisbəti kimi.
- hər növ material qalığının orta material sərfinə nisbəti kimi;
- tələbatın xarici və daxili örtülmə mənbələrinin cəmi kimi;
- istehsal ehtiyaclarına məcmu material məsrəflərinin dövr ərzində təqvim günlərin sayına nisbəti kimi;
- dövr ərzində təqvim günlərin sayının istehsal ehtiyaclarına məcmu material məsrəflərinə nisbəti kimi;

497 İstehsal proseslərinin avtomatlaşdırılması əmsalı necə hesablanır?

- avtomatlaşdırılmış istehsal proseslərinin həcmindən əmək məsrəflərinə nisbəti;
- avtomatlaşdırılmış istehsal proseslərinin həcmindən işlərin ümumi həcminə nisbəti;
- avtomatlaşdırılmış istehsal proseslərinin həcmindən məhsulun maya dəyərinə nisbəti;
- işlərin ümumi həcmindən avtomatlaşdırılmış istehsal proseslərinin həcminə nisbəti;
- avtomatlaşdırılmış istehsal proseslərinin həcmindən rejim iş vaxtı fonduna nisbəti;

498 İş növləri üzrə mexanikləşdirilmə əmsalı necə hesablanır?

- mexaniki yerinə yetirilən işlərin həcmindən əmək məsrəflərinə nisbəti kimi.
- işlərin ümumi həcmindən mexaniki yerinə yetirilən işlərin həcminə nisbəti kimi;
- mexaniki yerinə yetirilən işlərin həcmindən məhsulun maya dəyərinə nisbəti kimi;
- mexaniki yerinə yetirilən işlərin həcmindən işlərin ümumi həcminə nisbəti kimi;
- mexaniki yerinə yetirilən işlərin həcmindən rejim iş vaxtı fonduna nisbəti kimi;

499 İş növləri üzrə avtomatlaşdırma əmsalı necə hesablanır?

- avtomatlaşdırılmış işlərin həcmindən rejim iş vaxtı fonduna nisbəti;
- avtomatlaşdırılmış işlərin həcmindən əmək haqqı fonduna nisbəti
- avtomatlaşdırılmış işlərin həcmindən işlərin ümumi həcminə nisbəti;
- avtomatlaşdırılmış işlərin həcmindən məhsulun maya dəyərinə nisbəti ;
- avtomatlaşdırılmış işlərin həcmindən əmək məsrəflərinə nisbəti;

500 əməyin mexanikləşdirilməsi əmsalı necə hesablanır?

- mexanikləşdirilmiş işlər üzrə əmək məsrəflərinin innovasiya xərclərinə nisbəti.
- mexanikləşdirilmiş işlər üzrə əmək məsrəflərinin rejim vaxtı fonduna nisbəti;
- mexanikləşdirilmiş işlər üzrə əmək məsrəflərinin təqvim vaxtı fonduna nisbəti;
- mexanikləşdirilmiş işlər üzrə əmək məsrəflərinin cəmi əmək məsrəflərinə nisbəti;
- mexanikləşdirilmiş işlər üzrə əmək məsrəflərinin istehsalının həcminə nisbəti;

501 əməyin avtomatlaşdırılması əmsalı necə hesablanır?

- avtomatlaşdırılmış işlər üzrə əmək məsrəflərinin innovasiya xərclərinə nisbəti.
- avtomatlaşdırılmış işlər üzrə əmək məsrəflərinin istehsalının həcminə nisbəti;
- avtomatlaşdırılmış işlər üzrə əmək məsrəflərinin təqvim vaxtı fonduna nisbəti;
- avtomatlaşdırılmış işlər üzrə əmək məsrəflərinin rejim vaxtı fonduna nisbəti;
- avtomatlaşdırılmış işlər üzrə əmək məsrəflərinin cəmi əmək məsrəflərinə nisbəti;

502 İxtisaslaşdırılmış işlər üzrə əmək məsrəflərinin cəminin əmək məsrəflərinə nisbəti hansı əmsalı xarakterizə edir?

- əməyin səmərəliliyi əmsalını;
- əməyin ixtisaslaşdırılması əmsalını;
- əməktutumu əmsalını;
- əməyin kooperasiyalaşdırılması əmsalını;
- əməyin texniki silahlanması əmsalını;

503 Mexanikləşdirilmiş əməklə təmin olunma əmsalı necə hesablanır?

- mexaniki işlə məşğul olan fəhlələrin sayının qulluqçuların sayına nisbəti.
- mexaniki əməklə məşğul olan fəhlələrin sayının onların ümumi sayına nisbəti;
- heyətin ümumi sayının mexaniki əməklə məşğul olan fəhlələrin sayına nisbəti;
- mexaniki işlə məşğul olan fəhlələrin sayının heyətin ümumi sayına nisbəti;
- mexaniki işlə məşğul olan fəhlələrin sayının sənaye-istehsal heyətinin sayına nisbəti;

504 İstehsalın avtomatlaşdırılması əmsalı necə hesablanır?

- avtomatik maşın və avadanlıqların dəyərinin innovasiya xərclərinə nisbəti.
- avtomatik maşın və avadanlıqların dəyərinin məhsul istehsalı həcminə nisbəti;
- avtomatik maşın və avadanlıqların dəyərinin heyətin sayına nisbəti;
- avtomatik maşın və avadanlıqların dəyərinin əsas fondların dəyərinə nisbəti;
- avtomatik maşın və avadanlıqların dəyərinin bütün maşın və avadanlıqların dəyərinə nisbəti;

505 Avtomatik maşın və avadanlıqların dəyərinin bütün maşın və avadanlıqların dəyərinə nisbəti xarakterizə edir:

- istehsalın əməktutumu dərəcəsini;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi dərəcəsini;
- istehsalın avtomatlaşdırılması dərəcəsini;
- istehsalın ixtisaslaşdırılması dərəcəsini;
- istehsalın səmərəliliyi dərəcəsini;

506 Məmulatın texnoloji proseslərlə təchiz olunması əmsalı necə hesablanır?

- məmulatların ümumi miqdarının nümunəvi texnoloji proseslərlə hazırlanmış məmulatların miqdarına nisbəti;
- nümunəvi texnoloji proseslərlə hazırlanan məmulatların miqdarının məmumulatların ümumi miqdarına nisbəti ;
- bütün əsas texnoloji proseslərin istifadə müddətinin texnoloji proseslərin sayına nisbəti;
- yeni tətbiq olunan texnoloji proseslərin miqdarının dövriyyədən çıxarılmış texnoloji proseslərin miqdarına nisbəti;
- dövriyyədən çıxarılmış texnoloji proseslərin miqdarının yeni tətbiq olunan texnoloji proseslərin miqdarına nisbəti.

507 İqtisadi göstəricilərin əsasını təşkil edir:

- müəssisə ixtisaslaşması və təmərküzləşməsi səviyyəsi.

- istehsalın təşkilatı – texniki səviyyəsi;
- müəssisənin fəaliyyət növü və miqyası;
- müəssisəyə aid olduğu sahə;
- müəssisə mülkiyyət forması;

508 İdarəetmənin təşkilatı struktur növləri hansılardır?

- funksional, dəyişən, cari, təsərrüfatlararası, xətti funksional
- xətti, funksional, xətti – funksional, matrisa;
- daimi, dəyişən, yarımdəyişən, ənənəvi;
- perspektiv, operativ, cari, funksional – dəyəri;
- təsərrüfatı, təsərrüfatdaxili, iqtisadi-riyazi;

509 Ehtiyatların yaradılması hansı məqsədlə qiymətləndirilir?

- materiallardan istifadənin səmərəliliyinin, ehtiyatların maliyyə nəticələrinə təsirinin müəyyən edilməsi.
- anbar tikililərinə, dövriyyə vəsaitlərinə tələbatın müəyyən olunması, mal göndərişinin planlaşdırılması və onun icrasına nəzarət;
- maliyyə resurslarına, məhsul istehsalı həcmində tələbatın müəyyən olunması, məhsul buraxılışı qrafikinə tərtib edilməsi;
- materiallara, əsas və dövriyyə vəsaitlərinə tələbatın müəyyən edilməsi;
- material və əmək resurslarını, əsas fondlara tələbatın planlaşdırılması, mal göndərişi qrafikinə tərtib olunması;

510 Maddi-texniki təhcizat ilə bağlı hansı amillər istehsalın həcmində təsir göstərir?

- anbarda material qalıqlarının, anbar tikililərinin, maliyyə vəsaitlərinin, ixtisaslı kadrların çatışmazlığı, materialların qiymətinin dəyişməsi.
- dövrün əvvəlinə və sonuna anbarda material qalıqları, materialların daxil olması;
- dövrün sonuna malqalığının plandan artıqlığı, materialların səmərəsiz istehlakı, maliyyə vəsaitlərinin çatışmazlığı;
- dövrün əvvəlinə malqalığının plandan artıqlığı, anbar təsərrüfatından tam istifadə olunmaması, yükləmə – boşaltma maşınlarının çatışmazlığı;
- məhsul istehsalı və satışı planının əsaslandırılmaması, anbar təsərrüfatında və material-texniki təhcizat işçilərinin işlərində çatışmazlıqlar;

511 Hansı göstərici istehsalın texniki səviyyəsini xarakterizə edir?

- məhsulun həcmi, strukturu, çeşidi, əməyin mexanikləşdirilməsi və fondla silahlanma.
- fondverimi, fondtutumu, fondla silahlanma göstəriciləri, əsas istehsal fondlarının orta illik dəyəri, avadanlıqdan ekstensiv istifadə;
- istehsalın mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması, kimyalaşdırılması, kompüterləşdirilməsi göstəriciləri ;
- materialtutumu, yanacaq tutumu;
- əmək məhsuldarlığı, əmək tutumu, iş vaxtı fondundan istifadənin;

512 Hansı göstəricilərin dinamikası idarəetmənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- maliyyə sabitliyi, fonverimi, məhsulun maya dəyəri.
- işçilərin sayı, iş gününün davamiyyəti, fond verimi;
- satışın həcmi, mənfəətin həcmi, aktivlərin dövrəni əmsalı;
- əmək məhsuldarlığı, fondverimi, material verimi;
- məhsulun keyfiyyəti, fondların dəyəri, materialtutumu;

513 Hansı göstərici istehsal resurslarından intensiv istifadəni əks etdirir?

- maliyyə sabitliyi, fonverimi, məhsulun maya dəyəri.
- məhsulun keyfiyyəti, fondların dəyəri, materialtutumu;

- əmək məhsuldarlığı, fondtutumu, materialtutumu;
- işçilərin sayı, iş gününün davamiyyəti, fond verimi;
- satışın həcmi, mənfəətin həcmi, aktivlərin dövrəni əmsalı;

514 Hansı göstərici istehsal resurslarından səmərəli istifadəni əks etdirir?

- maliyyə sabitliyi, fonverimi, məhsulun maya dəyəri
- işçilərin sayı, iş gününün davamiyyəti, fond verimi;
- satışın həcmi, mənfəətin həcmi, aktivlərin dövrəni əmsalı;
- məhsulun keyfiyyəti, fondların dəyəri, materialtutumu;
- əmək məhsuldarlığı, fondverimi, materialverimi;

515 Təsərrüfat fəaliyyəti göstəricilərinin əsasını təşkil edir:

- müəssisənin mülkiyyət forması.
- müəssisənin ixtisaslaşması və mərkəzləşməsi səviyyəsi;
- istehsalın texniki-təşkilati səviyyəsi;
- müəssisənin fəaliyyətinin növü və miqyası;
- müəssisənin mənsub olduğu sahə;

516 İstehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsi ehtiyatlarının təsnifləşdirilməsinin əsasını nə təşkil edir?

- iqtisadi təhlilin funksiyalarının təsnifləşdirilməsi;
- müxtəlif əlamətlər üzrə iqtisadi təhlilin amillərinin təsnifləşdirilməsi;
- iqtisadi təhlilin üsul və qaydalarının təsnifləşdirilməsi;
- iqtisadi kateqoriya və göstəriciləri müəyyən edən amillərin təsnifləşdirilməsi;
- iqtisadi vəzifələrinin təsnifləşdirilməsi;

517 İdarəetmənin funksiyası kimi təhlilin əsas məqsədi nədir?

- məhsul istehsalı planının icrasının qiymətləndirilməsi.
- mühasibat uçotunun aparılması;
- analitik cədvəllərin tərtib olunması;
- idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması;
- istehsaldaxili məsələlərinin həlli;

518 İdarəetmə təhlilində hesabat nədir ?

- Kommersiya fəaliyyəti haqqında informasiya toplusu
- Uçot registrləri , cədvəllər
- Subyektlərin fəaliyyəti haqqında məlumat
- Ümumilləşdirilmiş göstəricilər
- Informasiya məlumatları

519 Vaxt əlaməti üzrə aparılan təhlil növləri hansılardır ?

- Sonradan, qabaqcadan və operativ
- Tam və tənrafik
- Dövrü , operativ və perspektiv
- Retrospektiv, əvvəlcədən və hissə - hissə
- Daxili və xarici

520 İdarəetmənin mahiyyəti nə ilə xarakterizə olunur?

- qiymətləndirmə
- Kommersiya təşkilatını təşkil etməklə illik hesabatları hazırlamaqla

- İdarəetmənin funksiyaları ilə
- Məlumatların toplanması ilə
- İnformasiyanın ötürülməsi ilə

521 İdarəetmənin əsas informasiya bazası nədir ?

- Mədxil məxaric orderi
- Müəssisənin biznes planı
- Statistik məlumatlar
- Mühəsibat uçotunun illik hesabat göstəriciləri
- İnteraktivasiya aktının məlumatları

522 Daxili təhlilin aparılmasında iştirak edənlər ?

- Qeyri-istehsal işçiləri
- Məlgöndərənələr və podratçılar
- Malalanlar və satıcılar
- Köməkçi istehsalın işçiləri
- İqtisadçılar və müdiriyyət

523 Xarici iqtisadi təhlil hansı sənədlər əsasında aparılır.

- Qrafik və sxemlər
- Müqavilə və kontraktlar
- Qaimə və fakturalar
- Maliyyə hesabatları
- Ödəniş cədvəlləri

524 İdarəetmənin obyektlərinə görə təhlilin növləri hansılardır ?

- Əvvəlcədən və sonradan təhlil
- Daxili və xarici təhlil
- Dövrü , operativ və perspektiv
- Texniki , maliyyə və sosial , iqtisadi marketing
- Tam, qismən, sistem daxili

525 İqtisadi təhlil hansı iqtisadi elmlərlə bilavasitə əlaqədardır ?

- qiymətləndirmə
- İqtisadi kibernetika
- ətraf mühitin mühafizəsi
- tənzimləmə
- mühəsibat uçotu

526 Obyektin öyrənilməsinə görə təhlilin növləri hansılardır ?

- operativ, dövrü
- Maliyyə , sosial və iqtisadi
- Müqayisəli, amilli və çox amilli
- perspektiv və retrospektiv
- daxili və xarici

527 İqtisadi təhlilin subyektləri ?

- Banklar və kommərsiya təşkilatları
- Müəssisə və təşkilatlar

- Daxili və xarici informasiya istifadəçiləri
- Malsatan və podratçılar
- Müəssisədə çalışan işçilər]

528 İdarəetmə təhlilinin başlıca məqsədi nədir

- İstehsal prosesində istifadə olunmamış ehtiyatları istehsala cəlb etmək
- Müəssisələrin mənfəətini artırmaq
- Müəssisə və təşkilatların istehsal planlarını artırmaq
- Keyfiyyətli məhsul istehsal etmək
- Kommersiya təşkilatının istehsal, təsərrüfat və maliyyə fəaliyyətinin səmərəliyini yüksəltmək

529 Müəssisənin idarəedilməsində istifadə olunan əsas hesabat forması

- Mədxil orderi]
- Balansa yazılı izahat
- Aylıq əmək haqqı cədvəli
- Müqavilə və kontraktlar
- Müəssisə balansı

530 Maliyyə hesabatı qarşısında duran ümumi tələblər :

- Konkretlik, oxunaqlıq , məxvilik
- Tamlıq , neytrallıq , müqayisəediləbilmə
- Genişlik, dəqiqlik, ümumilik
- Qısa, dəqiq, oxunuqluq
- Operativlik , genişlik, aydınlıq

531 İdarəetmə təhlilində istifadə olunan informasiyalar :

- Banklara olan borcların vəziyyəti
- Statistik məlumatlar
- Aylıq əmək haqqı cədvəlləri
- İmuntarizasiya aktları
- İdarəetmə uçotunun məlumatları balansa əlavə olunan arayışlar

532 İdarəetmədə müəssisənin maliyyə vəziyyətinin qiymətləndirilməsində təhlil olunan göstəricilər :

- Banklara olan borcların vəziyyəti
- İşgüzar fəaliyyətin qiymətləndirilməsi ;
- Vergilərin büdcəyə köçürülməsinin tamlığı və vaxtı ;
- Təşkilatın qiymətli kağızlar bazarında vəziyyətini əks etdirmək
- Xarici investordan və kreditorlardan asılılığı müəyyən etmək ödəmə qabiliyyəti

533 İqtisadi təhlilin prinsiplərindən biri aşağıdakıdır :

- həqiqiqlik
- retrospektivlik
- dəyər qiyməti
- münasiblik
- sistemlik

534 İqtisadi təhlildə təsir qüvvəsi prinsipi aşağıdakını ifadə edir :

- o, idrak nəzəriyyəsi müddəalarına əsaslanmalıdır, istehsalat inkişafının iqtisadi qanun tələblərini nəzərə almalıdır

- təhlil, vaxtlı - vaxtında nöqsanları aşkar edərək və bu haqda müəssisənin rəhbərliyinə məlumat verərək, aktiv olaraq istehsalat gedişinə təsir etməlidir
- tez və dəqiq təhlili aparmaq, idarə qərarlarını qəbul etmək və onları həyata keçirmək bacarığı
- konkret müəssisədə iqtisadi təhlilin keçirilməsi üçün xərclər çoxqat effekt verməlidir
- hər bir tədqiq olunan obyekt öz arasında və xarici mühit ilə bağlı elementlərdən ibarət olan mürəkkəb sistem kimi qiymətləndirilir

535 İqtisadi təhlildə effektivlik prinsipi aşağıdakını ifadə edir :

- o, idrak nəzəriyyəsi müddəalarına əsaslanmalıdır, istehsalat inkişafının iqtisadi qanun tələblərini nəzərə almalıdır
- təhlil, vaxtlı - vaxtında nöqsanları aşkar edərək və bu haqda müəssisənin rəhbərliyinə məlumat verərək, aktiv olaraq istehsalat gedişinə təsir etməlidir
- tez və dəqiq təhlili aparmaq, idarə qərarlarını qəbul etmək və onları həyata keçirmək bacarığı
- konkret müəssisədə iqtisadi təhlilin keçirilməsi üçün xərclər çoxqat effekt verməlidir
- hər bir tədqiq olunan obyekt öz arasında və xarici mühit ilə bağlı elementlərdən ibarət olan mürəkkəb sistem kimi qiymətləndirilir

536 Müəssisələrin təsərrüfat fəaliyyətinin iqtisadi nəticələri aşağıdakıya aiddir:

- iqtisadi təhlil funksiyaları
- iqtisadi təhlil obyektləri
- iqtisadi təhlil üsulları
- iqtisadi təhlil subyektləri
- iqtisadi təhlil metodikası elementləri

537 İqtisadi təhlilin tədqiq etdiyi ən əsas, ümumiləşdirən və əhəmiyyətli şey :

- istehsal prosesin idarə olunması
- təsərrüfat proseslərin hərəkəti
- idarəetmə qərarı
- təsərrüfatdaxili ehtiyatların axtarışı
- mühasibat hesabatının tərtib edilməsi

538 Xarici amillər, müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətinə daim təsir edərək :

- iqtisadi təhlilin məzmunu ilə bağlıdırlar
- müəssisənin daxilində müxtəlif iqtisadi göstəricilərin kəmiyyətini dəyişdirirlər
- zəruri idarə qərarların qəbul olunmasına səbəb olurlar
- müəssisənin konkret fəaliyyəti ilə bağlıdırlar və tamfaktorə ondan asılıdırlar
- iqtisadi qanunların təsirlərini əks etdirirlər

539 İqtisadi təhlilin vəzifəsi aşağıdakıdır :

- dövriyyə və dövriyyədən kənar aktivlərin dəyərlərinin qiymətləndirilməsi
- biznes - plan və normativlərin əsaslandırılmasının artırılması
- müəssisədə biznes - plan və normativlərin tərtib olunması
- istehsal xərclərin smetalarının işlənilib hazırlanması və təsdiq olunması
- maliyyə və istehsal büdcələrinin işlənilib hazırlanması

540 Məhsul istehsalına xərclərin dəyişməsinə təsir göstərən birinci səviyyə amillərə hansılar daxildir?

- daimi və dəyişən xərclərin nisbəti.
- bitməmiş istehsala xərclər;
- məhsulun həcmi, strukturu, dəyişən xərc səviyyəsi;
- material resursları üzrə xərc normalarının gözlənilməsi;

- material və əmək məsrəfləri normasının gözlənilməsi;

541 əmtəəlik məhsulun bir manatına xərclərin dəyişməsinə təsir göstərən birinci səviyyə amillərə hansılar daxildir?

- daimi və dəyişən xərclərin nisbəti.
 bitməmiş istehsala xərclərin dəyişməsi;
 material və əmək məsrəfləri normasının dəyişməsi;
 məhsulun materialtutumunun dəyişməsi;
 məhsulun həcmi, strukturu, dəyişən xərc səviyyəsi;

542 Məhsulun maya dəyərini səciyyələndirən ümumiləşdirilmiş göstəricilər hansılardır?

- məhsulun bir manatına dolayı xərc, tam maya dəyəri.
 əmtəəlik məhsulun bir manatına xərc, natamam maya dəyəri;
 istehsal maya dəyəri, məhsul növlərinin maya dəyəri;
 məhsulun tam maya dəyəri, ayrı-ayrı növ məhsulun maya dəyəri, əmtəəlik məhsulun bir manatına xərc;
 mənfəətin bir manatına xərc, tam maya dəyəri;

543 Müəssisədə istehsal xərclərinin məsuliyyət mərkəzi hesab olunur?

- müəssisənin rəhbərliyi.
 mərkəzi mühasibatlıq;
 marketinq xidməti;
 müəssisənin menecmenti;
 əsas istehsal sexləri;

544 əmtəəlik məhsulun bir manatına xərc səviyyəsinə hansı amillər təsir göstərir?

- elektrik enerjisi, qaz və sudan istifadə üzrə tariflər, işçilərin sayı, ayrı-ayrı məhsulun maya dəyəri.
 material, əmək və qaimə xərcləri, məhsulun qiyməti, əmək məhsuldarlığı;
 material xərcləri, əmək xərcləri, məhsulun çeşidi;
 məhsulun həcmi, strukturu, məhsulun və materialların qiyməti, ayrı-ayrı məhsulun maya dəyəri;
 məhsulun qiyməti, nəqliyyat-tədarük xərcləri, müstəqim material xərcləri;

545 əmtəəlik məhsulun bir manatına xərc necə hesablanır?

- məhsulun həcmnin bütün xərclərə nisbəti kimi;
 bütün xərclərin məhsulun ümumi dəyərinə nisbəti kimi;
 mənfəətin ümumi məhsulun dəyərinə nisbəti kimi;
 ümumi məhsulun dəyərini mənfəətə nisbəti kimi;
 bütün xərclərin işçilərin sayına nisbəti kimi.

546 Məhsulun maya dəyərini təşkil edən elementlərə aid edilir:

- material xərcləri, ümumistehsal xərcləri.
 material xərcləri, yarımfabrikat və enerji xərcləri, əsas əmək haqqı, inzibati xərclər;
 material xərcləri, maşın və avadanlıqların saxlanması və istismarı xərcləri, əmək haqqı xərcləri;
 material xərcləri, əmək haqqı xərcləri, sosial ehtiyaclara ayırmalar, əsas vəsaitlərin amortizasiyası, sair xərclər;
 əsas vəsaitlərin amortizasiyası, kommersiya xərcləri, azqiymətli əşyaların və alətlərin köhnəlməsi;

547 Maya dəyərini maddəsi hansıdır?

- ümumistehsal xərcləri.
 sosial ehtiyaclara ayırmalar;
 material xərcləri;

- əmək haqqı xərcləri;
- əsas vəsaitlərin amortizasiyası;

548 Maya dəyərinin elementi hansıdır?

- azqiyətli əşyaların və alətlərin köhnəlməsi.
- kommersiya xərcləri;
- material xərcləri;
- ümumistehsal xərcləri;
- ümumtəsərrüfat xərcləri;

549 Məhsulun həcminə münasibətdə xərclər necə təsnifləşdirilir?

- istehsal və kommersiya.
- birbaşa və dolay;
- tam və natamam;
- reqressiv və proqressiv;
- dəyişən və sabit;

550 Məhsulun maya dəyərinə daxil edilməsi qaydasına görə xərclər fərqləndirilir:

- istehsal və kommersiya.
- birbaşa və dolay;
- tam və natamam;
- reqressiv və proqressiv;
- dəyişən və sabit;

551 Material xərclərinə təsir edən amillər hansıdır?

- «istehsalın həcmi», «qiymət».
- «qiymət», «əvəz etmə», «reseptura»;
- «əvəz etmə», «tullantı»;
- «qiymət», «əvəz etmə», «norma»;
- «əvəz etmə», «struktura»;

552 Smetada nəzərdə tutulmuş xərclərin məbləğlərinin realizasiya həcmnin artım indeksinə vurulması hansı xərcləri müəyyən edir ?

- Daşıma xərclərini
- Dəyişən xərclərin hər bir növünü
- Satışın həcmnin dəyişməsinin təsiri
- Tədavül xərcləri
- Qeyri-istehsal xərclərini

553 Zay məhsulun yaranmasına səbəb olan nədir ?

- Məhsulun daxil olmalarına nəzarətin olmaması, anbar xidmətinin aşağı olması
- Boşdayanma halları , işçi çatışmazlığı və işçi axınının artması
- Orta növlük əmsalının pozulması
- İş qrafikinin olmaması , idarəçilik qərarlarının düzgün qəbul edilməməsi
- Texnologiyaya riayət edilməməsi, fəhlələrin ixtisasının aşağı olması, materialların keyfiyyətsizliyi avadanlığın köhnə olması

554 Satış xərclərinin tərkib elementləri hansılardır ?

- Məhsulun, iş və xidmətlərin satışı ilə əlaqədar olan kompleks xərclər

- Satışın təşkili xərcləri
- Anbar xərcləri
- Daşınma xərcləri
- Boşaltma xərcləri

555 Smetada nəzərdə tutulmuş xərclərin məbləğlərinin realizasiya həcmnin artım indeksinə vurulması hansı xərcləri müəyyən edir ?

556 İstehsalın həcmi ilə maya dəyəri arasındakı asılılıq neçə ola bilər ?

- İstehsalın həcmi azalanda maya dəyərinin tərkib elementləri azalır
- İstehsalın həcmi artarsa məhsulun maya dəyəri də artar
- İstehsalın həcmi artarsa məhsulun maya dəyəri azalar
- İstehsalın həcmi artanda məhsulun maya dəyərinə xərc maddələri dəyişir
- İstehsalın həcmi azalanda məhsul vahidinin maya dəyərinin tərkibində sabit xərclər dəyişir

557 Böhran nöqtəsi anlayışı neçə izah olunur ?

- Mənfəət aşağı, maya dəyəri və mədaxil yüksək olur
- Məhsulun həcmnin o halıdır ki, mənfəət 0- a bərabər, mədaxil isə tam maya dəyərinə bərabər olur.
- Mənfəət 0-a bərabər , maya dəyəri isə ən yüksək həddə olur.
- Mənfəət ən yüksək həddə, maya dəyəri aşağı ola bilər
- Mənfəət ən yüksək həddə, maya dəyəri də yüksək olaraq , mədaxil aşağı

558 Təşkilatın bütövlükdə, həm də ayrı –ayrı istiqamətlər üzrə fəaliyyətini yəni istehsal, maliyyə və təsərrüfat proseslərinin həcmi, səviyyəsini və səmərəliliyini əks etdirən göstəriciləri necə adlanır ?

- Keyfiyyət göstəriciləri
- Ümumi göstəricilər
- Statistik göstəricilər
- Analitik göstəricilər
- Kəmiyyət göstəriciləri

559 Məhsula sərf olunan xammal, material , enerji, yanacaq, əmək haqqı xərcləri hansı xərclərə aiddir ?

- Şərti dəyişən xərclər
- Şərti sabit xərclər
- Kompleks xərclər
- Azalan xərclər
- İstehsal xərcləri

560 Şərti sabit xərclər hansı xərcləri özündə birləşdirir ?

- Satışla əlaqədar xərclər
- Xammal- materiallar, yanacaq, enerji, yarım fabrikatlar
- Qarışıq xərclər , dolayı xərclər
- Amortizasiya, icarə haqqı, bank kreditindən istifadə faizləri, inzibati idarəçilik xərcləri
- Mühafizə və qoruma xərcləri, reklam xərcləri, poçt, telefon xərcləri

561 İstehsalın zərərsizliyinin təhlili neçə aparılır ?

- Xərclərin qruplaşdırılması vasitəsilə
- Əsas göstəricilərin təhlili vasitəsilə
- Köməkçi amillərin təhlili ilə

- Kompleks təhlil vasitəsilə
- “Direkt- kəstinq” sisteminin köməyi ilə

562 Göstəricilər nəyi ifadə edir ?

- Məzmununda öyrənilən prosesin iqtisadi mahiyyətini, rəqəmli qiymətində onların dəqiq ölçüsünü
- Təsərrüfat proseslərini
- İstehsalın həcmi
- İqtisadi proseslərin mahiyyətini
- Baş vermiş hadisə və proseslər

563 Bazar vəziyyətinin qeyri-müəyyənliyi şəraitində əsaslandırılmış idarəetmə qərarlarının qəbulu üçün informasiyanın toplanması, sistemlənməsi və ümumiləşdirilməsi ilə məşğul olan təhlilin forması hansıdır ?

- Maliyyə fəaliyyətinin təhlili
- İstehsal fəaliyyətinin təhlili
- Satış fəaliyyətinin təhlili
- Marketing fəaliyyətinin təhlili
- Kompleks fəaliyyətinin təhlili

564 Məhsulun rəqabət qabiliyyətinin qiymətləndirilməsində əsas göstəricilər hansılardır ?

- Bazar konyukturasi, mövsümü göstəricilər, qiymətlərin dəyişməsi
- Satış qiymətinin , bazarın seçilməsinin və məhsul göndərilməsi
- Kəmiyyət göstəriciləri , məhsulun çeşidi və kəmkənturası
- Məhsulun keyfiyyətinin, istehlak qiymətinin və təşkilati kəmmersiya göstəriciləri
- Bazarda məhsulun istehlak dəyərinin və tələbatının artması

565 Məhsulun bir manatına xərc səviyyəsinin dəyişməsinə təsir edən amillər hansılardır ?

- Materialların çeşidi, qiyməti, quruluşu, keyfiyyəti
- Məhsul buraxılışı, növləri və çeşidi
- İstehsalın həcmi, qiyməti, dəyəri , strukturu
- Materialların qiyməti, növü, sayı
- Məhsulun strukturu, ayrı-ayrı məmulat istehsalına məsrəflər, resursların qiyməti, tarifi

566 Yükləmə, boşaltma, məhsulun daşınması və alıcılara çatdırılması və qablaşdırma xərcləri hansı xərclərə aid edilir ?

- Köməkçi istehsal xərclərinə
- Satışla əlaqədar xərclərə
- İstehsal xərclərinə
- Qeyri-istehsal xərclərinə
- Kəmmersiya xərclərinə

567 İnvestisiya və innovasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi nəticəsində bütövlükdə məhsulun maya dəyəri və hər bir kolkulyasiya maddəsi üzrə maya dəyərinin aşağı salınması hansı amillər vasitəsilə mümkündür ?

- Qeyri-istehsal xərclərini azaltmaq
- İstehsalın həcmi dəyişilməsi
- İnvestisiya və innovasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsinə vəsaitlərin
- Təşkilati-texniki tədbirlərin təkmilləşdirilməsi
- İnsan faktorunun, yəni işçilərin sayı və onlardan səmərəli istifadə

568 Şerti dəyişən və şerti sabit xərclər hansı xərc qrupuna aid edilir ?

- əlavə xərclərə
- Birbaşa xərclərə
- Sabit xərclərə
- Dolayı xərclərə
- Kompleks xərclərə

569 İstehsala xidmət və onun idarəedilməsi xərclərinin təhlilinin ilkin mərhələsində hansı göstəricilər təhlil olunur ?

- Xərclərin mütləq məbləği və istehsal edilmiş məhsulun bir manatına hesablanan səviyyənin dinamikası
- İstehsal xərcləri göstəricisi
- Maya dəyəri göstəricisi
- əlavə xərc maddələri göstəriciləri
- İdarəetmə xərclərinin tərkibi

570 Məhsulun maya dəyərində zay məhsula görə itkilər neçə müəyyən olunur?

- İstehsal xərclərinin zay məhsula nisbəti kimi
- Zay məhsula sərf edilmiş xərclər və kompensasiya edilmiş xərclərin dəyəri arasındakı fərq kimi
- Qəti zay edilmiş məmulatların maya dəyərindən və zay məhsulun düzəldilməsinə sərf olunan xərclərdən
- Zaya sərf olunan xərclərin tərkibində xərclərin quruluşuna görə
- Zay məhsula görə yaranan itkilərin məbləğinin maya dəyərinə nisbəti kimi

571 Ümumistehsalat xərclərinin tərkibində avadanlığa xidmət edilməsi və onun istismarı xərclərini hansı xərclər qrupuna aid etmək olar .

- Digər istehsal xərcləri
- Kompleks xərclər
- Şerti dəyişən
- Birbaşa xərclər
- Sabit xərclər

572 Ümumixərc xərcləri hansı xərclərə aid edilir .

- Birbaşa xərclərin tərkibinə
- Sabit xərclərin tərkibinə
- Dəyişən xərclərin tərkibinə
- Ümumistehsalat xərclərinin tərkibinə
- Kompleks xərclərin tərkibinə

573 Ümumtəsərrüfat xərclərinə hansı xərclər aid edilir ?

- kadrların ixtisasının artırılması və təhsil xərcləri
- İnzibati idarəçilik xərcləri
- Köməkçi xərclər
- İdarəetmə funksiyalarının təşkilat çərçivəsində bütün xərcləri
- amortizasiya xərcləri

574 Orta sortluq əmsalı neçə üsulla müəyyən edilir ?

- 4 üsulla
- 5 üsulla
- 3 üsulla

- 2 üsulla
 1 üsulla

575 Keyfiyyətin fərdi göstəricilərə aiddir:

- estetiklik, yararlıq, keyfiyyətsiz məhsullara görə cərimə.
 ümumi məhsulun həcmində yeni məhsulun, yüksək inkişaf etmiş ölkələrə ixrac olunan, sertifikatlı məhsulların xüsusi çəkisi;
 yararlılıq, etibarlılıq, uzunömürlük, məmulatını texnolojiestetik-liyi;
 keyfiyyətsiz məhsullara görə cərimə, zay məhsulların həcmi və xüsusi çəkisi, zaydan itgi.
 etibarlılıq, zaydan itgi, yüksək inkişaf etmiş ölkələrə ixrac olunan məhsulların xüsusi çəkisi;

576 Məhsulun keyfiyyəti hansı göstəricilərə təsir göstərir?

- məhsul satışından pul gəliri, heyətin sayı, avadanlıqların gücü.
 məhsul buraxılışı, əmək məhsuldarlığı, fondverimi;
 aktivlərin rentabelliği, likvidlik, ödəmə qabiliyyəti;
 məhsul buraxılışı, məhsul satışından pul gəliri və mənfəət;
 aktivlərin dövrü, məhsul buraxılışı, məhsul satışından pul gəliri, məhsulların rentabelliği;

577 Rəqabət aşağıdakı hallarda güclüdür?

- bazar sürətlə artır;
 məhsula tələbat zəif artır;
 marketinq qərarının qəbul edilməsi riski mövcuddur;
 müəssisənin xərcləri əsas rəqiblərin xərclərindən yüksəkdir;
 məhsula tələb sürətlə artır.

578 Bazis dövrü ilə müqayisədə istehsalın nisbi kəmiyyət artımı nəyi səciyyələndirir?

- xərc normalarının səmərəlilik səviyyəsi.
 müəssisədə normalaşdırmanın vəziyyəti;
 müəssisədə texnika və texnologiyanın səviyyəsi;
 müəssisədə progressiv normaların səviyyəsi;
 xərclərin iqtisadi normalarının səviyyəsi;

579 Hansı göstəricinin dəyişməsi satılmış məhsulu əmtəlik məhsuldan fərqləndirir:

- cari xərclərin dəyərinin dəyişməsi.
 bitməmiş istehsal qalıqlarının dəyişməsi;
 satılmamış hazır məhsul qalıqlarının dəyişməsi;
 gələcək dövrlərin xərclərinin dəyişməsi;
 gələcək dövrlərin xərclərinin dəyişməsi;

580 Hansı göstərici əmtəlik məhsulu ümumi məhsuldan fərqləndirir?

- dövrün əvvəlinə mal qalıqları.
 bitməmiş istehsal qalıqları;
 satılmamış hazır məhsul qalıqları;
 gələcək dövrlərin xərcləri;
 debitor borcları;

581 Hansı amillər istehsalın həcmində dəyişməsinə təsir göstərir?

- tələb, maya dəyəri, ilin əvvəlinə və sonuna yüklənmiş mal qalıqları.
 məhsulun strukturu, keyfiyyəti, zay məhsul, qiymət, ahəngdarlıq;

- tələb, təklif, maya dəyəri, keyfiyyət, zay məhsul, struktur, qeyri ahəngdarlıq;
- çeşid, tələb, variasiya, qeyri ahəngdarlıq, keyfiyyət, variasiya;
- satış dövrün əvvəlinə və sonuna anbarda mal qalıqları;

582 Məhsul satışı həcminə nə daxildir:

- ilin əvvəlinə mal qalıqları daxil olmaqla istehsal olunmuş məhsulların, görülmüş işlərin və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri.
- bitməmiş istehsal daxil olmaqla istehsal olunmuş məhsulların, görülmüş işlərin və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri;
- bitməmiş istehsal istisna olmaqla istehsal olunmuş məhsulların, görülmüş işlərin və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri;
- yüklənmiş və alıcılar tərəfindən haqqı ödənilmiş məhsulların dəyəri;
- təsərrüfatdaxili dövriyyəyə daxil olmaqla bitməmiş istehsalın dəyəri;

583 Mal ehtiyatlarının dövrünün intensivliyi necə hesablanır:

- miqdar hesabı ilə mal qalığının satılmış malların dəyərində nisbəti kimi
- satılmış malların miqdarının miqdar hesabı ilə orta mal qalığına nisbəti kimi;
- satılmış malların miqdarının dəyər ifadəsində orta mal qalığına nisbəti kimi;
- satılmış malların miqdarının məhsul vahidinin dəyərində nisbəti kimi;
- miqdar hesabı ilə mal qalığının satılmış malların miqdarına nisbəti kimi;

584 Məhsulların xüsusi çəkisi artdıqda dəyər ifadəsində məhsul buraxılışı həcmi:

- satışdan mənfəət azalır.
- dəyişmir;
- azalır;
- artır;
- məhsulun material tutumu azalır;

585 İstehsalın strukturunun dəyişməsinin əsas iqtisadi göstəricilərə təsiri hansı üsulla müəyyən olunur:

- müqayisə
- indeks;
- inteqral;
- proporsional;
- zəncirvari yerdəyişmə;

586 Variasiya əmsalı necə hesablanır?

- orta günlük məhsul buraxılışının orta aylıq məhsul buraxılışına nisbəti kimi.
- faktiki (plandan yuxarı olmamaqla) və plan üzrə məhsul buraxılışının nisbəti kimi;
- gün ərzində plandan ortakvadrat kənarlaşmanın plan üzrə orta günlük məhsul buraxılışına nisbəti kimi;
- plan və faktiki məhsul buraxılışlarının fərqi plan üzrə məhsul buraxılışına nisbəti kimi;
- orta günlük məhsul buraxılışının plandan orta kvadratik kənarlaşmaya nisbəti kimi;

587 Çeşid üzrə planın icra əmsalı necə hesablanır?

- ümumi məhsul buraxılışının çeşid üzrə plan həddində faktiki məhsul buraxılışına nisbəti kimi.
- çeşid üzrə faktiki məhsul buraxılışının ümumi məhsul buraxılışına nisbəti kimi;
- çeşid üzrə plan həddində faktiki məhsul buraxılışının onun plan həcmində nisbəti kimi;
- çeşid üzrə plan məhsul buraxılışının faktiki məhsul buraxılışına nisbəti kimi;
- faktiki məhsul buraxılışının çeşid üzrə plan məhsul buraxılışına nisbəti kimi;

588 Orta sortluq əmsalı necə hesablanır?

- birinci və üçüncü sort məhsulların nisbəti kimi
- dəyər ifadəsində bütün növ məhsulların plan keyfiyyətinin faktiki ümumi məhsulun dəyərinə nisbət kimi
- dəyər ifadəsində bütün növ məhsulların plan keyfiyyətinin plan üzrə məhsulun dəyərinə nisbəti kimi;
- bütün növlər üzrə məhsulların dəyərinin məhsulların birinci növün qiyməti ilə hesablanmış dəyərinə nisbəti kimi;
- birinci və ikinci sort məhsulların nisbəti kimi;

589 Çeşid üzrə məhsul istehsalı planının icrası necə hesablanır?

- istehsalı kəsrlə yerinə yetirilən çeşidlər hesablamaya daxil edilmədən faktiki göstərici plan göstəricisinə bölünür;
- ayrı-ayrı çeşidlər üzrə faktiki və plan göstəriciləri arasındakı fərq 100-ə vurulur və plan göstəricisinə bölünür;
- hər bir çeşid üzrə faktiki göstərici 100-ə vurularaq plan göstəricisinə bölünür;
- hər bir çeşid üzrə plan göstəricisi 100-ə vurularaq faktiki göstəriciyə bölünür;
- plan səviyyəsində çeşidlər üzrə buraxılan məhsulun faktiki həcmi 100-ə vurularaq onların plan həcminə bölünür;

590 Keyfiyyət əmsalı necə hesablanır?

- II sortun qiyməti 1 (vahid) qəbul olunur və yerdə qalan sortların qiyməti II sortun qiymətinə bölünür;
- eyni çeşiddən olan məhsulların faktiki və plan topdan satış qiymətinin nisbəti kimi;
- planda nəzərdə tutulan topdansatış qiymətini faktiki qiymətə bölməklə;
- hər bir çeşiddə məhsul satışından əldə olunan pul gəlirinin həmin çeşidin tam maya dəyərinə bölməklə.
- I sortun qiyməti 1 (vahid) qəbul olunur, qalan sortların qiyməti I sortun qiymətinə bölünür;

591 Məhsulun keyfiyyətinə hansı amillər təsir göstərir?

- əmtəlik məhsulun strukturunun dəyişməsi
- texnoloji kadrların, ustaların, fəhlələrin iş davamiyyəti;
- yüksək biliyə və peşə hazırlığına malik olan idarəetmə kadrlarının mövcudluğu;
- istehsal resurslarının keyfiyyəti və onlardan istifadə səviyyəsi;
- zay məhsulların xüsusi çəkisinin artıb-azalması;

592 Məhsul buraxılışı ahəngdarlığına hansı amillər təsir edir?

- malalan və malsatanlarla müqavilə öhdəliklərinin pozulması;
- məhsul buraxılışı və satışı arasında olan nisbətin pozulması;
- ehtiyatların vaxtında daxil olmaması və boşdayanmalar səbəbindən iş qrafikinin pozulması;
- işçilərin və fəhlələrin əmək haqlarının vaxtında verilməməsi;
- məhsul satışından pul vəsaitlərinin vaxtında daxil olmaması;

593 Məhsul istehsalının həcminə təsir edən əsas amillər hansılardır?

- məhsul satışı üzrə müqavilə öhdəliklərinin pozulması
- istehsal prosesinin təşkilinin vəziyyəti;
- maliyyə resursları ilə təmin olunma;
- istehsal texnologiyalarının təkmlil olması;
- istehsal resurslarının mövcudluğu və onlardan istifadə səviyyəsi;

594 əmtəlik məhsul buraxılışı strukturuna hansı amillər təsir göstərir?

- işçilərin və fəhlələrin əmək haqlarının vaxtında verilməməsi;
- məhsulların orta satış qiymətlərinin dəyişməsi;
- rentabellik səviyyəsi yüksək olan məhsulların xüsusi çəkisinin dəyişməsi;

- brakdan olan zay məhsulun həcmnin dəyişməsi;
- çeşidlər üzrə istehsal planının icra səviyyəsinin dəyişməsi;
- ayrı-ayrı məhsul çeşidlərinin qiymətləri, materialtutumu, əməktutumu və fondtutumu;

595 Məhsul istehsalına təsir edən əsas amillərin kəmiyyət xarakteristikası hansılardır?

- enerji təchizatının müntəzəm surətdə pozulması;
- əsas istehsal fondları, əmək ehtiyatları və xammal-materialla təmin olunma;
- işçi heyətinin tərkibində olan dəyişiklik;
- məhsul istehsalı ilə əlaqədar biznes-plan göstəricilərinin qeyri-reallığı;
- anbarda olan xammal-materialların normativə uyğun olmaması;

596 Məhsul istehsalına təsir edən əsas amillərin keyfiyyət xarakteristikası hansılardır?

- fondverimi, əmək məhsuldarlığı, material verimi.
- xammal-materialın tərkibində olan dəyişiklik;
- müəssisənin təşkilat-texniki səviyyəsində olan dəyişiklik;
- maliyyə resursları ilə təmin olunma səviyyəsi;
- məhsul satışı həcmində olan dəyişiklik;

597 Məhsul buraxılışı üzrə planın icrasının operativ təhlili səciyyəlidir:

- ilin əvvəlindən artım yekunla hesabat ilində məhsul buraxılışının ötən ilin müvafiq məlumatları ilə müqayisəsini.
- rübün əvvəlindən artım yekunla rüb ərzində məhsul buraxılışı haqqında faktiki məlumatların ötən rübün müvafiq göstəriciləri ilə müqayisəsini;
- ilin əvvəlindən artım yekunla il ərzində məhsul buraxılışı haqqında faktiki və plan məlumatlarının müqayisəsini;
- ayın əvvəlinə artım yekunla gündəlik məhsul buraxılışı haqqında plan və faktiki məlumatların müqayisəsini;
- rübün əvvəlindən artım yekunla rüb ərzində plan və faktiki plan məlumatlarının ötən dövrün məlumatları ilə müqayisəsini;

598 Ritmiklik göstəricisi xarakterizə edir:

- məhsul istehsalında plandan gündəlik müsbət və mənfi kənarlaşmaların cəmi
- faktiki istehsalın plan üzrə istehsalın həcminə nisbəti;
- plan həcmində faktiki məhsul istehsalının onun plan həcminə nisbəti;
- plan üzrə istehsalın həcmnin faktiki istehsal həcminə nisbəti;
- gün ərzində plan üzrə məhsul istehsalının onun ortaqünlük həcminə nisbəti;

599 əmtəə balansına daxildir

- ilin əvvəlinə anbarlarda hazır məhsul qalıqları, müxtəlif daxilolmalar, ilin sonuna hazır məhsul qalıqları.
- ilin əvvəlinə və sonuna anbarlarda hazır məhsul qalığı, əmtəəlik məhsul, müxtəlif daxilolmalar, satış;
- ilin əvvəlinə anbarlarda hazır məhsul qalığı, ümumi məhsul, müxtəlif daxilolmalar, satış, ilin sonuna hazır məhsul qalığı;
- satışdan sonra hazır məhsul qalıqları, müxtəlif daxilolmalar, ilin sonuna hazır məhsul qalıqları;
- ilin əvvəlinə və sonuna anbarlarda hazır məhsul qalıqları, müxtəlif daxilolmalar, satış;

600 Məhsul yüklənməsi üzrə planın icrasının operativ təhlili necə aparılır:

- ayın əvvəlindən artım yekunla gün ərzində məhsul satışının faktiki və plan məlumatlarını müqayisə etməklə.
- ayın əvvəlindən artım yekunla gün ərzində məhsul yüklənməsinin plan və faktiki məlumatlarını müqayisə etməklə;
- ayın əvvəlindən artım yekunla gün ərzində məhsul yüklənməsinin faktiki və plan məlumatlarını müqayisə etməklə;

- ayın əvvəlindən artan yekunla gün ərzində məhsul istehsalının faktiki və plan məlumatlarını müqayisə etməklə;
- ayın əvvəlindən artan yekunla gün ərzində məhsul satışının plan və faktiki məlumatlarını müqayisə etməklə;

601 Ahəngdarlığın dolayı göstəriciləri hansılardır?

- anbarda hazır məhsul qalıqlarının mövcudluğu, zaydan itki, variasiya əmsalı.
- variasiya əmsalı, ahəndarlıq əmsalı, aritmiklik miqdarı,
- iş vaxtından artıq işlərə görə ödəmələr, müəssisənin asılı olmayan boşdayanmaların ödənilməsi, zaydan itki;
- variasiya əmsalı, növbəlik əmsalı, növlük əmsalı, məhsulların vaxtında göndərilməməsinə görə cərimələr;
- növbəlik əmsalı, məhsulun ümumi həcmində zay məhsulun payı;

602 Keyfiyyətsiz məhsullara görə cərimələr, zay məhsulun həcmnin xüsusi çəkisi hansı göstəricilərə aiddir?

- keyfiyyətin fərdi göstəricilərinə
- keyfiyyətin dolayı göstəricilərinə;
- keyfiyyətin birbaşa göstəricilərinə;
- keyfiyyətin axın göstəricilərinə;
- keyfiyyətin ümumi göstəricilərinə;

603 Müəssisə vəsaitlərinin dövriyyəsinin son mərhələsi:

- məhsul satışı;
- məhsulun sertifikatlaşdırılması.
- məhsulun sortlaşdırılması;
- məhsul buraxılışı
- məhsulun yüklənməsi;

604 Məhsul çeşidləri üzrə planın icrasına təsir edən xarici amillər hansılardır?

- inflyasiya, qiymətin dəyişməsi, avadanlıqların boşdayanması, avadanlıqların texniki vəziyyətinin aşağı olması, zay məhsul buraxılışı
- bazarın konyukturası, ayrı-ayrı məhsul növlərinə tələbin dəyişməsi, maddi-texniki təminatın vəziyyəti;
- bazarın konyukturası, əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsi, məhsulun materialtutumunun dəyişməsi, qiymətin dəyişməsi;
- məhsula tələbin dəyişməsi, inflyasiya, fəhlələrin sayının dəyişməsi, istehlak olunan material resurslarının kəmiyyətinin dəyişməsi;
- istehsal və idarəetmənin təşkilində çatışmazlıqlar, avadanlıqların texniki vəziyyətinin aşağı olması, aşağı istehsal mədəniyyəti və s.

605 Məhsul çeşidləri üzrə planın icrasına təsir edən daxili amillərə aiddir:

- inflyasiya, qiymətin dəyişməsi, avadanlıqların boşdayanması və qəzalar, avadanlıqların texniki vəziyyətinin aşağı olması, zay məhsul buraxılışı.
- bazarın konyukturası, ayrı-ayrı məhsul növlərinə tələbin dəyişməsi, maddi-texniki təminatın vəziyyəti;
- bazarın konyukturası, əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsi, məhsulun materialtutumunun dəyişməsi, qiymətin dəyişməsi;
- məhsula tələbin dəyişməsi, inflyasiya, fəhlələrin sayının dəyişməsi, istehlak olunan material resurslarının kəmiyyətinin dəyişməsi;
- istehsal və idarəetmənin təşkilində çatışmazlıqlar, avadanlıqların texniki vəziyyətinin aşağı olması, onların boşdayanması, aşağı istehsal mədəniyyəti və s.

606 Hansı göstəricilər məhsulun keyfiyyətini səciyyələndirir?

- estetiklik, yararlıq, keyfiyyətsiz məhsullara görə cərimə.
- ümumi məhsulun həcmində yeni məhsulun, inkişaf etmiş ölkələrə ixrac olunan, sertifikatlı məhsulların xüsusi çəkisi;

- yararlılıq, etibarlılıq, uzunömürlük, məmumatını texnoloji estetikliyi;
- keyfiyyətsiz məhsullara görə cərimə, zay məhsulların həcmi və xüsusi çəkisi, zaydan itgi.
- etibarlılıq, zaydan itgi, inkişaf etmiş ölkələrə ixrac olunan məhsulların xüsusi çəkisi;

607 Hansı göstərici istehsalın həcmi əks etdirir?

- istehsalata verilən xammal, enerji, yanacaq, əmək ödənişi və amortizasiya ayırmaları
- ayrı-ayrı sexlərin istehsal etdikləri məhsulların miqdarı;
- ümumi və əmtəəlik məhsulun həcmi;
- ümumi məhsul, bitməmiş istehsal və istehsalın zay məhsulları;
- əmtəəlik və satılan məhsulun həcmi;

608 Məhsul buraxılışı üzrə planının icrasının təhlilinin əsas məqsədi nədir?

- məhsul istehsalı ilə əlaqədar qərar və göstərişlərin yerinə yetirilməsi vəziyyətini öyrənmək;
- bütövlükdə müəssisə üzrə istehsal planının yerinə yetirilməsini və ona təsir edən amillərin təsir dərəcəsini müəyyən etmək;
- ayrı-ayrı sexlər və məhsullar üzrə məhsul buraxılışını müəyyən etmək
- məhsul istehsalı və satışının həcmi müəyyən etmək;
- məhsul istehsalını artırmaq məqsədilə istehsal resursları ilə təmin olunmanı müəyyən etmək;

609 Hansı amillər istehsalın həcminə təsir göstərir?

- ayrı-ayrı məhsula tələbin dəyişməsi, bazarın konyunkturasının dəyişməsi, iqtisadi və siyasi şəraitin dəyişməsi
- məhsul çeşidinin dəyişməsi, məhsulun keyfiyyətin dəyişməsi, məhsula tələbin dəyişməsi;
- məhsulun materialtutumunun dəyişməsi, məhsulun maya dəyərinin dəyişməsi, material xərclərin dəyişməsi;
- hesabat dövrünün əvvəlinə və sonuna anbarda hazır məhsul qalıqlarının dəyişməsi;
- əmək məhsuldarlığının dəyişməsi, fəhlələrin sayının dəyişməsi fəhlələrin sayının dəyişməsi, məhsulun əməktutumunun dəyişməsi;

610 Məhsul buraxılışı həcminə təsir edən ümumistehsal xarakterli amillərə aiddir:

- istehsalın elmi-texniki səviyyəsi, fondla silahlanma
- pul vəsaitləri, texniki silahlanma, fəhlələrin ixtisas səviyyəsi;
- əməyin təşkili, məhsulun keyfiyyəti və qiyməti;
- əmək vasitələri, əmək əşyaları, əmək resursları;
- istehsalın idarə olunması səviyyəsi, texnologiyanın progressivliyini;

611 Çeşid üzrə planın icrası necə qiymətləndirilir?

- müasir progressiv texnoloji proseslərin tətbiqi vasitəsi ilə məhsul hazırlanması planının yerinə yetirilməsinin müəyyən olunması.
- planın aşağı faizlə yerinə yetirildiyi məmumat üzrə onun xüsusi çəkisi-nin, çeşid üzrə planın icrasının orta kəmiyyətinin müəyyən edilməsi
- məhsul istehsalı üzrə planın yerinə yetirilməsi;
- məhsul satışı üzrə planın yerinə yetirilməsi
- maddi texniki təhcizat üzrə planın yerinə yetirilməsi;

612 Zay məhsulun aşağıdakı növləri fərqləndirilir

- daxili və xarici
- satılmayan, kifayətedici, daxili və xarici;
- istehsal, qeyri-istehsal, daxili və xarici;
- düzəldilə bilən, bizəldilə bilməyən;
- mümkün istifadə qiyməti üzrə düzəldilə bilən;

613 Satışın həcminə təsir edən I dərəcəli amillərə daxildir:

- məhsul göndərişi, ilin əvvəlinə və sonuna anbarda hazır məhsul qalıqları,
- məhsul göndərişi, ilin əvvəlinə və sonuna anbarlarda məhsul qalıqları, əmtəlik məhsul istehsalı, ilin əvvəlinə və sonuna yüklənmiş mal qalıqları;
- ilin əvvəlinə anbarda məhsul qalığı, ilin əvvəlinə və sonuna yüklənmiş mallar;
- anbarlarda hazır məhsul qalıqları, ümumi məhsul, ilin əvvəlinə və sonuna yüklənmiş mal qalıqları;
- məhsul göndərişi, ilin əvvəlinə və sonuna anbarda hazır məhsul qalıqları, müxtəlif daxilolmalar;

614 Çeşid üzrə məhsul istehsalına hansı amillər təsir göstərir?

- malalanlarla bağlanmış müqavilələrə əməl olunmaması.
- əsas istehsal avadanlıqlarının boşdayanmaları;
- əsas istehsalat fəhlələrinin digər işlərə cəlb edilməsi;
- xammal-materialların ahəngdar daxil olmaması;
- istehsal resurslarının keyfiyyəti və onlardan istifadə səviyyəsi;

615 İstehsalın həcmninə amilli təhlilində hansı üsuldan istifadə olunur?

- qrafik;
- müqayisə;
- zəncirvari yerdəyişmə;
- balans əlaqələndirmə;
- korrelyasiya;

616 İstehsalın ahəngdarlığının birbaşa göstəricilərinə aiddir:

- anbarda hazır məhsul qalıqlarının mövcudluğu, zaydan itki, variasiya əmsalı.
- variasiya əmsalı, ahəngdarlıq əmsalı, aritmiklik miqdarı,
- iş vaxtından artıq işlərə görə ödəmələr, müəssisənin asılı olmayan boşdayanmaların ödənilməsi, zaydan itki;
- variasiya əmsalı, növbəlik əmsalı, növlük əmsalı, məhsulların vaxtında göndərilməməsinə görə cərimələr;
- növbəlik əmsalı, məhsulun ümumi həcmində zay məhsulun payı;

617 Qeyri istehsal xərcləri hansı göstəriciyə bilavasitə təsir edir ?

- mənfəətin həcminə
- İstehsalın həcminə
- Satışın həcminə
- əmək göstəricilərinə
- material tutumunun dəyişməsinə

618 Keyfiyyətin yüksəlməsi təmin edir :

- Materiala məsrəfin artmasına
- Müqavilələrin artmasını
- İş vaxtına qənaəti
- Rentabelliyyənin yüksəlməsini
- Məhsul istehsalı həcmninə çoxalmasını

619 Məhsulun keyfiyyətinin məhsul istehsalının həcminə təsiri :

- Əla növ , I növ, II növ və bütün növ məhsulların cəminin ümumi məhsul həcminə nisbəti kimi
- İstehsalın həcmninə keyfiyyətli məhsula nisbəti kimi təyin edilir
- Keyfiyyətli məhsulun istehsalın həcminə nisbəti kimi təyin edilir
- Keyfiyyəti dəyişənədək və dəyişildəndən sonra qiymətlərin fərqlinin istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla təyin edilir.

- Keyfiyyətli məhsulun artan qiymətlə ümumi məhsula nisbəti kimi

620 İstehsal prosesində ahəngdarlığın pozulmasına səbəb olan amillər :

- Material təchizat təminatının pozulması
 İstehsalın həcmnin dəyişməsi
 İşçilərinin sayının dəyişməsi
 İşdə baş dayanma halları
 Material resurslarının keyfiyyətsiz olması

621 Ahəngdarlıq planının pozulmasının məhsul istehsalı planına təsiri varmı ?

- Müqavilə və kontraktlar pozularsa
 Təsiri yoxdur
 Təsiri ola bilər
 İstehsal planı kəsrlə yerinə yetirilərsə
 İstehsal planı

622 Məhsul istehsalının ahəngdarlığı hansı göstəricilərin köməyi ilə qiymətləndirilə bilər ?

- Zay məhsul istehsalı göstəricisi
 Boş dayanma günlərinin sayı
 Bitməmiş istehsalın artması göstəricisi
 Anbarda hazır məhsul ehtiyatlarının artımı göstəricisi
 Ahəngdarlıq və variasiya əmsalı artımikliki göstəricisi

623 Satışdan daxil olan pul gəlirinin təyin edilməsinin təhlili aparılır :

- Satışın həcminə görə]
 Daxil olan pulun miqdarına görə
 Göndərilən məhsula və onun dəyərinin ödənilməsinə görə
 Məhsulun maya dəyərinə görə
 Məhsulun rentabelliyyəsinə görə

624 Müəssisənin iqtisadi mənfəəti sıfıra bərabər olarsa

- Müəssisə nə mənfəət , nə də zərər əldə etmir
 Müəssisə mənfəət əldə etməz
 Müəssisəyə gəlir daxil olmur
 Müəssisə istehsal etmir
 Satış planı yerinə yetirilmir

625 Məhsul istehsalının artırılması amilləri hansılardır ?

- əmək, əmək vəsaiti və əmək əşyası amilləri
 Həcmnin dəyişməsi amili
 İşçilərin sayının artması amili
 Fondla silahlanma amili
 Fondverimi və fondtutumu amili

626 Satışın artırılması ehtiyatları hansılardır ?

- İstehsal və bazarla əlaqədar amillər
 Satış planının artırılması
 Daşıma xərclərinin azaldılması
 Qiymətin aşağı salınması

- Mənfəətin artırılması

627 Məhsul istehsalının həcmi dəyişə bilən amillər

- İstehsal tullantılarının artması
 Fəhlələrin sayının dəyişməsi
 İş günlərinin sayının dəyişməsi
 Məhsulun maya dəyərinin dəyişməsi
 Daşınma xərclərinin dəyişməsi

628 Çeşidlər üzrə planın dəyişməsi ən çox nəyə səbəb ola bilər ?

- Fondların səmərəlilik göstəricilərinə
 Məhsulun həcmi dəyişməsinə
 Məhsula sərf olunan enerjinin dəyişməsinə
 Maya dəyəri və mənfəətin dəyişməsinə
 Qeyri istehsal xərclərinin dəyişməsinə

629 Məhsulun keyfiyyəti amili nəyi şərtləndirir ?

- İstehsalın kooperativləşməsi və kombinləşməsi səviyyəsinin yüksəldilməsi
 İstehsal planının yerinə yetirilməsini
 İstehlak tələbatının, istismar texniki və məhsulun təyinatına uyğun tələblərin ödənilməsini
 İstehsalın təşkilinin düzgün aparılmasını
 İstehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi səviyyəsinin yüksəlməsini

630 Satışın həcmi artırmaq üçün əsas göstərici :

- İstehlakçıların tələbinin artması
 İstehsalın həcmi dəyişməsi
 Məhsulun keyfiyyətinin dəyişməsi
 Məhsulun quruluşunun dəyişməsi
 Mənfəətin artması

631 Satışın həcmi istehsalın həcmindən artıq ola bilərmi ?

- Müəyyən şərtlər daxilində mümkündür.
 Olmalıdır
 Ola bilər
 Ola bilməz
 Mütləqdir

632 Məhsulun keyfiyyəti üzrə planın yerinə yetirilməsinə qiymət vermək üçün hansı üsullardan istifadə olunur ?

- Aylıq arayışlar
 İstehlakçıların sorğusu
 Balla qiymətləndirmə
 Hesabat məlumatlarının müqayisəsi
 Statistik uçot məlumatları

633 İşgüzar fəallıq hansı göstəricilər hesabına müəyyən edilir ?

- fondla silahlanma və istehsalın mexanikləşmə səviyyəsinin artması göstəricisi
 İşçilərin sayının artması və iş gününün uzunluğu
 əmək məhsuldarlığının artması

- biznes planının əsas göstəriciləri
- məhsul istehsalı və satışı, məsrəf və mənfəətin nisbəti göstəricisi

634 Natural ifadədə məhsul satışının zərərsizlik nöqtəsinin dəyişilməsinə təsir edən amillər:

- Satışın həyata keçirilməsi üçün qeyri-istehsal xərcləri və tariflər
- Məhsul satışının həcmi, miqdarı
- Məhsul vahidinə düşən qiymətlərin dəyişməsi
- Satışa çıxarılan məhsulun keyfiyyəti, növləri və sertifikatları
- Reallaşdırılan məhsulun qiyməti, dəyişən məsrəflərin səviyyəsi və daimi məsrəflər

635 Müəssisənin zərərsizlik zonası neçə qiymətləndirilir ?

- Gəlirlərin son həddi ilə məsrəflərin son həddi arasındakı nisbət kimi
- Dəyişən xərclərin miqdarının artması
- Satışın həcmi və miqdarı artması kimi
- Məhsul istehsalı və satışın həcmi son dərəcə artırsa
- Maksimum mənfəəti təmin edən istehsalın həcmi artırsa

636 Zərərsizlik səviyyəsi nədir ?

- Müəssisədə istehsal resurslarının normal olması
- Müəssisədə mənfəətin artması
- Müəssisənin normal vəziyyəti
- Satışın artması
- Müəssisənin qorunması

637 Satışın vəziyyətini qiymətləndirmək üçün istifadə olunan amillər :

- Növlərin sayının dəyişməsi
- Satışın həcmi dəyişməsi
- Bazarın düzgün seçilməsi
- Bazarda rəqabətin artması
- Miqdar və qiymətin dəyişməsi

638 Reallaşdırılan məhsul növlərinin satış qiymətinin dəyişməsinə təsir edir :

- Yanacaq və enerji xərclərinin dəyişməsi
- Daşıma xərclərinin dəyişməsi
- Materialların qiymətinin dəyişməsi
- Qeyri-istehsal xərclərinin dəyişməsi
- Məhsulun strukturunda əmələ gələn dəyişikliklər

639 Müqavilə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin təhlili hansı göstəricilər əsasında aparılır.

- Ayrı-ayrı məhsul növləri və göndərilmə müddətləri
- Hər iki müəssisənin satış planı
- Hər iki müəssisənin istehsal planı
- Ayrı-ayrı istehlakçıların gəliri
- Ayrı-ayrı istehlakçıların istehsal resurslarına əsasən

640 Müqavilə öhdəliklərinin pozulması müəssisədə hansı göstəriciyə birbaşa təsir edir.

- Rentabellik göstəricilərinə
- İstehsalat planının yerinə yetirilməsi
- Satış planının yerinə yetirilməsi

- Maya dəyərinin dəyişməsi
- Mənfəət planının yerinə yetirilməsi

641 Müqavilə və kontraktların bağlanması müəssisədə hansı şöbənin əməkdaşları həyata keçirir

- Mühəsibat uçotu və audit şöbəsi
- İstehsalat şöbəsi
- Marketing şöbəsi
- Təsərrüfat şöbəsi
- Maliyyə şöbəsi

642 Məhsul göndərilməsi üzrə planın yerinə yetirilməsinin operativ təhlili neçə aparılır

- Hər gün əsas istehsaldan buraxılan məhsulun miqdarı ilə
- Gün ərzində məhsul göndərmələrinin plan və faktiki məlumatlarına görə
- Gündəlik istehsal olunan məhsulların sayına görə təhlil olunur
- Günün sonunda anbara daxil olan məhsulların sayına görə
- Anbarda olan məhsul qalıqına əsasən

643 Yeni avadanlıqların işə salınması hesabına məhsul buraxılışının artımı neçə müəyyən olunur ?

- Avadanlıqların artımı miqdarını orta illik hasilata nisbəti kimi
- Avadanlıqların artım miqdarının ümumi məhsulun həcminə nisbəti kimi
- Avadanlıqların artımı miqdarının orta günlük hasilata nisbəti kimi
- Avadanlıqların artımı miqdarını orta saatlıq hasilata nisbəti kimi
- Avadanlıqların artımının miqdarını orta aylıq hasilata nisbəti kimi

644 Avadanlıqların gün ərzində başlayanmalarının azaldılması hesabına məhsul buraxılışını neçə artırmaq olar ?

- İl ərzində boş dayanmış avadanlıq sayına düşən işlənmiş maşın günlərinin artım miqdarını avadanlıq vahidinə düşən orta günlük hasilata vurmaq lazımdır.
- İl ərzində orta hesabla avadanlıq vahidinə işlənmiş maşın günlərinin artım miqdarını avadanlıq vahidinin mümkün sayına və cari dövrdə avadanlıq vahidinə düşər. Orta günlük hasilata vurmaqla
- Gün ərzində işlənmiş avadanlıq vahidinin mümkün sayına və cari dövrdə avadanlıq vahidinə düşən orta günlük hasilata vurmaqla
- Gün ərzində işlənmiş avadanlıq vahidinin mümkün sayına və orta günlük hasilata bölməklə
- Gün ərzində başlayanmış avadanlıq sayının işlənmiş maşın günlərinin artım miqdarına və orta günlük hasilata vurmaq lazımdır.

645 Növbəlik əmsalının yüksəlməsi hesabına məhsul buraxılışının artımı ehtiyatı neçə müəyyən olunur ?

- Növbəlik əmsalının artımını gündəlik hasilatın miqdarına vurmaqla
- Növbəlik əmsalının artımını növbəlik hasilatın cari səviyyəsinə vurmaqla
- Növbəlik əmsalının artımını bütün avadanlıqların planlaşdırılan maşın günlərinin sayına vurmaqla
- Növbəlik əmsalının artımını maşın saatların miqdarına vurmaqla
- Növbəlik əmsalının artımını bütün avadanlıqların planlaşdırılan maşın günlərinin sayına və növbəlik hasilatın cari səviyyəsinə vurmaqla

646 Avadanlıqların orta saatlıq hasilatının artması hesabına məhsul buraxılışının artırılması ehtiyatı neçə hesablanır

- Bir avadanlığa düşən günlük hasilat miqdarını iş günlərinin sayına vurmaqla
- Orta hasilatın mümkün artımını avadanlığın iş gününün miqdarına vurmaqla
- Orta hasilatın artımını iş saatlarının miqdarına vurmaqla

- Orta hasilatın miqdarını bir ayda olan iş günlərinin sayına vurmaqla
- Bir maşın saatına düşən orta hasilatın artımını avadanlıqların iş saatlarının miqdarına vurmaqla

647 Amortizasiya norması nədir ?

- Müəssisə üzrə bütün əsas vəsaitlərin istismar olunma ölçüsü
- Təyin olunmuş dövrdə əsas fondların balans dəyərində nisbətən faizlə ifadə etməklə təyin olunan amortizasiya ayrılmalarının həcmidir.
- Konkret növdə fondların yararlılıq dərəcəsinin hesablanması
- Qeyri maddi aktivlərin dəyərinin bərpası norması
- Başqa aktivlərin dəyərinin hesablanmasında qəbul edilmiş norma

648 İstehsal gücünün dəyişməsinin amilli təhlili hansı amillər hesabına aparılır ?

- Faliyyətdə olan müəssisənin yenidən qurulması hesabına gücün artması
- Təşkilati texniki amillər .
- Ümumi məhsularda görə istehsal gücünün dəyişməsi
- Məhsul istehsalının həcmi, orta illik istehsal gücü, avadanlıqların modernləşməsi, yenidən qurulması
- Avadanlıqların və resursların işdən çıxarılması ilə əlaqədar gücün azalması

649 Avadanlıqlardan istifadənin effektivliyinin yüksəldilməsi neçə təmin olunur ?

- Avadanlıqların ekstensiv və intensiv yüklənməsi
- Avadanlıqların sayının artması
- Avadanlıqların iş vaxtının artması
- Avadanlıqların qiymətinin aşağı düşməsi
- Avadanlıqların gücünün artması

650 Aşağıdakı göstərici ilk növbədə əsas fondların texniki səviyyəsini səciyyələndirir:

- kompensasiya əmsalı;
- fondverimi;
- əsas fondların hərəkəti əmsalları;
- əməyin fondla silahlanması.
- avadanlıqların yaş tərkibi;

651 Maşın və avadanlıqların vəziyyətinin xarakteristikası üçün qruplaşdırma aşağıdakı əlamət üzrə aparılır:

- vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalı üzrə,
- texniki yararlılığı üzrə;
- istehsal prosesində iştirak dərəcəsi üzrə;
- funksional təyinatı üzrə;
- amortizasiya ayrılmaları üzrə;

652 Yaş tərkibi və köhnəlmənin xarakteristikası üçün əsas fondlar aşağıdakı əlamət üzrə qruplaşdırılır:

- vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalı üzrə.
- texniki yararlığı üzrə;
- istehsal prosesində iştirak dərəcəsi üzrə;
- funksional təyinatı üzrə;
- istismar müddəti üzrə;

653 Aşağıdakı əlamət üzrə əsas fondlar istehsal və qeyri istehsal təyinatlı əsas fondlara bölünür:

- vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalı üzrə.
- texniki yararlılığı üzrə;
- istehsal prosesində iştirak dərəcəsi üzrə;
- funksional təyinatı üzrə ;
- amortizasiya ayırmaları üzrə;

654 Aşağıdakı əlamət üzrə əsas fondlar aktiv və passiv fond-lar üzrə qruplaşdırılır:

- vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalı üzrə,
- texniki yararlılığı üzrə;
- istehsal prosesində iştirak dərəcəsi üzrə;
- funksional təyinatı üzrə;
- amortizasiya ayırmaları üzrə;

655 əsas vəsaitlər üzrə nisbi qənaət aşağıdakı kimi hesablanır:

- əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinin işçilərin orta illik sayına nisbəti.
- mənfəətin əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinə nisbəti;
- əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinin faktiki və plan göstəricisi arasında fərqin məhsulun həcmi indeksinə hasil;
- məhsul istehsalı həcmimin əsas vəsaitlər orta illik dəyərinə nisbəti;
- əsas vəsaitlər orta illik dəyərinin məhsul istehsalı həcminə nisbəti;

656 Yeni avadanlığın məhsuldarlığını dəyişdirilənlə müqayisədə artım tempinin yeni avadanlığın dəyərinin dəyişdirilənlə müqayisədə artım tempinə nisbəti hansı göstəricini hesablamağa imkan verir ?

- Avadanlıqların məhsuldarlığının artması və ya azalmasını
- Köhnə avadanlıqların məhsuldarlığını
- Yeni avadanlığın məhsuldarlığını
- Yeni və dəyişdirilən avadanlığın məhsuldarlığı və onların dəyərinin artımı nisbətini
- Avadanlıq vahidinin faktını artım tempi

657 əmlak vergisinin artması əsas fondların texniki vəziyyətinə neçə təsir edir .

- Köhnəmiş avadanlıq, maşın və mexanizm əvəzinə müasir texnologiyanın istehsala cəlb olunmasına səbəb ola bilər.
- Yeni sənaye istehsal fondlarının alınmasına səbəb ola bilər.
- Köhnəmiş sənaye istehsal fondlarının istehsaldan silinməsinə sürətləndirə bilər
- Köhnəmiş sənaye istehsal fondlarının təmiri xərclərini artırır
- Köhnəmiş sənaye istehsal fondlarının təmiri xərclərini azalda bilər

658 İstehsal gücündən aslı olan əsas göstəricilər :

- İstehsalda çalışan işçilərin sayı,tərkibi
- İstehsalın həcmi, keyfiyyəti
- Əsas fondların sayı, vəziyyəti
- Materialverimi və materialtutumu
- İstehsalın həcmi,maya dəyəri, maliyyə nəticələri

659 əsas vəsaitlər məhsulun maya dəyərində hansı formada əksini tapır ?

- amortizasiya ayırmaları formasında
- Pul formasında
- Natural formada
- İlk dəyəriylə
- r.dəyəri formasında

660 əsas vəsaitlərin texniki səviyyəsini təyin edən əmsallar hansılardır

- Əsas vəsaitlərin qiymətləndirilməsi
- Əsas vəsaitlərin təmiri
- Əsas vəsaitlərin amortizasiyası
- Əsas vəsaitlərin inventarizasiyası
- Əsas vəsaitlərin təzələnməsi xaric olması və artırılması

661 İşçilərin əsas fondlarla təmin olunma səviyyəsini əks etdirən göstərici :

- Fondsilahlanma
- Fondların ümumi sayı
- Əsas istehsal fondlarının miqdarı
- Qeyri əsas istehsal fondları
- Fondverimi, fondtutumu

662 əsas fondların aktiv hissəsinin əsasını təşkil edir :

- cihazlar və alətlər
- Maşınlar, mexanizmlər
- dəzgahlar
- avadanlıqlar
- qurğular

663 əmlak vergisinin yüksəldilməsi sənaye istehsal fondlarının aktiv hissəsinə neçə təsir edə bilər ?

- Əsas fondların xidmət müddətinin artması hesabına amortizasiya norması azala bilər.
- Əsas fondların aktiv hissəsinin xidmət müddəti dəyişməyə bilər
- Əsas fondların aktiv hissəsinin minimal xidmət müddətində ona amortizasiya hesablanmaya bilər.
- Əsas fondların aktiv hissəsinin minimal yol verilən xidmət müddətlərinin azaldılması hesabına amortizasiya normalalarının dəyişilməsi zəruridir.
- Əsas fondların xidmət müddətinin artması hesabına amortizasiya normaları arta bilər.

664 əsas istehsal fondlarının strukturunun təhlili zamanı hansı göstəricilər təhlil edilir ?

- Fəhlələrin və qulluqçuların sayının dəyişdirilməsi
- əsas fondların sayı , növləri
- əsas fondların köhnəlməsi, təzələnməsi
- əsas fondların əsaslı təmiri, cari təmiri, operativ təmiri
- əsas fondların aktiv hissəsinin dəyəri, xüsusi çəkisi, dəyişməsi meyli əsas fondların səmərəlilik göstəriciləri

665 əsas fondların texniki vəziyyətini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır ?

- əsas fondların istehsaldan çıxması göstəricisi istismara verilməsi
- əsas fondların təmiri göstəriciləri
- əsas fondların köhnəlməsi , təzələnməsi, yararlılıq göstəriciləri
- əsas fondların yaşının müəyyən etmə göstəricisi
- əsas fondların istismara verilməsi

666 əsas istehsal fondlarının dəyərinin təhlil edilən dövrün sonuna əsas istehsal fondlarının dəyərinə nisbəti hansı göstəricini müəyyən edir ?

- əsas fondların gündəlik məhsuldarlığı əmsalı
- əsas istehsal fondlarının istismardan çıxması əmsalı
- əsas fondların təzələnməsi əmsalı

- əsas fondların texniki yararlılıq əmsalı]
- əsas fondların əsaslı təmiri əmsalı

667 İstismardan çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna əsas istehsal fondlarının dəyərinə nisbəti hansı əmsalı müəyyən edir ?

- əsas fondların hərəkəti əmsalı
- əsas fondların fondkerimi
- əsas fondların fondtutumu
- əsas fondların fondla silahlanma
- əsas fondların istismardan çıxması

668 əsas fondlardan istifadənin səmərəlilik göstəriciləri :

- əsas fondların yenilənməsi əmsalları
- əsas fondların tərkibi və strukturu
- əsas fondların istismarı göstəricisi
- əsas fondların texniki göstəriciləri
- əsas fondların fondverimi və fondtutumu əmsalları

669 İstehsal edilmiş məhsulun dəyərinin əsas istehsal fondlarının orta dəyərinə nisbəti hansı göstəricidir ?

- Fondların təzələnməsi əmsalı
- Fondla silahlanma əmsalı
- Fondtutumu əmsalı
- Fondverimi əmsalı
- Fondların nisbi qənaəti əmsalı

670 Hansı icarə növləri var ?

- 1 illik icarə və ya qismən icarə müqaviləsi
- Birdəfəlik icarə, bağışlama
- Uzun müddətli icarə növü
- Qısa müddətli icarə növü
- İcarə müqaviləsi , protokol maliyyə

671 əsas istehsal fondlarının orta dəyərinin istehsal edilmiş məhsulun dəyərinə nisbəti hansı göstəricidir ?

- Fondların nisbi qənaəti əmsalı
- Fondların köhnəlməsi əmsalı
- Fondla silahlanma əmsalı
- Fondların texniki vəziyyəti əmsalı
- Fondtutumu əmsalı

672 Müəssisədə fondveriminin artması ehtiyatları nədən asılıdır ?

- əsas fondların istehsaldan silinməsindən
- əsas fondların sayının artmasından
- əsas fondların təzələnməsindən
- əsas fondların ümumi dəyərində maşın və avadanlığın payının artmasından
- əsas fondların fondtutumu əmsalından

673 İstehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsində əsas fondların rolu hansı göstəricilərin

yaxşılaşmasında öz əksini tapır ?

- əmlakın vəziyyətinin yaxşılaşmasında , pul vəsaitlərinin artmasında
- Məhsulun həcmnin artmasında
- İstehsalın keyfiyyətinin və quruluşunun yaxşılaşmasında
- Texniki-iqtisadi göstəricilərə maya dəyərində, mənfəətin artmasında
- Materiallara qənaətə, material verimində və material tutumunda

674 İstehsal sahəsinin bir m²-ə məhsul istehsalı istehsal fonollarının passiv hissəsinin səciyyəlidir. Bu göstərici necə hesablanır ?

- Mövcud istehsal sahələrinin məhsul istehsalına nisbəti kimi
- Əsas fondların məhsul istehsalına nisbəti kimi
- Məhsul istehsalının əsas fondlara nisbəti kimi
- Məhsul istehsalının qeyri istehsal fonollarının nisbəti kimi
- ümumi məhsulun istehsal sahəsinə nisbəti kimi

675 Lizinq nədir ?

- Lizinq ikitərəfli müqavilə şərtidir.
- Lizinq avadanlığın alınması
- Lizinq avadanlığın satılması
- Lizinq bağışlanması
- Lizinq avadanlığın müqavilə əsasında bir neçə illiyə icarəyə verilməsi

676 Fondveriminin dinamikada qiymətləndirilməsi aşağıdakıları müəyyən edir:

- məhsul buraxılışı baxımından əsas vəsaitlərə kapital qoyuluşunun məqsədəuyğunluğunu;
- əsas fondların sürətli amortizasiyasının tətbiqinin özünü doğrultmasını.
- əsas istehsal fəhlələrinin əməyinin fondla silahlanması səviyyəsinin artmasını;
- müəssisənin istehsal gücündən istifadə səviyyəsini;
- əsas vəsaitlərin tezliklə təmirinin və ya modernləşdirilməsinin zəruriliyini;

677 əsas fondların fondverimində təsirin edən I dərəcəli amillərin təsiri təhlilin aşağıdakı üsulu ilə müəyyən olunur:

- zəncirvari yerdəyişmə.
- indeks
- inteqral
- orta kəmiyyət;
- müqayisə;

678 Müəssisənin istehsal potensialından istifadənin təhlili aşağıdakı informasiyaya əsasən aparılır:

- operativ uçot və müəssisənin hesabatı məlumatları.
- əsas fondlar üzrə statistik məlumatlar;
- əsas fondlar üzrə statistik və analitik uçot məlumatları;
- müəssisə üzrə iş vaxtının plan və faktiki balansı;
- müəssisənin istehsal güclərinin plan və hesabat balansı;

679 Avadanlıqlardan istifadənin səmərəliliyinin yüksəldilməsi təmin olunur:

- fondveriminin yüksəldilməsi yolu ilə.
- ekstensiv yolla;
- intensiv yolla;

- ekstensiv və intensiv yolla;
- məhsuldarlığının yüksəldilməsi yolu ilə;

680 Avadanlıqlardan ekstensiv istifadəni əks etdirən göstəricilərə aiddir:

- növbədaxili boşdayanmalar.
- avadanlıqların işinin növbəlik əmsalı;
- vaxt vahidi ərzində məhsul buraxılışının həcmi;
- 1 maşın – saat hesabı ilə orta hasilat, avadanlıqların miqdarı;
- avadanlıq vahidinin orta dəyəri;

681 Avadanlıqlardan intensiv istifadəni əks etdirən göstəricilərə aiddir:

- növbədaxili boşdayanmalar.
- avadanlıqların işinin növbəlik əmsalı, maşın və dəzgahların strukturu;
- vaxt vahidi ərzində məhsul buraxılışının həcmi;
- 1 maşın – saat hesabı ilə orta hasilat, avadanlıqların miqdarı;
- avadanlıq vahidinin orta dəyəri;

682 əsas vəsaitlərin hərəkətinin ümumi qiymətləndirilməsi göstəricilərinə aid edilir:

- əsas vəsaitlərin dövriyyədən çıxması, daxil olması, əvəzləmə, artım əmsalları.
- avadanlıqların işinin növbəlik əmsalı, maşın və dəzgahların strukturu;
- vaxt vahidi ərzində məhsul buraxılışının həcmi, növbəlik əmsalı;
- 1 maşın – saat hesabı ilə orta hasilat, avadanlıqların miqdarı;
- avadanlıq vahidinin orta dəyəri, yararlılıq əmsalı;

683 Növbəlik əmsalının yüksəldilməsi hesabına avadanlıqlardan istifadənin yaxşılaşdırılması imkanları müəyyən etmək üçün:

- avadanlıqların işinin rejim və faktiki vaxt fondu müqayisə olunur
- avadanlıqların işinin rejim və mümkün vaxt fondu müqayisə olunur;
- avadanlıqların işinin təqvim və rejim vaxt fondu müqayisə olunur
- avadanlıqların işinin təqvim və mümkün vaxt fondu müqayisə olunur
- avadanlıqların işinin təqvim və faktiki vaxt fondu müqayisə olunur

684 Fondverimi, fondtutumu, fondların rentabelliği xarakterizə edir:

- avadanlıqların yaş tərkibini.
- əsas fondların hərəkətini;
- əsas fondların texniki vəziyyətini;
- əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyini ;
- maşın və avadanlıqların yüklənməsi dərəcəsini;

685 İstehsal sahəsinin hər kvadratına məhsul buraxılışı göstəricisi aşağıdakı kimi hesablanır:

- istehsal sahəsinin ümumi həcmnin istehsal sexlərinin sahəsinə nisbəti.
- istehsal sahəsinin məhsul istehsalı həcminə nisbəti;
- istehsal olunmuş məhsulun həcmnin maşın və avadanlıqların orta illik dəyərinə nisbəti;
- istehsal olunmuş məhsulun həcmnin istehsal sahəsinə nisbəti;
- istehsal sexlərinin sahəsinin istehsal sahəsinin ümumi həcminə nisbəti;

686 əsas vəsaitlərin dövriyyədən çıxması, daxil olması, əvəz olunma, artım əmsalları xarakterizə edir:

- avadanlıqların yaş tərkibini.

- əsas fondların hərəkətini;
- əsas fondların texniki vəziyyətini;
- əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyini ;
- maşın və avadanlıqların yüklənməsi dərəcəsini;

687 əsas fondların orta illik dəyərinin məhsulun həcminə nisbəti xarakterizə edir:

- əsas fondların köhnəlməsi əmsalını
- əsas fondların fondverimini ;
- əsas fondların fondtutumunu;
- əməyin fondla silahlanmasını;
- əsas fondların yararlılıq əmsalını;

688 İstehsal olunmuş məhsulun həcmində əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti xarakterizə edir:

- əsas fondların köhnəlməsi əmsalını
- əsas fondların fondverimini;
- əsas fondların fondtutumunu;
- əməyin fondla silahlanmasını;
- əsas fondların yararlılıq əmsalını;

689 əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin onların ilkin dəyərinə nisbəti xarakterizə edir:

- əsas fondların köhnəlməsi əmsalını
- əsas fondların fondverimini ;
- əsas fondların fondtutumunu;
- əməyin fondla silahlanmasını;
- əsas fondların yararlılıq əmsalını;

690 əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinin işçilərin orta illik sayına nisbəti xarakterizə edir:

- əsas fondların köhnəlməsi əmsalını
- əsas fondların fondverimini ;
- əsas fondların fondtutumunu;
- əməyin fondla silahlanmasını;
- əsas fondların yararlılıq əmsalını;

691 Avadanlıqlar təşkili yaş qrupları üzrə bölünür:

- 10 ilə qədər, 10 ildən 20 ilə qədər, 20 ildən 25 ilə qədər, 25 ildən yuxarı
- 5 ilə qədər, 5 ildən 10 ilə qədər, 10 ildən 20 ilə qədər, 20 ildən yuxarı;
- 3 ilə qədər, 3 ildən, 6 ilə qədər, 6 ildən 9 ilə qədər, 9 ildən yuxarı.
- 10 ilə qədər, 10 ildən 15 ilə qədər, 15 ildən 20 ilə qədər, 20 ildən yuxarı
- 1 ilə qədər, 1 ildən 5 ilə qədər, 5 ildən 10 ilə qədər, 10 ildən yuxarı

692 əsas fondların təmiri üzrə planının yerinə yetirilməsinin təhlili nəzərdə tutur:

- son illərdə aparılmış təmirlərin miqdarının müəyyən edilməsi, onların aparılması üzrə planların tərtib olunması və zəruri xərclərin hesablanması
- təmir üzrə plan və faktiki xərcləri arasında kənarlaşmanın, təmirin nəzərdə tutulmuş qrafikə uyğun aparılmasının təmirin keyfiyyətinin müəyyən edilməsi;
- təmir xərclərinin plan və faktiki məbləği arasında fərqi müəyyən edilməsi;
- aparılmış təmirlərin sayı və onların keyfiyyətinin müəyyən edilməsi;
- təmirin keyfiyyəti və onların aparılması üzrə xərclərə işçilərin məsuliyyətinin müəyyən edilməsi;

693 əsas fondların aktiv hissəsinin fondveriminə təsir göstərən üçüncü dərəcəli amillərə daxildir:

- avadanlıq vahidinin orta dəyəri, növbədaxili boşdayanmalar, fondların aktiv hissəsində fəaliyyətdə olan avadanlıqların xüsusi çəkisi.
- avadanlığın əvəz olunması və ya modernləşdirilməsi, ETT tədbirlərinin tətbiqi, sosial amillər ;
- avadanlıq vahidinin orta dəyəri, növbəlik əmsalı, sosial amillər, fəaliyyətdə olan avadanlıqların xüsusi çəkisi;
- avadanlığın əvəz olunması, avadanlıq vahidinin orta dəyəri, aktiv əsas fonlarda fəaliyyətdə rolən avadanlıqların, aktiv əsas fonlarda fəaliyyətdə rolən avadanlıqların xüsusi çəkisi ;
- avadanlıq vahidinin orta dəyəri, ETT tədbirlərinin tətbiqi;

694 Fondveriminin çoxamilli modeli üzrə ona aşağıdakı amillər təsir göstərir:

- əsas fondların aktiv hissəsinin payı, aktiv hissədə fəaliyyətdə olan avadanlıqların payı, növbəlik əmsalı, yüklənmə əmsalı, işlənmiş avadanlıq – günlərin miqdarı, növbənin uzunluğu, orta-saatlıq hasilat; avadanlıq vahidinin orta dəyəri.
- işlənmiş avadanlıqların sayı, növbəlik əmsalı, növbənin orta uzunluğu, bir m aşın-saat hesabı ilə məhsul istehsalı, texnoloji avadanlıq vahidinin orta illik qiyməti ;
- texnoloji avadanlıq vahidinə işlənmiş maşın-saatların miqdarı, fondların aktiv hissəsinin orta illik dəyəri;
- işlənmiş maşın - günlərin miqdarı, növbəlik əmsalı, bir maşın-saat hesabı ilə orta hasilat;
- texnoloji avadanlıqların orta illik miqdarı, növbəlik əmsalı, bir maşın-saat hesabı ilə orta hasilat;

695 Fondların aktiv hissəsinin fondveriminə üçüncü səviyyəli amillər aşağıdakılardır:

- avadanlıq vahidinin orta dəyəri, növbədaxili boşdayanmalar, fondların aktiv hissəsində fəaliyyətdə olan avadanlıqların payı.
- avadanlıqların əvəz olunması, ETT – tədbirlərinin tətbiqi, sosial amillər;
- avadanlıqların əvəz olunması avadanlıq vahidinin orta dəyəri, növbəlik əmsalı, sosial amillər, fəaliyyətdə olan avadanlıqların payı;
- avadanlıqların əvəz olunması avadanlıq vahidinin orta dəyəri, növbəlik əmsalı, sosial amillər, fondların dəyərində aktiv hissəsinin payı;
- avadanlıq vahidinin orta dəyəri, ETT tədbirlərinin payı

696 Fondveriminə təsir edən ikinci dərəcəli amillər:

- avadanlıq vahidinin orta dəyəri, növbəlik əmsalı, fəaliyyətdə olan avadanlıqların fondverimi, avadanlıqların əvəz olunması, 1 maşın – saat hesabı ilə hasilat
- avadanlıq vahidinin orta dəyəri, günlük boşdayanmalar, növbəlik əmsalı, növbədaxili boşdayanmalar, 1 maşın-saat hesabı ilə orta hasilat;
- əsas fondların aktiv hissəsinin payı, fondların aktiv hissəsində fəaliyyətdə olan avadanlıqların payı, fəaliyyətdə olan avadanlıqların fondverimi;
- avadanlıq vahidinin orta dəyəri, növbədaxili boşdayanmalar. Fondların aktiv hissəsində fəaliyyətdə olan avadanlıqların payı
- avadanlıqların əvəz olunması, ETT – üzrə tədbirlərin tətbiqi, fəaliyyətdə olan avadanlıqların payı

697 Fondveriminə təsir edən birinci dərəcəli amillər aşağıdakılardır:

- əsas fondların aktiv hissəsinin payı, avadanlıqların əvəz olunması, avadanlıq vahidinin orta dəyəri, fəaliyyətdə olan avadanlıqların fondverimi.
- əsas fondların aktiv hissəsinin payı və onların fondverimi;
- əsas fondların aktiv hissəsinin payı, avadanlıq vahidinin orta dəyəri, növbədaxili boşdayanmalar, fondların aktiv hissəsində fəaliyyətdə olan avadanlıqların payı;
- əsas fondların aktiv hissəsinin payı, avadanlıqların əvəz olunması, texnologiyanın təkmilləşdirilməsi üzrə elmi-texniki tərəqqi tədbirlərinin tətbiqi;
- əsas fondların tərkibində aktiv hissənin xüsusi çəkisi, günlük boşdayanmalar, növbəlik əmsalı, fondların aktiv hissəsində fəaliyyətdə olan avadanlıqların payı ;

698 Bütün avadanlıqlar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- mövcud, qurulmuş, faktiki istifadə olunan, təmirdə olan.

- mövcud, qurulmuş, faktiki istifadə olunan;
- mövcud, faktiki istifadə olunan, təmirdə və ehtiyatda olan;
- mövcud, qurulmuş, təmirdə və ehtiyatda olan;
- mövcud, faktiki istifadə olunan, modernləşdirmədə olan;

699 Müəssisənin istehsal gücü aşağıdakı amillərdən asılıdır:

- məhsulun materialtutumunun artmasından
- müəssisədə işləyən əsas fəhlələrin sayından;
- fəaliyyətdə olan, işləməyən və ehtiyat avadanlıqlarının miqdarından;
- müəssisədə işləyən köməkçi fəhlələrin sayından;
- əmək məhsuldarlığının azalmasından;

700 əsas fondların vəziyyətinin keyfiyyəti göstəriciləri:

- fondla silahlanma.
- əsas fondların işə salınması əmsalı, dövriyyədən çıxarılması əmsalı, artım əmsalı;
- yararlılıq əmsalı, köhnəlmə əmsalı, təzələnmə əmsalı;
- avadanlıqların yaş tərkibi;
- texniki silahlanma;

701 Yararlılıq və köhnəlmə əmsalları məcmu halda olmalıdır:

- 1-ə bərabər;
- 1-dən çox;
- 1-dən az;
- 2-yə bərabər;
- 2-dən çox.

702 Amortizasiya ayırmaları nədir ?

- Azqiymətli tezköhnələn əşyaların siyahıya alınması
- Əsas fondların maddi köhnəlməsi
- Əsas fondların mənəvi köhnəlməsi
- Əmlakın köhnəlməsidir, istehsaldan silinib çıxmasıdır.
- Əmlakın köhnəlməsi həcmnin pulla ifadəsidir və o differensiallaşdırılmış normalarla istehsal olunan məhsula keçir.

703 Məhsulun dəyərinin amortizasiya ayırmalarına nisbəti göstəricisi nə adlanır ?

- Amortizasiya qalığı
- Amortizasiya ayırması
- Amortizasiya çıxımı
- Amortizasiya norması
- Amortizasiya məbləği

704 əsas fondların icarəsi nə deməkdir ?

- əsas vəsaitlərin qeydə alınması
- əsas fondların müəyyən haqq müqavilində başqa şəxsə verilməsi
- əsas fondların alınması
- əsas fondların təzələnməsi
- əsas fondların satılması müəyyən məbləği